

ROK LIV Nr 13 089 (459)

NOWY DZIENNIK \$3.00

8

POLONIA

Prezydent Joe Biden podpisał ustawę Social Security Fairness Act (HR 82) znoszącą Windfall Elimination Provision (WEP) i Government Pension Offset (GPO), dwa długoletnie przepisy obniżające emerytury niektórych pracowników sektora publicznego oraz imigrantów pobierających dwie wypracowane emerytury - w USA i kraju swojego pochodzenia.

24-25

ROZMOWA NOWEGO DZIENNIKA

- Zakładaliśmy Evergreen z założeniem, by utrwalić jak najwięcej emigracyjnych opowieści. Mamy głębokie przekonanie, że jeśli nie nasze wydawnictwo, to kto? Chcemy konsekwentnie tworzyć naszą opowieść rozpiętą na wiele głosów - mówią w rozmowie z „Nowym Dziennikiem” Małgorzata Błaszczuk i Ewa Figurski z wydawnictwa Evergreen w Chicago.

39

SPORT

Mistrzyni olimpijska we wspinaczce sportowej Aleksandra Mirosław została najlepszym sportowcem Polski 2024 roku w 90. plebiscycie "Przeglądu Sportowego", zorganizowanym wspólnie z telewizją Polsat i podsumowanym podczas sobotniej Gali Mistrzów Sportu w Warszawie. Mirosław wyprzedziła Natalię Bukowiecką (d. Kaczmarek) oraz Wilfredo Leona.

SATURDAY, JANUARY 11, 2025 - FRIDAY, JANUARY 17, 2025 1/2025

nowy dziennik

www.dziennik.com

\$3.00

POLISH WEEKLY

SINCE 1971

50 lat

z Polonią amerykańską

facebook.com/nowydziennik

https://www.instagram.com/dziennikcom/

DELIVERED TO THE POST OFFICE AS PERIODICALS CLASS MAIL ON TUESDAY, JANUARY 7, 2025

12-13

**KAMERALNA WYSTAWA
WCITIBANKU NA GREENPOINCIE**

FOTO: WOJTEK KUBIK
FOTO: WOJTEK MASŁANKANDZ

"Together in Art" to tytuł wyjątkowej ekspozycji jaka zawisła na jednej ze ścian w greenpoickim oddziale Citibanku. Można ją oglądać do końca stycznia. Wystawa, której wernisaż odbył się 21 grudnia ubiegłego roku zawiera sto kameralnych prac różnych artystów, w dodatku wykonanych w różnych technikach. Ten nietypowy - jak na to miejsce - kolaż obejmuje m.in. malarstwo, grafikę, rysunek i fotografię. Wśród nich są prace zarówno uznanych artystów, jak i zupełnych debiutantów.

16-17

NIEZWYKŁY GIBRALTAR

„Podczas swoich licznych podróży po świecie granice państwowe przekraczałem w różnych miejscach: na lotniskach, przejściach pieszych, kolejowych, samochodowych, na promach, statkach i motorówkach, ale dopiero teraz, żeby przejść z terytorium jednego państwa do drugiego musiałem przecinać pas startowy lotniska. Gdzie się ono znajduje? Na południowym cyplu Półwyspu Iberyjskiego. Przebiega tam granica Hiszpanii z Gibraltarem” - pisze w najnowszym reportażu Wiesław Cypryś.

ZŁOTY JUBILEUSZ SZKOŁY KONSULARNEJ

Osoby odznaczone Medalem Komisji Edukacji Narodowej wraz z konsulem generalnym i dyrektorką szkoły. Od lewej: konsul generalny Mateusz Sakowicz, Dorota Miłkowska, Joanna Modzelewska, Łukasz Rusin, Krzysztof Rzamek i dyrektorka Aneta Prejsnar

Byli wyjątkowi goście, okolicznościowe przemowy, wspomnienia, występy artystyczne, kwiaty, dyplomy i jak na jubileusz 50-lecia istnienia przystało odznaczenia - Medale Komisji Edukacji Narodowej. Otrzymali je zarówno nauczyciele jak i rodzice uczniów, najbardziej zaangażowani w działalność Szkoły Polskiej przy Konsulacie Generalnym RP w Nowym Jorku.

To była wyjątkowa lekcja historii i patriotyzmu, języka polskiego i ojczystej kultury, pojawiła się także muzyka, plastyka, a nawet język obcy. Tak więc rocznicowa ceremonia - mimo że miała miejsce w pięknych salonach Konsulatu Generalnego RP na Manhattanie - to stano-

wiła istne sobotnie zajęcia dokształcające, podobne do tych jakie mają miejsce m.in. w Szkole Polskiej przy Konsulacie Generalnym RP w Nowym Jorku. Nawet dzień tygodnia się zgadzał, bo ceremonia odbyła się w sobotę, 14 grudnia.

O tym, że jubileuszowa ceremonia podobała się jej uczestnikom świadczą słowa kilku gości honorowych, wśród których byli m.in.: konsul generalny Mateusz Sakowicz z małżonką, ambasador RP przy ONZ Krzysztof Szczerzyński oraz prezes Instytutu Piłsudskiego dr Iwona Korga, która również reprezentowała Radę Dyrektorów Polsko-Słowiańskiej Federalnej Unii Kredytowej.

Czytaj więcej - s. 10-11

Dr. Dariusz Nasiek, MD

WORKERS' COMPENSATION
WYPADKI NY/NJ

LECZENIE BÓLU • ORTOPEDIA
NEUROLOGIA • MRI • EMG • EEG
Expert Witness • Biegły sądowy

TEL/TEXT/SMS: **973-773-7730**

www.LeczeniePowypadkowe.com

KALENDARIUM

STYCZEŃ	STYCZEŃ	STYCZEŃ	STYCZEŃ	STYCZEŃ	STYCZEŃ	STYCZEŃ
11 SOBOTA ▶ 2 C (36 F) Matylda, Feliks 11. dzień roku KOZIOROŻEC	12 NIEDZIELA ▶ 3 C (37 F) Małgorzata, Jan 12. dzień roku KOZIOROŻEC	13 PONIEDZIAŁEK ▶ 2 C (36 F) Weronika, Remigiusz 13. dzień roku KOZIOROŻEC	14 WTOREK ▶ 2 C (36 F) Nina, Piotr 14. dzień roku KOZIOROŻEC	15 ŚRODA ▶ 0 C (32 F) Ida, Aleksander 15. dzień roku KOZIOROŻEC	16 CZWARTEK ▶ 0 C (32 F) Joanna, Włodzimierz 16. dzień roku KOZIOROŻEC	17 PIĄTEK ▶ 1 C (34 F) Rozalinda, Julian 17. dzień roku KOZIOROŻEC
1927 POWSTAŁA AMERYKAŃSKA AKADEMIA FILMOWA	1969 UKAZAŁ SIĘ DEBIUTANCKI ALBUM LED ZEPPELIN	1982 POWOLANO OGÓLNOPOLSKI KOMITET OPORU	2005 LADOWNIK HUYGENS PRZESŁAŁ PIERWSZE ZDJĘCIA Z TYTANA	1793 KRÓL FRANCJI LUDWIK XVI SKAZANY NA KARĘ ŚMIERCI	1581 ANGIELSKI PARLAMENT ZDELEGALIZOWAŁ KATOLICYZM	1920 W USA WPROWADZONA ZOSTAŁA PROHIBICJA

Polska objęła prezydencję w Radzie Unii Europejskiej

W PIĄTEK 3 STYCZNIA W TEATRZE WIELKIM - OPERZE NARODOWEJ W WARSZAWIE ODBYŁA SIĘ GALA INAUGURUJĄCA PREZYDENCJĘ POLSKI W RADZIE UE. „JEŚLI EUROPA BĘDZIE BEZSILNA, NIE PRZETRWA” - MÓWIŁ PREMIER DONALD TUSK. SZEŁ RADY EUROPEJSKIEJ ANTONIO COSTA OCENIŁ, ŻE NIE MA LEPSZEGO CZASU NA POLSKIE PRZYWÓDZTWO W UE.

Uroczystość, którą uświetnił występ Orkiestry i Chóru Teatru Wielkiego Opery Narodowej pod batutą Radzimir Dębskiego, była oficjalnym rozpoczęciem przewodnictwa Polski w Radzie UE. Formalnie Polska objęła prezydencję 1 stycznia.

"Europo, masz szczęście, że w tym bardzo trudnym momencie naszej historii, to Polska będzie wypełniała misję prezydencji, bo my w Polsce dobrze wiemy, że trzeba odnaleźć w sobie siłę, nadzieję i wiarę we własne siły i trzeba odnaleźć na nowo sens wolności i sens tego wszystkiego czym jest Europa" - podkreślił Tusk podczas ceremonii.

Szeł rządu zwrócił też uwagę, że "polska prezydencja jest po to, aby wykorzystać naszą narodową mądrość, nasze narodowe doświadczenie". Podkreślał, jak ważne dla Europy i naszej ojczyzny są: bezpieczeństwo, konkurencyjność, innowacyjność, wyobraźnia, odwaga i dobre przywództwo.

"To są wszystko źródła naszej siły. Jeśli Europa będzie bezsilna, nie przetrwa" - oświadczył Tusk. Premier zapowiedział też, że 21 stycznia wystąpi przed Parlamentem Europejskim, aby "powiedzieć o ambitnych zamiarach Unii Europejskiej, całej Europy i polskiej prezydencji na te bardzo trudne sześć miesięcy". Odnosząc się do wielkich oczekiwań Europy wobec polskiej prezydencji, Tusk skierował

Przez najbliższe sześć miesięcy Polska będzie przewodziła działaniom Rady Unii Europejskiej

do Europejczyków pytanie: "Czy wy wszyscy jesteście gotowi wejść na nowo na europejską drogę wielkości, siły i suwerenności? Bo Polska jest gotowa" - powiedział szeł rządu.

Gość specjalny gali, przewodniczący Rady Europejskiej Antonio Costa ocenił z kolei, że nie ma lepszego czasu na polskie przywództwo w Unii Europejskiej. Według niego, Polska jest źródłem ozdrowienia w czasach, gdy autorytaryzm i populizm zagrażają unijnym wartościom. Przypomniał, że UE została utworzona jako projekt pokojowy po II wojnie światowej. Jak dodał, by ten pokój zapewnić,

teraz Europa musi wzmocnić swoje bezpieczeństwo.

"Dlatego Ukraina musi pozostać naszym priorytetem. Musimy w tym roku dalej stać przy Ukrainie w takim wymiarze, w jakim będzie to konieczne i tak długo, jak długo będzie trzeba" - podkreślił.

Szeł Rady Europejskiej podziękował też premierowi Tuskowi za udział w przygotowaniach do nieformalnego spotkania unijnych liderów w lutym, które ma być poświęcone obronności. Jak dodał, ma w nim wziąć udział sekretarz generalny NATO Mark Rutte oraz - zgodnie z sugestią Tuska - premier

Wielkiej Brytanii Keir Starmer. Costa jako przewodniczący Rady Europejskiej przewodniczył pracom szefów państw i rządów. Natomiast Polska w ramach trwającej sześć miesięcy prezydencji będzie kierować pracami ministrów w Radzie UE. W uroczystości w Teatrze Wielkim - Opery Narodowej wzięli udział m.in. marszałek Sejmu Szymon Hołownia, marszałek Senatu Małgorzata Kidawa-Błońska, były prezydent Bronisław Komorowski, były przewodniczący Parlamentu Europejskiego Jerzy Buzek, prezydent Warszawy Rafał Trzaskowski, a także wielu ministrów i parlamentarzystów. Prezydenta Andrzeja Dudę reprezentował doradca Wojciech Gerwel. Polska formalnie objęła przewodnictwo w Radzie UE 1 stycznia, co oznacza, że do końca czerwca będzie odpowiedzialna m.in.

za ustalanie porządku obrad posiedzeń poszczególnych jej gremiów oraz prowadzenie negocjacji w gronie państw członkowskich. Polska sprawuje prezydencję po raz drugi - pierwszy raz nasz kraj przewodził pracom krajów członkowskich w drugiej połowie 2011 r.

Polska prezydencja pod hasłem "Bezpieczeństwo, Europo!" będzie skupiać się na wzmocnieniu bezpieczeństwa UE w wielu aspektach. W ciągu najbliższego półrocza w związku z prezydencją w Polsce odbędzie się ponad 300 oficjalnych spotkań, w tym 22 nieformalne rady z udziałem unijnych ministrów. W styczniu odbędą się dwie z nich: 21-22 stycznia spotkają się ministrowie odpowiedzialni za edukację, zaś 30-31 stycznia - ministrowie odpowiedzialni za sprawiedliwość i sprawy wewnętrzne.

NNO/MML (PAP)

Podziękowania dla

MAGDY SZCZODRUCH

za wieloletnią współpracę i zaangażowanie w rozwój "Nowego Dziennika".

Magdo, życzymy Ci powodzenia i wielu sukcesów w życiu zawodowym oraz osobistym!

Zespół "Nowego Dziennika"

nowy dziennik
POLISH WEEKLY

Published by Outwater Media Group

facebook.com/nowydziennik

https://www.instagram.com/dziennikcom/

OUTWATER MEDIA GROUP, PUBLISHER

EDITORS / REPORTERS

Jolanta Wysocka: Honorary editor-in-chief

Kacper Rogacín: Editor in Chief

Wojciech Maślanka: Editor

Anna Arciszewska: Editor

Elżbieta Popławska: Correspondent Long Island, NY

Jerzy Gieruszczak: Sports Editor

Zosia Żeleska-Bobrowski: Photographer

ADVERTISING & MARKETING

advertising@dziennik.com

Tel.: 212-594-2266

MAIN OFFICE

Editorial, Advertising & Business Offices

10 Schindler Road, Clark, NJ 07066

Business hours:

Mon. - Fr. 9 am - 2 pm

Tel.: 212-594-2266

www.dziennik.com

© 2016, Outwater Media Group, LLC
Periodicals postage paid at Newark, NJ
and Additional Offices.

POST MASTER:

Send address changes to: „Nowy Dziennik”
10 Schindler Road, Clark, NJ 07066

Rafał Łuczak: Graphic Designer

SUBSCRIPTION & DISTRIBUTION:

Tel.: 212-594-2266

E-mail: prenumerata@dziennik.com

PRENUMERATA

WERSJI PAPIEROWEJ (USA)

ROCZNA (52 wydania):

\$120

1/2 ROKU (26 wydań):

\$75

KWARTALNA (13 wydań):

\$60

RENUMERATA

WERSJI ELEKTRONICZNEJ

(PDF - cały świat)

Wysyłamy na wskazany adres e-mail

link do pobrania wersji w PDF.

ROCZNA (52 wydania):

\$50

1/2 ROKU (26 wydań):

\$30

KWARTALNA (13 wydań):

\$20

Nowy Dziennik

USPS: 399-260, ISSN: 1064-8402

Published weekly by Outwater Media Group, LLC

KARTA KREDYTOWA PSFCU VISA *Elite*

- BRAK OPŁATY ROCZNEJ
- BRAK OPŁAT ZA TRANSAKCJE ZAGRANICZNE
- USŁUGA POMOCY GLOBALNEJ
- NAGRODY GOTÓWKOWE

...I WIELE WIĘCEJ

Wszystkie karty kredytowe PSFCU podlegają weryfikacji kredytowej i akceptacji. Wymagane członkostwo w PSFCU. Produkty nie są dostępne we wszystkich stanach. Mogą obowiązywać inne ograniczenia. W przypadku pytań dotyczących kart kredytowych oferowanych przez PSFCU prosimy o kontakt z najbliższym oddziałem lub naszym Centrum Obsługi Klienta pod numerem 1.855.PSFCU.4U. Program punktów lojalnościowych dla kart kredytowych Liberty, Premier i Signature Elite jest oferowany za pośrednictwem CU Rewards®. 1,25 punkta za każdego wydanego dolara oferowane jest wyłącznie dla kart Signature Elite.

1.855.PSFCU.4U
(1.855.773.2848)
www.NaszaUnia.com

Your savings federally insured to at least \$250,000
and backed by the full faith and credit of the United States Government
NCUA
National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

PSFCU is an Equal Opportunity Lender.

POLSKA

Polska policja zatrzymuje rocznie ponad 15 tys. kierowców z zakazem prowadzenia pojazdów

Policja rocznie zatrzymuje ponad 15 tys. kierowców z zakazem prowadzenia pojazdów - powiedział PAP nadkom. Robert Opas z KGP. Tylko w weekend 4-5 stycznia policja zatrzymała m.in. dwu mężczyzn z takim zakazem, kierowcę busa, który śmiertelnie potrafił w stolicy 14-latkę i jadącego pod prąd pijanego kierowcę k. Ostródy.

Nadkomisarz Robert Opas z Biura Ruchu Drogowego Komendy Głównej Policji w poniedziałek w rozmowie z PAP powiedział, że według najnowszych statystyk, policja rocznie przeprowadza ponad 15 tys. interwencji podczas kontroli drogowych, w czasie których okazuje się, że kierujący ma aktywny zakaz prowadzenia pojazdu.

"Niestety jest sporo osób, które mają 2-4 aktywne zakazy. Natomiast trzech rekordzistów w naszym kraju ma aż po 19 aktywnych zakazów m.in. za jazdę po alkoholu. (...) Dla mnie są to potencjalni zabójcy. Nie ma znaczenia, czy jest to stan po użyciu alkoholu czy też stan nietrzeźwości. Jeśli taki człowiek siada za kierownicą, to jest potencjalnym zabójcą" - powiedział.

Policja - jak podkreślił nadkom. Opas - ma "duży problem" z osobami lekceważącymi prawo, które mimo zarządzonych wysokich kar finansowych i "niły kar" pozbawienia wolności, dalej wsiadają za kółko. "Jedyną skuteczną metodą jest fizyczne odebranie im tej możliwości, nie chciałbym zrzucać na sądy, ale tylko one nią dysponują" - zauważył.

W piątek 3 stycznia na warszawskiej Woli doszło do wypadku na oznakowanym przejściu dla pieszych, gdzie kierowca busa potrafił 14-letniego chłopca; nie udzielił mu pomocy i uciekł z miejsca zdarzenia. Nastolatek zmarł w szpitalu. 43-letni kierowca busa został zatrzymany w sobotę późnym wieczorem. Jak przekazała w niedzielę Komenda Stołeczna Policji, w chwili zatrzymania mężczyzna był nietrzeźwy, miał blisko 2 promile alkoholu w organizmie. Był on wcześniej karany, miał zatrzymane prawo jazdy i sądowy zakaz prowadzenia pojazdów od kwietnia 2023 r.

Mężczyzna usłyszał dwa zarzuty - spowodowania wypadku ze skutkiem śmiertelnym i ucieczki z miejsca zdarzenia, za co grozi kara od 5 do 20 lat pozbawienia wolności oraz naruszenia sądowego zakazu prowadzenia pojazdów (od 3 miesięcy do 5 lat więzienia). Jak poinformował nadkom. Robert Opas, w 2023 r. (brak pełnych danych za 2024 r.) pijani kierowcy doprowadzili do 1600 wypadków, w których zginęło 251 osób a ponad 1740 zostało rannych. Ponad 95 tys. pijanych kierowców zostało zatrzymanych przez policję. Sąd obligatoryjnie orzeka zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów na okres przynajmniej 3 lat (do 15 lat), jeśli sprawca przestępstwa przeciw bezpieczeństwu w komunikacji był nietrzeźwy albo zbiegł z miejsca wypadku.

Adrian Kowarzyk

ROLNICY PROTESTOWALI W WARSZAWIE PRZECIWKO POLITYCE UE

ROLNICY SPRZECIWIĄJĄ SIĘ "POLITYCE ROLNO-KLIMATYCZNEJ" UE, M.IN. UMOWIE Z MERCOSUR, ZIELONEMU ŁADOWI I IMPORTOWI Z UKRAINY PROTESTOWALI W WARSZAWIE W DZIEŃ INAUGURACJI POLSKIEJ PREZYDENCJI W UE.

Protest, zorganizowany w piątek 3 stycznia przez Porozumienie Organizacji Rolniczych, odbywał się pod hasłem "5 x stop" - rolnicy manifestowali sprzeciw wobec umowy UE - Mercosur, Zielonego Ładu, importu z Ukrainy, "niszczenia polskich lasów i łowiectwa" oraz "wygaszania polskiej gospodarki". Przedstawiciele organizacji rolniczych obawiają się, że umowa handlowa UE z Mercosur, czyli krajami Ameryki Południowej, spowoduje zalanie europejskiego rynku tanimi i "być może szkodliwymi" produktami z Brazylii czy Argentyny.

Demonstranci zebrali się o 14.00 przed przedstawicielstwem KE w Warszawie; delegacja protestujących weszła do środka i przekazała przedstawicielom komisji petycję, w której domagali się m.in. zatrzymania Zielonego Ładu i umowy UE - Mercosur. Następnie uczestnicy demonstracji przeszli w pobliże Teatru Wielkiego, gdzie wieczorem odbywała się uroczysta inauguracja polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej.

Warszawski ratusz podał, że według szacunków w protestie udział wzięło ok. 1,5 tys. osób.

Wicepremier i szef PSL Władysław Kosiniak-Kamysz napisał na platformie X, że "Rząd z rolnikami mówi jednym głosem w sprawie umowy UE-Mercosur. Nasz wspólny sprzeciw jest jednoznaczny. Rozpoczynająca się prezydencja Polski w Radzie UE to okazja do tego, by ten głos wybrzmiał w Brukseli jeszcze

Rolnicy protestowali w Warszawie przeciwko przepisom i działaniom, które ich zdaniem szkodzą polskiemu rolnictwu

silniej. Stoimy i będziemy stać po stronie polskiej wsi i polskich rolników!" - zapewnił.

Z kolei w ocenie wiceministra rolnictwa Stefana Krajewskiego, część postulatów podniesionych podczas protestu rząd od początku swojej kadencji starał się zrealizować i w dużej mierze udało się to zrobić.

Podczas demonstracji rolnicy nieśli banery z napisami: "Mercosur = upadek polskiego rolnictwa", "Precz z zielonym ładem zbrodniczym dla Polski układem", "Dość absurdów unijnej polityki rolno-klimatycznej", "Zielony nie ład", "Zielony ład = ekoterroryzm", "Przepraszamy za utrudnienia mamy zielony ład do obalenia", "Poexit" oraz "Ustawa łańcuchowa = upadek polskiej hodowli".

Na proteście pojawił się m.in. wspierany przez PiS kandydat na prezydenta Karol Nawrocki.

"Dzisiaj tutaj jest miejsce każdego kandydata na urząd prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, który myśli po polsku. Tu są rolnicy, którzy są zaniepokojeni tym, co dzieje się dzisiaj w Polsce - z jednej strony +zielonym szaleństwem" i Zielonym Ładem, z drugiej strony nadchodzącą umową Mercosur, która bije w polskiego rolnika" - podkreślił Nawrocki.

Protest przebiegał spokojnie. Protestujący, którzy przyszli na ul. Jasną m.in. z flagami i trąbkami, wysłuchali przemówień organizatorów oraz przedstawicieli protestujących organizacji i stowarzyszeń rolniczych. Organizatorzy apelowali o niekorzystanie z pirotechniki w czasie protestu, a także przemarszu przez Warszawę. Na zakończenie zgromadzenia wspólnie odśpiewali polski hymn.

JLS/BPK

Para prezydencka złożyła życzenia obchodzącym Boże Narodzenie według kalendarza juliańskiego

PARA PREZYDENCKA ZŁOŻYŁA ŻYCZENIA PRAWOSŁAWNYM I WIERNYM INNYCH KOŚCIOŁÓW WSCHODNICH W POLSCE, KTÓRZY BOŻE NARODZENIE OBCHODZĄ WEDŁUG KALENDARZA JULIAŃSKIEGO. W PONIEDZIAŁEK 6 STYCZNIA PRZYPADAŁA WIGILIA BOŻEGO NARODZENIA WEDŁUG TEGO KALENDARZA.

Życzenia prezydenta Andrzeja Dudy i jego małżonki Agaty Kornhauser-Dudy zostały w poniedziałek opublikowane na oficjalnej stronie internetowej urzędu Prezydenta RP.

"Niech w całej naszej ojczyźnie chrześcijanie różnych wyznań odnoszą się do siebie z szacunkiem i życzliwą otwartością, wspierając się nawzajem w służbie i pracy na rzecz dobra wspólnego" - czytamy.

"Domy, parafie, cerkwie i monastery chrześcijan tradycji wschodniej oświecenia dziś

wielką radość, wyrażaną w języku cerkiewno-słowiańskim słowami +Christos raždajet-sia+ - +Chrystus się rodził!" - napisała para prezydencka, życząc, by te święta były "piękne, radosne, spokojne i pogodne" i przyniosły "pokój, odpoczynek i prawdziwe duchowe umocnienie".

"Niech będzie to czas spędzony z najbliższymi, w szczęściu, dostatku i dobrym zdrowiu - a jednocześnie zapowiedź wszelkiej pomyślności w rozpoczynającym się roku 2025" - życzył prezydent z małżonką.

"Poprzedzone 40-dniowym postem, obchodzone uroczyste w świątyniach i w domach rodzinnych, zachwycające licznymi dawnymi zwyczajami i obrzędami oraz szczególną wzajemną serdecznością - Święta Narodzenia Pańskiego niosą głęboki pokój i wytchnienie, każą zapomnieć o sporach i troskach, otwierają ludzkie serca na potrzeby innych" - podkreśliła para prezydencka.

W poniedziałek przypadała wigilia Bożego Narodzenia według kalendarza juliańskiego, czyli według tzw. starego stylu. W tym ter-

minie, trzynastcie dni po katolikach, święta obchodzą wierni Kościoła prawosławnego i staroobrzędowcy.

Boże Narodzenie według kalendarza juliańskiego obchodzili do niedawna również grekokatolicy w Polsce. Od 2023 roku - decyzją hierarchów tego Kościoła - formalnie używa on w życiu liturgicznym kalendarza gregoriańskiego i Boże Narodzenie jest przez grekokatolików obchodzone już w tym samym terminie, co w Kościele katolickim.

ROF/AMAC

Arthur Dybanowski

właściciel i menadżer

ARTHUR'S FUNERAL HOME

207 NASSAU AVE, BROOKLYN, NY 11222

718-389-8500

www.arthursfuneralhome.com

Oferujemy pełny zakres usług pogrzebowych na terenie metropolii Nowego Jorku i okolic. Zajmujemy się przewozem zwłok do Polski. Zapewniamy profesjonalną polską obsługę.

UNIA EUROPEJSKA MA "POTWORYNY PROBLEM" z Elonem Muskem

PYTANIE O TO, JAK ODPOWIEDZIEĆ NA PROMOWANIE PRZEZ ELONĘ MUSKĄ PRAWICOWYCH SIŁ W EUROPIE ZA POMOCĄ PLATFORMY X JEST "POTWORYNYM PROBLEMEM" DLA WRACAJĄCYCH WŁAŚNIE DO PRACY URZĘDNIKÓW UE - OCENIŁ PORTAL POLITICO. WEDŁUG SERWISU MUSK MOŻE WPŁYWAĆ M.IN. NA WYBORY PREZYDENCKIE W POLSCE.

W ocenie brukselskiego wydania Politico miliard i bliski współpracownik prezydenta elekta USA Donalda Trumpa ma "obsesję" na punkcie europejskiej polityki.

W ostatnim czasie Musk udzielił wsparcia skrajnie prawicowej partii Alternatywa dla Niemiec (AfD), a jeszcze przed wyborami parlamentarnymi w Niemczech, zaplanowanymi na 23 lutego, zamierza przeprowadzić wywiad z szefową tego ugrupowania, Alice Weidel. Zdaniem miliardera niemiecki kanclerz Olaf Scholz jest "niekompetentnym głupcem" i "tylko AfD może uratować Niemcy".

Musk krytykował też premiera Wielkiej Brytanii Keira Starmera, wzywając króla Karola III do rozwiązania parlamentu i rozpisanie przedterminowych wyborów. Politico zaznaczyło, że jest wiele wyborów w Europie, na które Musk może wpłynąć. Według portalu, po wyborach w Niemczech współpracownik Trumpa "może zająć się wyborami prezydenckimi w Polsce w maju, powtórnyymi wyborami w Rumunii, wyborami parlamentarnymi w Czechach w październiku, wyborami w Irlandii w listopadzie i kto wie, czym jeszcze".

"Jest to szczególnie niepokojące, biorąc pod uwagę (fakt), że jego komentarze - atakujące przywódców kluczowych państw europejskich, które historycznie były sojusznikami USA - można uznać za reprezentujące poglądy nowe-

Elon Musk w ostatnim czasie jest mocno zaangażowany w europejskie sprawy polityczne

go prezydenta" - zauważył portal.

Politico przypomniało, że Unia Europejska może wykorzystać przeciwko Muskowi Akt o usługach cyfrowych (DSA), wprowadzający m.in. zasady moderowania treści na platformach internetowych. W wydanym w lipcu 2024 r. wstępnym stanowisku Komisja Europejska, która odpowiada za wdrażanie DSA, uznała, że X naruszył przepisy DSA. Wówczas chodziło o wprowadzające w błąd zasady weryfikowania użytkowników oraz brak przejrzystości reklam i dostępu do danych. Powstaje pytanie, czy KE, której urzędnicy w poniedziałek wracają do pracy po przerwie świątecznej, zdecyduje się na dalsze kroki przeciwko platformie.

"DSA nie zabrania wprost Muskowi wykorzystywania swojej platformy do promowania swoich poglądów" - przyznał w rozmowie z Politico Felix Kartte, starszy do-

radca w grupie lobbingowej Reset, zajmującej się odpowiedzialnością za zagadnienia technologiczne. W jego ocenie DSA daje jednak regulatorom - i społeczeństwu jako całości - możliwość oceny, czy konkretne praktyki na platformie X są akceptowalne.

"Jeśli inżynierski geniusz Muska generuje ryzyko publiczne, takie jak wzmacnianie nielegalnej mowy nienawiści lub podważanie pluralizmu mediów, regulatorzy mogliby argumentować, że X nie wywiązuje się ze swoich obowiązków w zakresie ograniczania ryzyk wynikających z DSA" - podkreślił ekspert.

W ocenie Politico KE mogłaby użyć DSA, aby powstrzymać Muska. "Ale przynajmniej w krótkiej perspektywie granie w zespole Trumpa (a nie przeciwko niemu - PAP) wydaje się większym priorytetem" - zauważył portal.

MCE/SZM

KONGRES ZATWIERDZIŁ WYBÓR DONALDA TRUMPA na 47. prezydenta USA

Amerykański Kongres w poniedziałek 6 stycznia oficjalnie ogłosił Donalda Trumpa zwycięzcą wyborów prezydenckich z 2024 r., formalnie kończąc proces wyboru prezydenta USA. Procedurę zatwierdzenia głosów elektorских przewodniczyła Kamala Harris, która przegrała w wyborach.

Posiedzenie połączonych izb Kongresu przebiegło bez zakłóceń, a na koniec prowadząca je wiceprezydent Kamala Harris - pełniąc jednocześnie obowiązki przewodniczącej Senatu - ogłosiła Donalda Trumpa zwycięzcą wyborów, stosunkiem 312 do 226 głosów elektorских. Harris towarzyszył Mike Johnson, wybrany niedawno ponownie na przewodniczącego Izby Reprezentantów.

Był to ostatni krok formalny przed objęciem przez Trumpa urzędu, co stanie się w południe 20 stycznia.

W wyborach prezydenckich w listopadzie 2024 roku Donald Trump uzyskał 77 303 573 głosy powszechne (49,91 proc. wszystkich oddanych), a jego kontrkandydatka Kamala Harris - 75 019 257 głosów powszechnych (48,43 proc. wszystkich).

Ceremonii przewodniczyła wiceprezydent Kamala Harris, a towarzyszył jej spiker Izby Reprezentantów Mike Johnson

Trump jeszcze przed objęciem urzędu rozpoczął aktywną politykę, spotykając się m.in. z wieloma światowymi przywódcami, np. z ustępującym premierem Kanady Justinem Trudeau, premierem Węgier Viktorom Orbanem, prezydentem

Argentyny Javierem Milei czy premierem Włoch Giorgią Meloni. Wiele wskazuje na to, że już po objęciu prezydentury, ale jeszcze przed wyborami prezydenckimi w Polsce, Trump pojawi się nad Wisłą.

OSK/KAR

Serdeczne wyrazy współczucia dla

Zofii Biały

Członka Zarządu Polsko-Amerykańskich
Biur Podróży - SPATA

I najbliższej Rodziny z powodu odejścia
na wieczny spoczynek.

Taty - Mieczysława Sarna

Składa Zarząd Organizacji
Spata

"Nie umiera ten,
kto trwa w sercach i pamięci bliskich"

Allstate

You're in good hands.

Cezary Gawel

Agency & Financial Services LLC

33 S. Wood Ave., 6th Floor

Iselin, NJ 08830

(908) 474-1510

SPRAWDŹ NASZE NISKIE CENY

UBEZPIECZ U NAS DOM I SAMOCHODY I ZOBACZ

ILE MOŻNA ZAOSZCZĘDZIĆ PIENIĘDZY

Ubezpieczenia na:

Domy, Mieszkania, Samochody, Łodzie, Motory, Budynki Mieszkalne, Biznesy: Worker's Comp., General Liability, Trucks and Tractor Trailers, Business Owners Policies, Biura, Lekarzy (Malpractice and Office Insurance), Życie (IRA i Annuity), Fundusze Inwestycyjne (Mutual Funds), Medyczne Indywidualne i Grupowe, Turystyczne (Medyczne)

FELIETON

PARADA CZARNYCH ŁABĘDZI

Tomasz Deptuła

ROZPOCZĘTY WŁAŚNIE ROK 2025 PRZYNIESIE WIELE WYDARZEŃ. JUŻ WKRÓTCE DOJDZIE DO ZMIANY ADMINISTRACJI W STANACH ZJEDNOCZONYCH, POTEM BĘDĄ WYBORY PREZYDENCKIE W POLSCE. NADAL TRWAĆ BĘDZIE WOJNA NA UKRAINIE I UTRZYMYWAĆ NAPIĘCIE NA BLISKIM WSCHODZIE.

Te wydarzenia można przewidzieć z prawdopodobieństwem graniczącym z pewnością. Ale właśnie rozpoczęte 12 kalendarzowych miesięcy mogą zaskoczyć nas niespodziewanym zdarzeniem, które wpłynie na losy milionów ludzi. Czarny łabędź (and. black swan) to określenie, które w ostatnich latach zrobiło ogromną karierę. Spopularyzował je Nicholas Nassim Taleb, amerykański pisarz i inwestor libańskiego pochodzenia, autor książki „Czarny łabędź” z 2007 roku. Pod tym pojęciem określa się wpływające na losy całego świata zdarzenie tak nieprawdopodobne, że wręcz niemożliwe. Najczęściej wykorzystuje się je w ekonomii, ale znalazł już swoje miejsce także w naukach społecznych. Coraz częstsze pojawianie się czarnych łabędzi wynika ze rosnącej złożoności społeczeństwa i często zawstydzają futurologów. Pokazuje bowiem, jak złudne może być snucie przewidywań opartych na minionych doświadczeniach.

SZTUCZNA INTELIGENCJA POMOŻE CYBERPRZESTĘPCOM

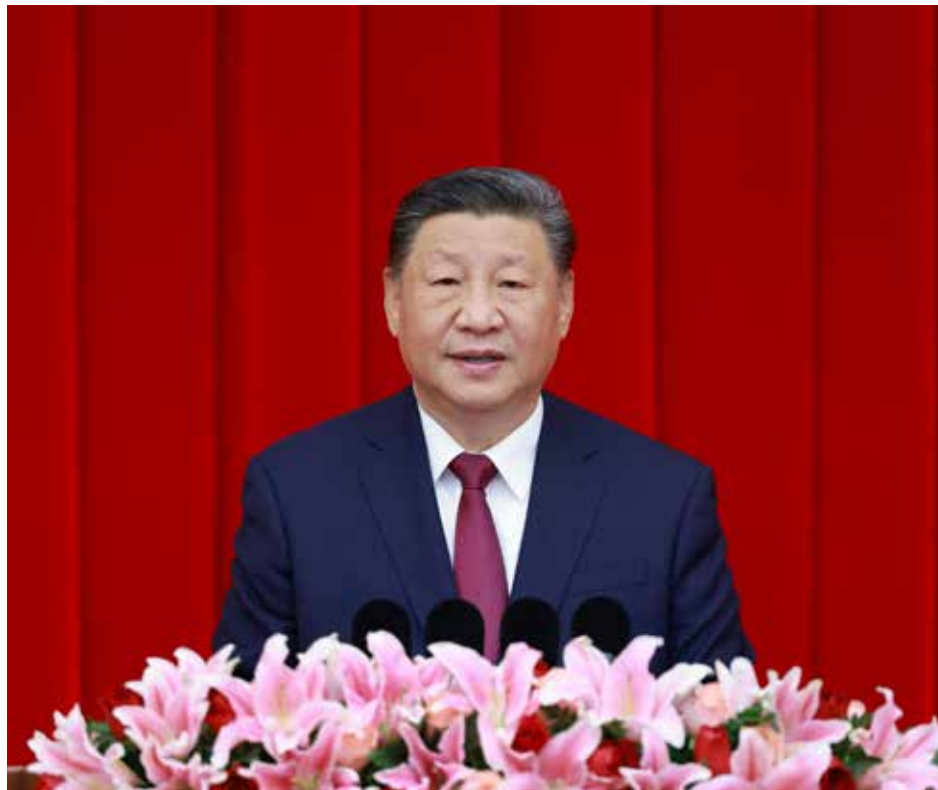
Choć trudno przewidzieć to, co nieprzewidywalne, magazyn Politico postanowił zapolewać na czarne łabędzie. Redakcja poprosiła więc szereg myślicieli - futurologów, naukowców, politologów i przedstawicieli innych specjalności - aby wskazywali potencjalne mało prawdopodobne wydarzenia, które całkowicie wywróciłyby amerykańskie życie, jakiego znamy.

Eksperci opisali różne katastroficzne scenariusze, od zagrożenia sztuczną inteligencją, po śmiertelne pandemie.

I tak Gary Marcus, autor książki „Taming Silicon Valley” rozważa prawdopodobieństwo największego cyberataku w historii, który np. wyłączyłby funkcjonowanie części światowej infrastruktury finansowej, czy to w celu wymuszenia okupu, manipulowania ludźmi, albo zarobienia pieniędzy na globalnych rynkach.

Cyberprzestępczość jest dziś ogromnym problemem. Choć ofiary niechętnie o tym mówią, nie brak szacunków, że dochody z cyberprzestępczości są wyższe niż cały światowy handel narkotykami. Marcus wskazuje na czynniki, które mogą jeszcze pogorszyć sytuację w 2025 roku. Pierwszym jest sama sztuczna inteligencja - jej rosnąca popularność i malejące koszty sprawiają, że staje się idealnym narzędziem dla cyberprzestępców. Co więcej narzędzia sztucznej inteligencji są coraz częściej wykorzystywane do tworzenia kodów oprogramowania. W wielu przypadkach programiści nie rozumieją w pełni napisanego kodu, a automatycznie wygenerowany kod przyczynia się do powstawania nowych luk w zabezpieczeniach. Drugim - dążenie nowej administracji do deregulowania wszystkiego. Według Marcusa może to skutkować tym, że jakość egzekwowania prawa i prowadzeń znacznie się obniży, zwiększając podatność cyberprzestrzeni na bardziej śmiałe ataki.

Inny scenariusz związany z cyberprzestrzenią dotyczy hipotetycznego przełomu w obliczeniach kwantowych, który

Jednym z czarnych łabędzi w 2025 roku może być niewyobrażalny dziś sojusz Donalda Trumpa z przywódcą Chin Xi Jinpingiem

może sprawić, że wiele zabezpieczeń kryptograficznych używanych do ochrony danych osobowych i korporacyjnych stanie się przestarzałych. Małe ikonki kłódki, które widzimy obok adresów URL z dnia na dzień stałyby się fikcją.

OBALĄ ŁUKASZENKĘ?

Eksperci Politico nie stronią od prognoz, które dotyczą sąsiadów Polski. I nie chodzi tu o przewidywanie zgonu prezydenta Rosji Władimira Putina, chorego rzekomo na śmiertelną chorobę. Evelyn Farkas, dyrektorka McCain Institute na Arizona State University, która w latach 2012-2015 pełniła funkcję zastępcy asystenta sekretarza obrony ds. Rosji, Ukrainy i Eurazji rozważa scenariusz obalenia Aleksandra Łukaszenki przez naród białoruski. Mogłoby do tego dojść w przypadku niekorzystnego dla Kremla wyniku wojny przeciwko Ukrainie i związanego z tym osłabienia pozycji Putina.

Innym czarnym łabędziem, dziś z pogranicza political fiction, mógłby okazać się sojusz Donalda Trumpa z przywódcą Chin Xi Jinpingiem. O możliwości takiego hipotetycznego aliansu pisze w Politico Nancy Qian, profesor Kellogg School of Management, współdyrektorka Global Poverty Research Lab na Northwestern University oraz założycielka China Econ Lab. Prognoza może sprzeczna z intuicją, ale wraz ze zmianą administracji zmieniają się również amerykańskie priorytety - argumentuje prof. Qian. W kampanii 2024 roku Trump obiecał zakończyć wojnę rosyjsko-ukraińską, która rozpoczęła się po jego pierwszej kadencji. Trump i Xi, mogą współpracować z Putinem, aby stworzyć porozumienie akceptowalne dla „trzech silnych ludzi”. Trump obiecał również Amerykanom, że ograniczy imigrację. To prawdopodobnie zmniejszy

pierwszego roku urzędowania prezydent Donald Trump przychyliła się do próby kierownictwa ruchu Greater Idaho o poparcie przeniesienia 15 hrabstw z Oregonu do Idaho” - spekuluje Zalman. Mieszkańcy Oregonu ze wschodniej, konserwatywnej części stanu, chcą odciąć się od liberalnej większości z miast zachodniej części stanu. „Przywódcy innych ruchów secesyjnych wzniesiają wiece w całym kraju, wspierane przez stare i nowe grupy, które mają nadzieję na oddzielenie się od swojego stanu, lub w przypadku Teksasu i Kalifornii, od całego kraju. Nowe Illinois ma nadzieję na Illinois bez Chicago”. To dość dramatyczna prognoza, zakładająca możliwość rozpadu całego państwa federalnego.

KRACHY, PANDEMIE I ENERGETYCZNA KATASTROFA

To nie koniec polowania na czarne łabędzie. Amy Webb dyrektorka generalna Future Today Institute i profesor prognoz strategicznych na New York University Stern School of Business pisze o możliwym krachu na rynkach finansowych po ataku na giełdy z wykorzystaniem sztucznej inteligencji. Wywołałoby to globalną panikę i kolejne ataki np. na giełdy w Londynie i Tokio.

Eksperci Politico rozważają też m.in. takie scenariusze jak zawarcie tajnej umowy Trump-Putin, która powstrzyma Iran przed rozwojem broni jądrowej, a z drugiej strony piszą o tajnym programie broni jądrowej Korei Południowej. Rozważają też wybuch kolejnej pandemii, jeszcze groźniejszej od Covid-19, co przy antyszczepionkowym sceptycyzmie nowej administracji doprowadziłoby do katastrofy. Rozważają powstanie nieoczekiwanych sojuszy geopolitycznych. Katastrofy związane ze zmianami klimatycznymi, czy sparaliżowanie sieci energetycznych. Wreszcie - przekroczenie nuklearnej „czerwonej linii” przez któregoś ze światowych graczy.

Poniższe scenariusze mogą, zrealizować się w 2025 roku. Co nie znaczy, że muszą. I nie choć nie powinny być odrzucane a priori, trudno zakładać, że się spełnią. Czarny łabędź może przybrać zupełnie inną postać niż opisane powyżej. Choć najlepiej by było, aby w ogóle nie przypłynął. ■

IDAHO KONTRA OREGON
Amy Zalman - ekspertka w dziedzinie strategii i futurystka, która wcześniej pełniła funkcję dyrektora generalnego World Future Society i przewodniczącej ds. integracji informacji w USA rozważa z kolei scenariusz możliwej secesji wewnątrz USA. Załóżmy, że „w połowie

PLUMBING & HEATING

Licensed Master Plumber: **Andrzej Natkaniec**

- INSTALACJA NOWYCH BOILERÓW
- ZAMIANA BOILERÓW OLEJOWYCH NA GAZOWE
- USUWANIE VIOLATION
- RPZ/BACKFLOW PREVENTER INSTALACJA & COROCZNE SERWIS
- INSPEKCJE SYSTEMÓW LINII GAZOWYCH ZGODNIE Z LOCAL LAW 152

Firma ubezpieczona z licencją • Darmowe wyceny
Przyjmujemy credit cards.

718.326.9090

53-28 61st Street • Maspeth, NY 11378

DRUGA ODSŁONA i ZAKOŃCZENIE XXVI MIĘDZYNARODOWEGO FESTIWALU CHOPIN I PRZYJACIELE

Elżbieta Popławska

FESTIWAL CHOPIN & FRIENDS ORGANIZOWANY JEST OD 26 LAT W NOWYM JORKU. W 2024 ROKU PO RAZ PIERWSZY GOSPODARZAMI FESTIWALU BYLI NOWI CZŁONKOWIE ZARZĄDU NEW YORK DANCE & ARTS INNOVATIONS: PREZES RADOŚLAWA JASIK, WICEPREZES ANDREA DOMENICI, SKARBNIK DON LUIGI PORTARULO - ORAZ SEKRETARZ GENEVIEVE SEIFERT. W RAMACH FESTIWALU ODBYŁY SIĘ TRZY KONCERTY. UROCZYSTE OTWARCIE FESTIWALU ODBYŁO SIĘ 8 LISTOPADA W KONSULACIE RP W NOWYM JORKU. DRUGĄ ODSŁONĄ FESTIWALU BYŁO MUZYCZNE SPOTKANIE W KLAWIERHAUS NA MANHATTANIE W DNIU 20 LISTOPADA, 2024 R. ARTYŚCI TYM RAZEM ZABRALI SŁUCHACZY W PODRÓŻ DO CZASÓW WSPÓŁCZESNYCH, PREZENTUJĄC MUZYKĘ SKOMPONOWANĄ NA CZTERY RĘCE ORAZ DWA FORTEPIANY.

To była wyjątkowa uczta dla duszy i okazja zapoznania się z literaturą fortepianową nieczęsto wykonywaną. Dwa wspaniałe instrumenty marki Steinway oraz Fazioli zachwycały swoim brzmieniem, a także wizualnie prezentowały się bardzo dostojnie na scenie. Nie bez powodu fortepian często zwany jest królem instrumentów.

Koncert rozpoczęli znani i lubiani pianiści, zwłaszcza w środowisku polonijnym, Nicholas Alexander Kaponyas oraz Radosława Jasik. Zaprezentowali utwory polskich kompozytorów I.J. Paderewskiego i W. Lutosławskiego. Pierwszy utwór z cyklu „Album Tatrzański” op. 12 skomponowany przez Paderewskiego z pewnością był podróżą sentymentalną dla polskiej części publiczności, bowiem można było usłyszeć muzyczne cytaty melodii górskich znanych Polakom od lat dziecięcych. Drugim utworem były słynne Wariacje Lutosławskiego nt. Paganiniego, utwór niezwykle wirtuozowski i wymagający niesamowitej sprawności fizycznej.

Energia nie odpuszczała także w kolejnym punkcie programu. Następnym duetem byli wspaniali pianiści amerykańskiego pochodzenia Baron Fenwick i Joshua Mhoon, którzy wykonali Błękitną Rapsodię G. Gershwin. Kompozytor ten zasłynął z łączenia elementów klasycznych oraz jazzowych i jego słynne arcydzieło, którym jest Błękitna Rapsodia okazała się wspaniałym łącznikiem między częścią klasyczną i jazzową tego wieczoru.

Kolejny wymieniony duet, tym razem jazzowy, w składzie Jonathan Thomas i Andrea Domenici zachwycił publikę znakomitym wykonaniem standardów jazzowych D. Ellingtona, G. Gershwin oraz T. Monka. Po występie duetu jazzowego publikę czekała mała muzyczna niespodzianka, nie będąca częścią oryginalnego planu wieczoru. Radosława Jasik oraz Andrea Domenici, duet klasyczno-jazzowy, który bardzo rzadko występuje razem na scenie, przygotował urodzinowy prezent muzyczny dla gościa wieczoru. Jubilatka o polskich korzeniach okazała się być wielką miłośniczką muzyki Chopina, w związku z czym Jasik i Domenici wykonali własną aranżację słynnego Nokturnu Es-dur Chopina na cztery ręce, dedykując utwór solenizantce.

Na zakończenie wieczoru na scenie pojawił się ponownie duet klasyczny Nicholas Alexander Kaponyas i Radosława Jasik, którzy zachwycili publikę wykonaniem utworu Toccata na dwa fortepiany, skomponowanym przez Mikołaja Piotra Góreckiego, syna światowej sławy polskiego kompozytora Henryka Góreckiego. Wszyscy artyści zostali nagrodzeni gromkimi brawami. Program koncertu był wyjątkowo ciekawie dobrany, a wszystkie wykonania imponujące.

ZAKOŃCZENIE

XXVI MIĘDZYNARODOWEGO FESTIWALU CHOPIN I PRZYJACIELE

Współpraca polsko-włoska okazała się „trafionym pomysłem”.

W urokliwych salonach (stylu Beaux-Arts) Konsulatu Generalnego RP w nowym Jor-

Przy fortepianie nowi prezesi NYDAI - prezes Radosława Jasik i wiceprezes Andreas Domenici

ku odbyło się zakończenie XXVI Festiwalu. Obecnością swoją zaszczytlił: Konsul Generalny RP Mateusz Sakowicz, wicekonsul Krzysztof Płaski oraz wicekonsul Włoch Alessandra Oliva.

Na zakończenie festiwalu organizatorzy przygotowali program składający się z występów dwójki znakomitych artystów: polskiej sopranistki operowej oraz włoskiego saksofonisty jazzowego. Dobór artystów nieprzypadkowy, był formą podziękowania konsulowi polskiemu oraz włoskiemu za nadanie patronatów honorowych tegorocznej edycji festiwalu.

Sopranistka o polskich korzeniach Magdalena Kuzma, oprócz wyróżniającego głosu, wykazała niezwykle zdolności aktorskie, potrafiła wcielić się w postać, ukazać sytuację i przekazać emocje, nawiązała kontakt z publicznością, która wielkimi brawami nagrodziła występ. Sopranistce akompaniował Artjom Pak, znakomity pianista, zwycięzca wielu prestiżowych konkursów. Artyści zaprezentowali utwory W. A. Mozarta, J. Masseneta, P.I. Tchaikowskiego, F. Chopina, K. Szymanowskiego, S. Rachmaninowa.

W drugiej części koncertu wystąpił Francesco Patti, saksofonista pochodzący z Sycylii. Ten młody artysta, jeszcze mało znany w środowisku nowojorskim, zachwyił ciepłym brzmieniem saksofonu w wyselekcjonowanym przez siebie repertuarze. Przy fortepianie towarzyszył światowej sławy pianista Michael Weiss. Zaprezentowali utwory kompozytorów takich jak C. Corea, M. Waldron, B. Martin, T. Monk, J. Lewis, V. Young.

Wieczór zakończył się wspaniałym posiłkiem, podczas którego nie zabrakło tradycyjnych dań polskich oraz pysznych słodkości włoskich prosto z nowo otwartej na Manhattanie włoskiej cukierni Realmuto. Goście mieli okazję delektować się także wspaniałym włoskim winem. Był czas na rozmowę i sesję zdjęciową z artystami, konsulami i organizatorami.

Podsumowując XXVI Międzynarodowy Festiwal Chopin & Przyjaciele, prezes Radosława Jasik przekazała:

XXVI Międzynarodowy Festiwal Chopin &

Friends dobiegł końca, dla nas, organizatorów, oznacza to dopiero początek ciężkiej pracy nad przygotowaniem przyszłej edycji. Pomysł jest mnóstwo, ale ich realizacja wymaga rzetelnej pracy. Pomimo faktu, iż festiwal Chopin & Friends organizowany jest już od 26 lat, dla mnie tegoroczna edycja była pierwszą przygodą w aspekcie organizacyjnym - w poprzednich latach brałam udział jako pianistka, ponieważ założyciel i dotychczasowy prezes organizacji New York Dance & Arts Innovations Marian Zak postanowił przejść na emeryturę i przekazał obowiązki organizacji (a tym samym realizację festiwalu) nowemu zarządowi (szczegóły na stronie nydai.org). Wraz z nowym zarządem będziemy starali się kontynuować tradycje zapoczątkowane przez założyciela NYDAI, ale chcielibyśmy równocześnie rozwijać festiwal o nowe aspekty i pomysły.

W tym roku udało nam się uzyskać patronat honorowy nie tylko ze strony Konsulatu RP w Nowym Jorku, ale również Konsulat Włoski w NYC przyznał nam drugi patronat honorowy ze względu na artystów włoskiego pochodzenia, którzy wystąpili podczas festiwalu. Jednym z nich był Alberto Nosè, włoski pianista, laureat V nagrody na Konkursie Chopinowskim w Warszawie w 2000 r. Współpraca polsko-włoska okazała się „trafionym” pomysłem, gdyż została bardzo ciepło przyjęta przez słuchaczy. Z pewnością będziemy starali się rozwijać tę współpracę w następnych latach. Chcielibyśmy również rozszerzyć grono naszych wykonawców i odbiorców, uzyskując w ten sposób prawdziwą rangę międzynarodową. Podsumowując tegoroczny festiwal, cieszymy się, że udało nam się zrealizować cele, jakie sobie założyliśmy. Pierwszym z nich był pomysł połączenia muzyki klasycznej oraz jazzowej, jednak nie poprzez kompilację tych stylów, a raczej zestawienie obok siebie i ukazanie kontrastów oraz podobieństw. Drugim celem było dostarczenie słuchaczom dawki dobrej muzyki, z zachowaniem odpowiednich proporcji programu. Stąd też każdy koncert w ramach

festiwalu miał inny charakter oraz zróżnicowany repertuar.

Pierwszy koncert poświęcony został głównie Chopinowi i jego muzyce ze względu na 175 rocznicę śmierci naszego patrona. Nie zabrakło także utworów inspirowanych kompozycjami Chopina.

Podczas drugiego koncertu „zabraliśmy” słuchaczy w podróż do czasów współczesnych, prezentując kompozycje polskich oraz amerykańskich kompozytorów takich jak Paderewski, Lutosławski, Mikołaj Górecki, Gershwin, Monk i Ellington. Każdy z tych kompozytorów w pewien sposób kontynuował tradycje Chopinowskie. Wszystkie kompozycje zawarte w programie tego wieczoru były kompozycjami napisanymi na 4 ręce lub dwa fortepiany. Dwóch pianistów na scenie i dwa wspaniałe instrumenty marki Steinway oraz Fazioli wydawały się być niezłą atrakcją dla publiczności.

Program trzeciego koncertu składał się z dwóch półrecitali: polskiej sopranistki operowej oraz włoskiego saksofonisty jazzowego, których występ był formą podziękowania dla naszych szanownych konsulów za ich patronat honorowy. Było nam bardzo miło usłyszeć wiele ciepłych słów zarówno na temat artystów jak i doboru programu. Mamy nadzieję, że uda nam się z powodzeniem realizować w przyszłości kolejne idee. Bardzo dziękujemy naszym tegorocznym sponsorom i darczyńcom, bez których nie byłoby możliwe zorganizowanie tego przedsięwzięcia:

The Consulate General of the Republic of Poland

Polish & Slavic Federal Credit Union

The Kosciuszko Foundation

Polish Cultural Institute in New York

The Platta Law Firm, Mr. Sławomir Platta

Polish&Slavic Center

Lhotse Corp., Trident Contracting

Elżbieta Baumgartner

Realmuto Pasticceria Italiana

Rampoldi NYC

Panineria NYC

Solarz Bros, Printing Corp., Mr. Zbigniew Solarz ■

Wielki sukces PASI

- koniec z obniżaniem świadczeń emerytalnych

Wojtek Maślanka

W NIEDZIELNE POPOŁUDNIE, 5 STYCZNIA, PREZYDENT JOE BIDEN PODPISAŁ USTAWĘ SOCIAL SECURITY FAIRNESS ACT (HR 82) ZNOSZĄCĄ WINDFALL ELIMINATION PROVISION (WEP) I GOVERNMENT PENSION OFFSET (GPO), DWA DŁUGOLETNI PRZEPISY OBNIŻAJĄCE EMERYTURY NIEKTÓRYCH PRACOWNIKÓW SEKTORA PUBLICZNEGO ORAZ IMIGRANTÓW POBIERAJĄCYCH DWIE WYPRACOWANE EMERYTURY - W USA I KRAJU SWOJEGO POCHODZENIA.

"Ustawa, którą dzisiaj podpisuję dotyczy prostej propozycji: Amerykanie, którzy ciężko pracowali przez całe życie i uczciwie na nie zarabiali, powinni móc przejść na emeryturę z godnością i zabezpieczeniem ekonomicznym" - powiedział Joe Biden podczas ceremonii podpisania ustawy, która odbyła się w niedzielę, 5 stycznia, w Białym Domu. Dodał, że obowiązujące prawo odmawiało milionom Amerykanów dostępu do pełnych świadczeń Social Security, które wypracowali zarabiając tysiące dolarów rocznie.

Głównymi beneficjentami tej zmiany są prawie trzy miliony amerykańskich emerytów, którzy pracowali w sektorze publicznym, m.in.: policjanci, strażacy i nauczyciele, a także dziesiątki tysięcy Polaków, którzy również pobierali emerytury bądź renty inwalidzkie w Polsce. Przez ponad 40 lat (od 1983 roku) świadczenia Social Security były pomniejszane o tzw. karę, obliczaną na podstawie klauzuli WEP. Dzięki aktualnej zmianie przepisów, określonych przez Social Security Fairness Act (Ustawę o Sprawiedliwości w Social Security), osoby, które odprowadzały składki do zagranicznych systemów emerytalnych, w tym polskiego ZUS, będą teraz uprawnione do otrzymania pełnych świadczeń Social Security. Co więcej, zmiana ta działa z mocą wsteczną od stycznia ubiegłego roku, co oznacza, że beneficjenci mogą otrzymać zaległe płatności za cały 2024 rok.

FOTO: FACEBOOK (THE WHITE HOUSE)

Jubileuszową uroczystość prowadziła Aneta Prejsnar, dyrektorka Szkoła Polska przy Konsulacie Generalnym RP w Nowym Jorku

Podpisana 5 stycznia przez prezydenta Joe Bidena ustawa była 21 grudnia ubiegłego roku przyjęta przez Senat USA znaczącą większością głosów - 76 do 20, a kilka tygodni wcześniej przegłosowana w Izbie Reprezentan-

tów zdecydowaną większością głosów - 326 do 75. Ogromną zasługę w walce o uchylenie WEP i GPO oraz wywieraniu presji na polityków i kongresmenów miała Polsko-Amerykańska Inicjatywa Strategiczna (PASI),

FOTO: ARCHIWUM PASI

PASI

ONLY TRUTH IS INTERESTING

Polsko-Amerykańska Inicjatywa Strategiczna odegrała ogromną rolę w walce o uchylenie WEP i GPO

która jako jedyna polonijna i etniczna organizacja przez cztery lata nieprzerwanie i skutecznie o to walczyła. Stanowiła też aktywną część koalicji amerykańskich organizacji zrzeszających emerytów, znanej jako National WEP/GPO Repeal Task Force. O staraniach tych systematycznie informowaliśmy na łamach "Nowego Dziennika", a dziś z dumą możemy ogłosić, że walka ta - wraz z podpisem złożonym pod ustawą Social Security

Fairness Act (HR 82) przez prezydenta Joe Bidena - zakończyła się ogromnym sukcesem.

W kolejnym wydaniu "Nowego Dziennika" opublikujemy wywiad z dr. Genem Sokołowskim, który odegrał wiodącą rolę we wspomnianej walce oraz uczestniczył w mającej miejsce 5 stycznia w Białym Domu ceremonii podpisania ustawy przez amerykańskiego prezydenta Joe Bidena. ■

Komfortowa i bezbolesna opieka dentystyczna dla Ciebie i Twojej rodziny

- Profilaktyka i okresowe czyszczenia
- Kosmetyka dentystyczna
- Korony, mostki, licówki
- Wybielanie
- Invisalign® - aparaty ortodontyczne
- Endodoncja - leczenie kanałowe
- Laserowe leczenie chorób dziąseł
- Protezy ustabilizowane na implantach
- Implanty w dniu usunięcia zęba
- Cyfrowy rentgen i wewnątrzustna kamera

Bedford Dentistry PC

Joanna Zimny, DDS

tel: 718-383-4284

12A Bedford Avenue
Brooklyn, NY 11222

www.BedfordDentistryPC.com
e-mail: drjoannazimny@yahoo.com

Większość ubezpieczeń honorowana

 invisalign®
The Clear Alternative to Braces

6. SPOTKANIE W STARYM KRAKOWIE

Elżbieta Popławska

KRAKOWSKIE SZOPKARSTWO ZNAJDUJE SIĘ NA „LIŚCIE REPREZENTATYWNEJ NIEMATERIALNEGO DZIEDZICTWA KULTUROWEGO LUDZKOŚCI UNESCO” ORAZ KRAJOWEJ LIŚCIE NIEMATERIALNEGO DZIEDZICTWA KULTUROWEGO. W CZWARTEK 19 GRUDNIA, 2024 R W KONSULACIE GENERALNYM RP W NY ODBYŁA SIĘ SZÓSTA EDYCJA KONKURSU KRAKOWSKICH SZOPEK, ZORGANIZOWANA PRZEZ FUNDACJĘ NOWODWORSKI.

Dla Polaków zamieszkających w NY i okolicznych stanach, trudno sobie wymarzyć bardziej świąteczne spotkanie, niż w nobliwych salach Konsulatu Generalnego RP na Manhattanie. Atmosfera tego miejsca w otoczeniu najpiękniejszych krakowskich szopek, wspólnie z twórcami, którymi w 99 procentach jest polonijna młodzież, to najmiłsze wspólne chwile. Ci młodzi promotorzy polskiej kultury to Amerykanie polskiego pochodzenia, wspólnie mówiący po polsku. Oni i ich rodziny oraz wszystkie polonijne organizacje, które przygotowują takie uroczystości zasługują na wielkie podziękowania.

Od lewej: Mateusz Sakowicz - Konsul Generalny RP, Grażyna Mościcka i Maria Bielska

W czwartek 19 grudnia, 2024 r w Konsulacie Generalnym RP w NY odbyła się szósta edycja Konkursu Krakowskich Szopek, zorganizowana przez Fundację Nowodworski. Obecnością swoją zaszczytliwi wydarzenie: Konsul Generalny RP w NY Mateusz Sakowicz z małżonką i wicekonsul Krzysztof Płaski z rodziną. Krakowskie szopki są twórczym przedstawieniem misterium Bożego Narodzenia w otoczeniu architektury nawiązującej do zabytków starego Krakowa. Tym sposobem już po raz 6., odbyło się rodzinne spotkanie Polonii w Starym Krakowie. Organizator Jerzy Leśniak - prezes Fundacji Nowodworski - z tej okazji przesłał specjalne podziękowanie:

„Dziękujemy Ministerstwu Spraw Zagranicznych oraz przedstawicielom Konsulatu Generalnego, zwłaszcza Konsulowi Generalnemu w NY p. Mateuszowi Sakowiczowi, za nieustające i konsekwentne wsparcie działalności na płaszczyźnie kultury i edukacji. Krzewienie polskości przez prezentację dzieł i utworów polskich artystów wśród Polonii i Amerykanów nie jest trudnym zadaniem, ale zaangażowanie dzieci, młodzież i dorosłych do promocji jest dużo trudniejszym wyzwaniem. Z zadowoleniem stwierdzam, że poziom prac nieustająco rośnie. I tutaj właśnie wsparcie konsulatu jest nie do przecenienia. Nic bardziej nie podkreśla wartości i urody Polskich Szopek, jak przepiękne sale siedziby Konsulatu Generalnego RP przy Madison Ave

Wianuszek z dyrektorką szkoły Urszulą Górą

Zbiorowe zdjęcie twórców szopek, organizatorów, wraz z wicekonsulem Krzysztofem Płaskim (w środku)

w NY. Również bardzo dziękujemy za wsparcie Polsko-Słowiańskiej Federalnej Unii Kredytowej i Centrum Polsko-Słowiańskiemu w NY, oraz polonijnym mediom: Nowy Dziennik, Orzeł Biały, Kurier Plus, Dziennik Polonijny”. W ramach konkursowego spotkania, oprócz wręczenia dyplomów i nagród (znakomitych polskich książek) dla zwycięzców, wspólnym przerywnikiem był występ Zespołu Tańca „Wianuszek”, działającego pod egidą Polskiej Szkoły im. św. Kazimierza Królewicza w Newark, NJ. Choreografem zespołu jest p. Maria Haba. Zespół wspólnie się zaprezentował, tancerze w pięknych, krakowskich strojach zatańczyli krakowiaka i kujawiaka. Solistka Paula Kozicz zaśpiewała „Mizerna cicha” i „Mario, czy Ty wiesz?”. Widownia była zachwycona młodymi, polonijnymi artystami. Wraz ze szkolnym zespołem przybyła

Najmłodszy zwycięzca: Maksymilian i Tymoteusz Maciaszek. W środku Ayan Pedada

także dyrektor Polskiej Szkoły pani Urszula Góra, która wspólnie z młodzieżą przekonała widzów do wspólnego śpiewania kolęd. Było radośnie i bardzo świątecznie.

Natomiast polonijne harcerki wzbogaciły Bożonarodzeniowe uroczystości (od 1991r.) Betlejemskim Płomieniem. Betlejemskie Światło Pokoju to międzynarodowa sztafeta, płomień obiega cały świat, niosąc nadzieję. W Polsce Światło przekazywane jest dla Prezydenta RP, marszałków obydwu Izb Parlamentu, ale przede wszystkim do ludzi, organizacji i instytucji, które każdego dnia wspierają tworzenie pokoju, oraz do każdego, kto chciał je przyjąć. Podczas tego wydarzenia harcerki przekazały Betlejemskie Światło Pokoju Konsulowi Generalnemu Mateuszowi Sakowiczowi. Harcerki również wzięły udział w konkursie szopek: jednostki harcerskie przy Domu Narodowym na Greenpointcie: Drużyna Harcererek Górski Las, Gromada Zuchów Polskie Rydże, Gromadka Skrzatów Krasnoludki, Instruktorzy: dhny Grażyna Mościcka, Małgosia Olszewska-Fernezy i druh Michał Mościcki, z Brooklynu Gromada Zuchów Słoneczniki

Każdy uczestnik otrzymał oprócz dyplomu i nagrody kolorowy album z artykułami i zdjęciami szopek, specjalnie na tę okazję wydrukowany przez organizatorów. Nagrodę wręcza Jerzy Leśniak, wraz z członkami Komisji sędziowskiej, z lewej Janusz Skowron, Janusz Obst, krakowianka Zoya z zespołu Wianuszek, z tyłu Kinga Leśniak

przy PSD im. Matki Boskiej Częstochowskiej/ św. Kazimierza z drużynową dh Marią Bielską i przyboczną och. Cynthia Sadowski (była nieobecna). Rodzice wszystkich harcerskich jednostek także wzięli udział w Konkursie. Zarząd Fundacji Nowodworski z wyjątkową precyzją i dbałością przygotował całe konkursowe spotkanie.

Małgorzata Czajkowski - 1. miejsce w kategorii osoby powyżej 18 lat

Komisja Sędziowska w składzie: Janusz Skowron artysta malarz - przewodniczący, Zofia Zaleska-Bobrowski - fotograf, Kinga Babiarz-Le-

FOTO: ZOFIA ZALESKA-BOBROWSKI

śniak - artystka plastyk, Janusz Obst - artysta rzeźbiarz, malarz i Jerzy Leśniak - architekt - kurator wystawy, podjęła ostateczne decyzje.

WYNIKI KONKURSU SZOPEK KRAKOWSKICH 2024

W tegorocznym Konkursie zgłoszono 18 modeli oraz ponad 30 prac 2D rysunek, malarstwo, collage. Prace były oceniane w kategoriach wiekowych do 10 lat, 10-18 lat i powyżej 18 lat, oraz w kategoriach prac indywidualnych i zbiorowych. Poniżej prezentujemy wyniki.

MODELE 3D

Indywidualne wykonane

samodzielnie przez dzieci poniżej 10 lat:

1. MIEJSCE - Maksymilian Maciaszek - 113 punktów
2. MIEJSCE - Ayan Pedada - 76 punktów
3. MIEJSCE - Tymoteusz Maciaszek - 75 punktów

Indywidualne wykonane samodzielnie przez dzieci i młodzież 10-18 lat:

1. MIEJSCE - Veronika Łończak - 124 punkty
2. MIEJSCE - Cynthia Sadowski - 123 punkty
3. MIEJSCE - Nikola Dudek - 111 punktów

Indywidualne wykonane przez osoby powyżej 18 lat:

1. MIEJSCE - Małgorzata Czajkowski - 156 punktów
2. MIEJSCE - Jolanta Kret - 154 punkty

3. MIEJSCE - Amelia Korovae, Sara Korovae - 100 punktów

Szopki rodzinne z udziałem/pomocą dorosłych, grupowe szkolne i harcerskie, poniżej 10 lat:

1. MIEJSCE - Amelia Góra, Oliver Góra - 160 punktów
2. MIEJSCE - ZHP Gromada Polskie Rydże - 133 punkty
3. MIEJSCE - Amelia Korovae, Sara Korovae - 100 punktów

Szopki rodzinne z udziałem/pomocą dorosłych, grupowe szkolne i harcerskie, 10-18 lat:

1. MIEJSCE - Oskar Awranik, Emma Awranik, Joanna Usewicz - 156 punktów
2. MIEJSCE - Adam Stepinski, Logan Karakuła, Konrad Łończak, Jacob Regent, Liliana Suś, Sophie Suś - 134 punkty
3. MIEJSCE - Zofia Kurek, Frankie Kurek - 94 punkty

TECHNIKA 2D

Rysunek, malarstwo, collage, poniżej 10 lat:

1. MIEJSCE - David Gornicki - 106 punktów
2. MIEJSCE - Audrey Politowicz - 101 punktów
3. MIEJSCE - ex aequo - Lukasz Drązek - 97 punktów i Nataniel Cywiński - 97 punktów

Rysunek, malarstwo, collage, 10-18 lat:

1. MIEJSCE - Dominika Cywińska - 114 punktów
2. MIEJSCE - Pola Szarek - 111 punktów
3. MIEJSCE - Nel Agolli - 107 punktów

Konkursowe wydarzenie, automatycznie zmieniło się w świąteczną, rodzinną uroczystość. Na zakończenie podano pyszny barszczyk i inne świąteczne potrawy. Przy deserze był czas na rozmowy i oczywiście sesję zdjęciową.

Do zobaczenia za rok! Szczęśliwego 2025 r.

ZŁOTY JUBILEUSZ SZKOŁY KONSULARNEJ

Wojtek Maślanka

BYLI WYJĄTKOWI GOŚCIE, OKOLICZNOŚCIOWE PRZEMOWY, WSPOMNIENIA, WYSTĘPY ARTYSTYCZNE, KWIATY, DYPLOMY I JAK NA JUBILEUSZ 50-LECIA ISTNIENIA PRZYSTAŁO ODZNACZENIA - MEDALE KOMISJI EDUKACJI NARODOWEJ. OTRZYMALI JE ZARÓWNO NAUCZYCIELE JAK I RODZICE UCZNIÓW, NAJBARDZIEJ ZAANGAŻOWANI W DZIAŁALNOŚĆ SZKOŁY POLSKIEJ PRZY KONSULACIE GENERALNYM RP W NOWYM JORKU.

To była wyjątkowa lekcja historii i patriotyzmu, języka polskiego i ojczystej kultury, pojawiła się także muzyka, plastyka, a nawet język obcy. Tak więc rocznicowa ceremonia - mimo że miała miejsce w pięknych salonach Konsulatu Generalnego RP na Manhattanie - to stanowiła istne sobotnie zajęcia doskonalące, podobne do tych jakie mają miejsce m.in. w Szkole Polskiej przy Konsulacie Generalnym RP w Nowym Jorku. Nawet dzień tygodnia się zgadzał, bo ceremonia odbyła się w sobotę, 14 grudnia.

Trudno byłoby zrobić jubileuszową uroczystość, w dodatku związaną z pięcioma dekadami istnienia, bez wspomnień i spojrzenia wstecz - stąd historia. Bez patriotyzmu i poczucia dumy ze swoich korzeni żadna etniczna organizacja, a tym bardziej szkoła, nie przetrwałaby pół wieku, nie mówiąc już o utrzymaniu przy sobie kilku pokoleń młodych ludzi. Język polski dominował w okolicznościowych przemówieniach, ale pojawił się także język angielski ponieważ wśród gości byli również Amerykanie. Poza tym dwujęzyczność stanowi obecnie normę, bowiem trudno jest żyć na obczyźnie bez znajomości języka urzędowego danego kraju, z kolei język ojczysty to jeden z wyznaczników naszej tożsamości i patriotyzmu. Natomiast muzyka, plastyka i polska kultura w postaci występów artystycznych oraz wystawy towarzyszącej rocznicowej uroczystości była jej pięknym uzupełnieniem. I nikomu nie brakowało charakterystycznego dzwonka dziającego sobotnie szkolne zajęcia na poszczególne lekcje i chwilę przerwy.

To wszystko udało się osiągnąć

Jubileuszową uroczystość prowadziła Aneta Prejsnar, dyrektorka Szkoła Polska przy Konsulacie Generalnym RP w Nowym Jorku

dzięki świetnie przygotowanemu i poprowadzonemu programowi. Ostatecznie okazało się, że obawy jakie przed rozpoczęciem jubileuszowej ceremonii miała dyrektorka szkoły były niepotrzebne i na szczęście miały też swoje plusy. "Jestem już zrelaksowana ponieważ wszystko już za nami. Przed uroczystością towarzyszył mi ogromny stres, który mimo wszystko miał jednak na mnie pozytywny wpływ ponieważ dopingował i mobilizował mnie do zwiększonej pracy" - podkreśliła w rozmowie z "Nowym Dziennikiem" Aneta Prejsnar. Zapewniła też, że gotowa jest do nowych wyzwań i ma pewne cele, które chce zrealizować w najbliższej przyszłości. "Cieszę się, że wszystko poszło dobrze i się już dokonało.

Wraz z tą uroczystością nasze pięćdziesięciolecie mamy już zamknięte i rozpoczynamy nowe patrzac optymistyczne w przyszłość" - podkreśliła dyrektorka szkoły. Zdradziła też, że ma poważne plany rozwojowe mające jeszcze bardziej zwiększyć zainteresowanie placówką, którą kieruje. Wśród nich jest m.in. zorganizowanie przedszkola dla dzieci, które nie mówią po polsku, celem przygotowania ich do dołączenia w przyszłości do grona uczniów regularnie uczęszczających do szkoły. "Mamy większe i mniejsze plany, i nie stoimy w miejscu ponieważ chcemy się rozwijać i iść do przodu" - dodała Aneta Prejsnar.

O tym, że jubileuszowa ceremonia podobała się jej uczestnikom świadczą słowa kilku gości honorowych. "Spotkanie to otworzyło mi oczy na 50-lecie bliskiej współpracy i naszego patronatu nad Szkołą Konsularną ponieważ uroczystość ta była taką rozbudowaną lekcją historii z wieloma bardzo ważnymi wypowiedziami. Dzięki temu wspólnie z różnych perspektyw przypomnieliśmy sobie dlaczego dwujęzyczność i nauka języka polskiego jest tak ważna i stanowi inwestycję w przyszłość - podkreślił konsul generalny Mateusz Sakowicz. - Patrzyliśmy także w przeszłość i zastanawialiśmy się nad losami tych, którzy skończyli szkołę, ale również mieliśmy okazję posłuchać znakomitych absolwentów, którzy zachwalali to, że znają oba języki - polski i angielski

- oraz dzięki temu robią kariery, a także lekarzy, którzy dzięki znajomości polskiego ukończyli studia medyczne w Krakowie lub Poznaniu. Tak więc było to fantastyczne doświadczenie i ciekawy wieczór bardzo bogaty w treść i mający dobrą energię" - wyjaśnił dyplomata.

W podobnym tonie wypowiedział się gość z Polski, dyrektor Ośrodka Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą (ORPEG) Adam Kalbarczyk. "Bardzo się cieszę, że uczestniczyłem w tym wydarzeniu ponieważ była to dla mnie ogromna okazja do odczucia pewnej więzi świadczącej o tym, że jesteśmy razem, a także zwrócenia uwagi na to, że wiele pokoleń pracowało na osiągnięciu tej szkoły. Poza tym mogłem się dowiedzieć co ta placówka edukacyjna i polonijne środowisko robi dla podtrzymania polskiej tradycji, kultury i nauki języka - stwierdził dyrektor ORPEG-u. - To jest coś, co my z per-

ZDJĘCIA: WOJTEK MAŚLANKA/NOWY DZIENNIK

Wśród gości honorowych byli m.in. (od lewej): konsul generalny Mateusz Sakowicz z małżonką, ambasador RP przy ONZ Krzysztof Szczerski oraz prezes Instytutu Piłsudskiego dr Iwona Korga, która również reprezentowała Radę Dyrektorów Polsko-Słowiańskiej Federalnej Unii Kredytowej

Osoby odznaczone Medalem Komisji Edukacji Narodowej wraz z konsulem generalnym i dyrektorką szkoły. Od lewej: konsul generalny Mateusz Sakowicz, Dorota Miłkowska, Joanna Modzelewska, Łukasz Rusin, Krzysztof Rzamek i dyrektorka Aneta Prejsnar

Historię Szkoły Polskiej przy Konsulacie Generalnym RP w Nowym Jorku przedstawiła wicedyrektor Joanna Modzelewska

spektywy Warszawy naprawdę doceniamy. Bardzo się cieszę, że mogłem w tym uczestniczyć i zobaczyć jak wielkie jest zaangażowanie nauczycieli, dzieci i ich rodziców, oraz jak wielka praca jest wkładana w polonijną edukację, w dodatku z miłością, radością i pasją. To jest piękne i godne podziwu, a takie uroczystości jak dzisiejsza dają nam poczucie dumy z tego co wszyscy tutaj robią, tym bardziej, że wkładają w to ogromny wysiłek" - zaznaczył Adam Kalbarczyk.

Również bardzo pozytywne wypowiedziała się Elisa Alvarez, przedstawicielka komisarza Nowojorskiego Stanowego Departamentu Edukacji. "Wrażenie jakie wyniosłam z tego spotkania to ogromna jedność, miłość i szacunek panujący wśród dzieci, ich rodziców i nauczycieli, którzy zobowiązali się promować polską kulturę i język. Zauważyłam, że robią to z dumą i szacunkiem dla obu ojczyzn i języków, oraz że chcą godnie i uczciwie je reprezentować" - podkreśliła Elisa Alvarez. Podkreśliła też, że dzięki tej uroczystości i programowi artystycznemu zaprezentowanemu przez dzieci ma świadomość piękna polskiej kultury i sztuki. Wśród gości honorowych uczestniczących w jubileuszu byli także m.in. ambasador RP przy ONZ Krzysztof Szczerski, wicekonsul Krzysztof Płaski, prezes Instytutu Piłsudskiego dr Iwona Korga, która również reprezentowała Radę Dyrektorów Polsko-Słowiańskiej Federalnej Unii Kredytowej, Bożena Konkiel z Rady Dyrektorów Centrum Polsko-Słowiańskiego, Alicja Winnicka, była kuratorka dystryktu 14. nowojorskiego Wydziału Oświaty obecnie pełniąca funkcję konsultantki ds. edukacji, a także ks. Wiesław Strządała, proboszcz parafii Matki Bożej Pocieszenia na Williamsburgu, przy której obecnie funkcjonuje szkoła. W uroczystości wzięli również udział przedstawiciele różnych polonijnych organizacji, byli i obecni nauczyciele, absolwenci, uczniowie i ich rodzice, a także przyjaciele szkoły.

CZEŚĆ OFICJALNA

Jubileuszową uroczystość prowadziła i gości przywitała Aneta Prejsnar, dyrektorka

Szkoły Polskiej przy Konsulacie Generalnym w Nowym Jorku. Część oficjalna rozpoczęła się od odśpiewania hymnów narodowych - polskiego i amerykańskiego - które wykonały siostry Monika i Daria Niebrzydowskie, absolwentki szkoły. Krótkie przemówienie wygłosił ks. Wiesław Strządała. Podkreślił w nim znaczenie odpowiedniej edukacji i wychowania dzieci, od których będzie zależała przyszłość nas wszystkich. Odmówił także krótką modlitwę.

Następnie głos zabrał konsul generalny Mateusz Sakowicz. Dyplomata zwrócił uwagę na korzyści jakie niesie za sobą dwujęzyczność i znajomość ojczystego języka, a co za tym idzie, także nauka w polskich szkołach dokształcających. "To jest znakomita inwestycja w przyszłość" - podkreślił konsul generalny zwracając się z tym przesłaniem do uczniów uczestniczących w uroczystości. "Kraj pochodzenia waszych rodziców i dziadków, a być może także części z was, to znakomita polisa na przyszłość" - zapewnił Mateusz Sakowicz. Zaznaczył też, że Polska jest hiperatrakcyjnym miejscem na mapie Europy i świata, i bardzo dobrze jest móc skorzystać z tego co nasza ojczyzna oferuje zarówno w wymiarze edukacyjnym jak i zawodowym.

Krótką przemowę wygłosił także ambasador RP przy ONZ. Krzysztof Szczerski zwrócił uwagę na ogromną ilość absolwentów Szkoły Konsularnej, którzy dzięki tej placówce działającej przez pół wieku poznali język polski. Mówił też o ogromnym znaczeniu dwujęzyczności w życiu zawodowym czego sam jest doskonałym przykładem. Podziękował dzieciom i młodzieży jak również ich rodzicom za poświęcenie związane z nauką języka polskiego. "Bardzo państwu dziękuję za ten wysiłek - podkreślił ambasador. - Wiem jakim kapitałem dla każdego człowieka jest dwu- i wielojęzyczność gdy się wkracza w dorosłość. Jest on ogromny i cieszę się, że państwo jesteście zdeterminowani żeby utrzymywać ten kurs" - podkreślił Krzysztof Szczerski.

Głos zabrała również Elisa Alvarez. Przedstawicielka komisarza Nowojorskiego Stanowego Departamentu Edukacji zwróciła

uwagę na znaczenie dwujęzyczności w szkolnictwie i funkcjonowaniu w środowisku amerykańskim, a także na ogromne poświęcenie wszystkich osób - nauczycieli, dzieci i ich rodziców - zaangażowanych w polonijną edukację. "Dziękuję za to, że macie wystarczająco dużo siły i odwagi na dodatkową naukę oraz poznawanie swojego języka i pochodzenia, a także tego kim jesteście" - podkreśliła Elisa Alvarez życząc polonijnej placówce dalszego rozwoju.

Z kolei dyrektor ORPEG-u w swoim wystąpieniu poruszył kwestię wolności w szerokim jej kontekście, w tym tej, którą daje nauka, wiedza oraz znajomość różnych języków. "Jeśli potraficie rozwijać swoje możliwości językowe, umiejętności i wiedzę o Polsce to stajecie się coraz bardziej wolni" - stwierdził Adam Kalbarczyk zwracając się do uczniów polonijnej placówki oświatowej. Pod koniec swojego przemówienia przeczytał list przesłany z okazji jubileuszu 50-lecia Szkoły Konsularnej przez minister edukacji Barbarę Nowacką. Głos zabrała również dr Iwona Korga. Opowiedziała o współpracy Szkoły Polskiej przy Konsulacie Generalnym RP z Instytutem Piłsudskiego, którym kieruje, oraz o wspólnych lekcjach historii odbywających się w jego siedzibie. "To jest ogromna radość widzieć małe uśmiechnięte twarze dzieci, które zadają pytania i są w otoczeniu artefaktów historycznych" - podkreśliła dr Iwona Korga.

Na koniec okolicznościowych wystąpień przemówienie wygłosiła także dyrektorka szkoły. Aneta Prejsnar porównała 50-letnią działalność prowadzoną przez nią placówkę, do budowli z klocków Lego, budowli, której elementami jest wiele osób związanych z tą szkołą na przestrzeni pięciu dekad, a także wszyscy uczestnicy jubileuszowej uroczystości. "Chciałabym, żeby za 50 lat okazało się, że ta budowla przetrwała, żeby dalej istniała, a szkoła funkcjonowała i się nadal rozwijała" - podkreśliła Aneta Prejsnar. Podczas części oficjalnej został również odczytany przez prezesa Polskiego Stowarzyszenia Młodzieży Jakuba Staniewskiego list gratulacyjny przesłany przez prezesa Centrali Polskich

Adrian Poniatowski dzięki dwujęzyczności najpierw studiował historię na Cornell University, a później ukończył medycynę i zrobił doktorat na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie

O zaletach płynących z nauki w polskiej szkole opowiedziała uczennica 4 klasy liceum Amelia Grygiel

Szkoł Dokształcających dr Dorotę Andrakę, która z uwagi na inne obowiązki nie mogła uczestniczyć w uroczystości. Zaprezentowano także historię szkoły oraz przedstawiono aktualne Grono Pedagogiczne i Radę Rodziców. Całość uatrakcyjnił występ artystyczny przygotowany przez uczniów przy współpracy z Dominikiem Grzybem.

ODZNACZENIA I DYPLOMY

Jubileusz - a zwłaszcza złoty, bo związany z 50. rocznicą istnienia - to świetna okazja nie tylko do prezentacji osiągnięć i złożenia podziękowań, ale także do uhonorowania osób najbardziej zaangażowanych w działalność szkoły. W środowisku związanym z oświatą największym wyróżnieniem są Medale Komisji Edukacji Na-

rodowej. Stanowią bowiem wyraz uznania dla wyjątkowych osób - nauczycieli, pracowników i działaczy - którzy swoją pasją i poświęceniem przyczyniają się do rozwoju szkolnictwa oraz inspirują kolejne pokolenia. Podczas jubileuszowej uroczystości oznaczenia te wręczył konsul generalny Mateusz Sakowicz. Otrzymały je nauczycielki: Dorota Miłkowska i Joanna Modzelewska, a także przewodniczący Rady Rodziców z różnych lat działalności szkoły: Łukasz Rusin i Krzysztof Rzamek. Medal został również przyznany byłej wieloletniej dyrektorce (w latach 1996-2015) Annie Izak, która niestety nie mogła uczestniczyć w uroczystości więc otrzyma go przy innej okazji. Z kolei uczniowie, laureaci jubileuszowych konkursów otrzymali nagrody i dyplomy. ▣

Uroczystość była okazją do przedstawienia Grona Pedagogicznego i Rady Rodziców

Uczniowie zaprezentowali okolicznościowy program artystyczny

Kameralna wystawa w Citibanku na Greenpoincie

Wojtek Maślanka

"TOGETHER IN ART" TO TYTUŁ WYJĄTKOWEJ EKSPOZYCJI JAKĄ ZAWISŁA NA JEDNEJ ZE ŚCIAN W GREENPOICKIM ODDZIALE CITIBANKU. MOŻNA JĄ OGLĄDAĆ DO KOŃCA STYCZNIA.

Wystawa, której wernisaż odbył się 21 grudnia ubiegłego roku zawiera sto kameralnych prac różnych artystów, w dodatku wykonanych w różnych technikach. Ten nietypowy - jak na to miejsce - kolaż obejmuje m.in. malarstwo, grafikę, rysunek i fotografię. Wśród nich są prace zarówno uznanych artystów takich jak: Lubomir Tomaszewski, Marian Bogusz, Eugeniusz Geno Małkowski, Magdalena Nałęcz, Beata Szpura, Leonard Konopelski, Marcin Ryczek, Janusz Skowron oraz Artur Skowron jak i mniej znanych, a nawet debiutantów - Anny Skowron i Wojciecha Maślanki. Dlatego też jest ona nietypowa i zupełnie inna od tych, które organizowane były tam od 2010 roku.

Klienci Citibanku do tej pory mogli podziwiać dzieła twórców związanych z grupą artystyczną Emocjonalności. W związku z zakończeniem jej działalności, ostatnia tego typu ekspozycja miała tam miejsce w styczniu ubiegłego roku. Dlatego też Janusz Skowron, kurator tych wystaw, postanowił tym razem pokazać coś zupełnie innego, chociaż na ekspozycji tej można także znaleźć kilka dzieł Emocjonalistów.

Kurator wystawy Janusz Skowron wyjaśnia uczestnikom wernisażu ideę wystawy "Together in Art"

Kurator wystawy Janusz Skowron wraz z managerką Citibanku Haliną Wójtowicz

"Moją główną ideą było pokazanie prac, które są moją własnością i znajdują się w moich zbiorach. Chciałem zrobić wystawę, na której spotkają się dzieła różnych artystów, grafików, malarzy i fotografików. Dzięki wykorzystaniu małych formatów udało mi się tutaj zmieścić sto prac artystów z Polski i kilku innych europejskich krajów, a także ze Sta-

nów Zjednoczonych, głównie z Nowego Jorku i Kalifornii. Niektórych z nich nie ma już wśród nas" - wyjaśnia Janusz Skowron. Wśród wykorzystanych prac są zarówno takie, które otrzymał w prezencie jak również nabył drogą kupna. Kolaż jaki powstał zawiera ponad dwadzieścia fotografii, a także podobne ilości grafik i malarstwa. Są także ry-

sunki satyryczne, ekslibrisy, grafiki pocztowe, a nawet ceramika. Dla niektórych osób uczestniczących w wernisażu ogromnym zaskoczeniem był fakt, że mimo tak dużej różnorodności formy i techniki wykonania wyeksponowanych prac, a także ich ogromnej ilości, udało się zrobić bardzo ciekawą i kolorową wystawę, która sprawiała wrażenie

FOTO: JANUSZ SKOWRON

Trzech fotografów, których zdjęcia są wyeksponowane na wystawie. Od lewej: Dariusz Kanarek, Zosia Żeleska-Bobrowski i Wojciech Maślanka

Pamiętkowe zdjęcie części osób biorących udział w wernisażu

Ryszard Semko, Zbigniew Stasiak, Helena Jacyno, Alexandr Grigoriev, Amadeusz Popek, Asia Sztencel, Jolanta Badyńska, Leszek Bondarowicz, Sewer Salamon, Marcin Bondarowicz, Dominika Wilk, Edmund Korzeniowski, Leszek Kuchniak, Mariusz Woszczyński, Helena Sadłak, Piotr Chodorowicz, Jacek Wolski, Anna Baran, Aleksander Majerski, Zuzanna Kud, Marcin Niziurski, Marek Ciężkiewicz, Wojciech Trzyna, Krzysztof Zarębski, Artur Majka, Zbigniew Liwak, Anna Skowron, Eva Harley, Przemysław Moskał, Wojciech Kubik, Mieczysław Mietko Rudek, Jonathan Safir, Jan Mazurkiewicz, Christine Tomaszewska, Katarzyna Bargielowska, Piotr Medyna, Marian Chlabicz-Polak, Patrycja Todo, Jan Hausbrandt, Agnieszka Uziębło, Dominik Pocheć, Łukasz Nowosadzki, Monika Pastuszek, Hanna Hartowicz, Hanna Kelker, Iga Supernak, Dariusz Kanarek, Zosia Zeleska-Bobrowski, Yuri Yurov, Wojciech Maślanka, Ryszard Druch, Aneta Pierog-Sudoł, Wiesia Weijs, Marcin Ryczek, Jolanta Kusaj, Szczepan Sadurski i Witold Białokur. ■

idealnie dopasowanych do siebie elementów pięknego kolażu, doskonale korespondującego ze świątecznym wystrojem banku. Ma to ogromne znaczenie, bowiem ekspozycja znajduje się w publicznej przestrzeni, odwiedzanej przez różne osoby przychodzące do banku załatwiać swoje finansowe sprawy. Okazało się, że podobnie jak w przypadku wcześniejszych wystaw klienci Citibanku bardzo pozytywnie odbierają tę najnowszą ekspozycję i są nią zachwyceni. "Jeszcze przed jej pojawieniem się wiele osób pytało mnie czy w tym roku na święta będzie jakaś wystawa" - wyjaśniła w rozmowie z "Nowym Dziennikiem" managerka banku Halina Wójtowicz. Dodaje, że gdy w końcu zobaczyli najnowszą ekspozycję, to o razu zwrócili uwagę na to, że do tej pory z reguły pokazywane były prace większego formatu. "Reakcja klientów jest zawsze, zwracają uwagę, podziwiają, komentują i są pozytywnie nastawieni do tych wystaw.

Dlatego bardzo się cieszymy, że możemy promować polskich i lokalnych artystów oraz tworzona przez nich sztukę" - dodała z dumą szefowa greenpointkiego oddziału Citibanku. Na wystawie "Together in Art" wyeksponowane są prace takich artystów jak: Janusz Skowron, Lubomir Tomaszewski, Artur Skowron, Maksymilian Starzec, Aleksander Grzybek, Magdalena Nałęcz, Henryk Lasko, Marzanna Mucha, Roman Mucha, Artur Popek, Eugeniusz Geno Małkowski, Nath Zimmerman, Czesław Kotwica, Valerie Sokolova, Magdalena Zawadzka, Stanisław Wacht, Eugeniusz Potapov, Michał Piotrkowicz, Maria Fuks, Andrew Kolo, Leonard Konopelski, Janusz Maszkiewicz, Wal Jarosz, Zbigniew Nowosadzki, Kinga Kolo-uszek, John Isherwood, Paulina Kulka, Michael Safroniov, Janusz Gilewicz, Ken Hickman, Marcin Lubera, Katarzyna Cesarz, Natalia Natalia, Elżbieta Salamon, Marian Bogusz, Krzysztofa Lach-tara, Jak Kovatch, Adam Panek,

Janusz Skowron podczas wernisażu przybliżył historię każdej wyeksponowanej pracy

Ekspozycja "Together in Art" stanowi wielobarwny kolaż

HISTORIA

Zaginione insygnia grobowe władców Litwy i Polski odnalezione

W PODZIEMIACH KATEDRY WILEŃSKIEJ ODKRYTO TAJNĄ SKRYTKĘ Z INSYGNAMI GROBOWYMI WŁADCÓW LITWY I POLSKI: KRÓLA POLSKI I WIELKIEGO KSIĘCIA LITEWSKIEGO ALEKSANDRA JAGIELLOŃCZYKA, PIERWSZEJ ŻONY ZYGMUNTA AUGUSTA ELŻBIETY HABSBUURZANKI I JEGO DRUGIEJ ŻONY BARBARY RADZIWIŁŁOWNY.

ZDJĘCIA: PAPYALIDEMAR DOVEIKO

"Odkryte insygnia grobowe władców litewskich i polskich to bezcenne skarby historyczne, symbole długiej tradycji państwowości litewskiej, znaki Wilna jako stolicy oraz wspaniałe dzieła złotnictwa i jubilerstwa" - powiedział na konferencji prasowej metropolita wileński abp Gintaras Gruszas.

Znalezione zostały: korona grobowa Aleksandra Jagiellończyka oraz korona grobowa, łańcuch, medalion, pierścien i tabliczka natrumienna Elżbiety Habsburżanki, a także korona grobowa, berło, jabłko królewskie, trzy pierścienie, łańcuch i dwie tabliczki natrumienne Barbary Radziwiłłówny. "Korony te nie były noszone za życia władców. Zostały wykonane po ich śmierci i były częścią insygniów grobowych" - poinformował abp Gruszas. Dodał, że obecnie zostaną one odrestaurowane i w przyszłości będą ekspozowane.

W 1939 roku, wkrótce po wybuchu II wojny światowej, gdy katedrze groziło zamknięcie, skarby zostały ukryte. Po odzyskaniu przez Litwę niepodległości podjęto kilka prób poszukiwań. Skrytka została odnaleziona i otwarta 16 grudnia ubiegłego roku.

„JEDYNY KRÓL SPOCZYWĄCY NA ZIEMI LITEWSKIEJ” Aleksander Jagiellończyk 12 grudnia 1501 w katedrze na Wawelu koronowany został na króla Polski przez najmłodszego syna Kazimierza Jagiellończyka i swojego brata arcybiskupa gnieźnieńskiego i prymasa Polski kardynała Fryderyka Jagiellończyka, w obecności m.in. matki Elżbiety Rakuszanek. Zona Aleksandra nie została koronowana na królową Polski, czemu sprzeciwiali się biskupi, gdyż wyznawała wiarę prawosławną. Koronę uzyskał dopiero po podpisaniu dwóch aktów ustrojowych, przygotowanych

przez możnowładców polskich: o zrzeczeniu się swych praw dziedzicznych do Litwy i zacieśnieniu unii polsko-litewskiej (unia mielnicka, 1501) oraz przyznaniu władzy w kraju senatowi na mocy przywileju mielnickiego, co szybko nastąpiło. Było to równoznaczne z poddaniem króla kontroli magnatów.

Aleksander Jagiellończyk zmarł 19 sierpnia 1506 roku bezpotomnie w wieku 45 lat w Wilnie, został pochowany w katedrze wileńskiej. Wielkim księciem litewskim, a następnie królem polskim obrany został wtedy jego, młodszy o 6 lat, brat Zygmunt I Stary (1506-1548).

Zwłoki Aleksandra Jagiellończyka - wbrew woli zmarłego wyrażonej w testamencie - nie zostały wywiezione z Wilna. Fakt ten został upamiętniony przez współczesnego monarsze kronikarza: „Oto ten jedyny król Polski, który spoczywa na ziemi litewskiej”

Aleksandra Akińczo (PAP)

POLSKI NEUROLOG w NOWYM JORKU

Agnieszka Kokoszka, MD

tel. 646-661-4117

314 West 14th St, New York, NY 10014.

6 piętro w Chelsea Village Medical Building.

- **PRZYJDŹ I LECZ:** bóle głowy, padaczki, zawroty głowy, problemy z pamięcią i koncentracją, zaburzenia równowagi, czucia, mowy, świadomości, utraty przytomności, mrowienia, drżenia, paraliż, nerwowość, choroby mięśni, bezsenność, bóle szyjne lub łędźwiowe, rąk i nóg, neuropatie, udary
- **BOTOX LECZNICZY:** migreny, bóle nerwowo-mięśniowe, sztywnienie mięśni
- **BOTOX KOSMETYCZNY:** najszybsze piękno skóry w najlepszej cenie - 25% off za pierwszy zabieg!
- **Testy neurologiczne w gabinecie:** EEG, video EEG, EMG/NCS, VNG i skierowania na MRI

Honoruję większość ubezpieczeń. Doskonały dojazd z całego NY i NJ!

INCOME TAX

LEON FUKS

CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANT

PONAD 30 LAT PRAKTYKI ZAWODOWEJ.

PROFESJONALNE USŁUGI DLA OSÓB INDYWIDUALNYCH, FIRM I KORPORACJI.

- Rozliczenia podatkowe w tym lata ubiegłe
- Rozliczanie podatków dla korporacji i spółek
- Konsultacje dla nowych biznesów
- Reprezentacja w IRS (przy kontrolach podatkowych)
- Finansowe planowanie i porady podatkowe
- Księgowość dla biznesów
- Amerykańskie rozliczenia dla osób mieszkających poza USA

31-53 Crescent Street, Astoria NY 11106 | (718) 726-6080, (718) 726-8722 fax

Shook
FUNERAL HOME, INC.

Family Owned & Operated since 1955
Honoring your loved ones with respect & dignity

639 Van Houten Avenue • Clifton, New Jersey 07013
(973) 471-9620 www.ShookFH.com

Nancy Shook Garreston, President
NJ Lic. No. 3657

Roy B. Garreston, Manager
NJ Lic. 3550

GABINET PSYCHOLOGII

Konsultacje | Ewaluacje | Testy | Diagnostyka | Psychoterapia

Dr ANDRZEJ TWARDON

Psycholog, Mount Sinai, Roosevelt
The New School for Social Research

Mgr ANNA TWARDON

Psychoterapeuta
Uniwersytet Jagielloński, New York University

646-823-3257 1140 Broadway, Manhattan, NY (at 26th Street)
Subway: N, R to 28th St, 6 to 28th St. or L to 14 St./Union Sq

(Polish / English)
Bezpłatna konsultacja telefoniczna

Stres imigracyjny, nerwice, lęki, depresja, problemy osobiste i rodzinne, opinie dla sądów, nałogi, choroby psychiczne, nauka medytacji
www.twardon.org • atwardon@gmail.com

OPTOMETRA

dr Ryszard Paskowski

Badanie oczu za pomocą najbardziej nowoczesnych aparatów. Okulary wszystkich gatunków, wszystkie typy szkieł kontaktowych. Realizujemy polskie recepty.

4820 5 Ave. Brooklyn, NY 11220 **718.439.7070**

NIEBEZPIECZNIE, JAK W METRZE

Wiesław Cypriś

KAMPANIA WYBORCZA, ZWYCIĘSTWO DONALDA TRUMPA I NASTĘPUJĄCE PO NIM NOMINACJE PREZYDENTA-ELEKTA ZEPCHNĘŁY NA BOCZNE TORY INNE WAŻNE WYDARZENIA DZIEJĄCE SIĘ W NASZYM MIEŚCIE. PRZYCICHŁA KWESTIA IMIGRANTÓW, BEZDOMNYCH I PRZESTĘPCZOŚCI, W TYM PRZESTĘPCZOŚCI W NOWOJORSKIM METRZE.

FOTO: CC

Porzucenie tych tematów przez prasę i opinię publiczną pewnie byłoby kontynuowane, gdyby nie proces byłego żołnierza Piechoty Morskiej Daniela Peeny'ego, oskarżonego o zamordowanie 30-letniego Jordana Neely'ego w pociągu linii F w 2023 roku. Sprawa ta przyciągała nowojorczyków nie tylko z powodu tragicznego końca, ale także z powodu niebezpieczeństw cyhających na pasażerów w podziemiach największego w kraju systemu komunikacji publicznej. Neely, określany przez prokuratora wzorowym obywatelem, wszedł do wagonu, wykrzykując niezrozumiałe słowa, groził siedzącej w pobliżu kobiecie, że ją zabije, nie dba, że on zginie, na co zareagował Penny, który zaszedł go od tyłu i założył mu uchwyt duszący. Jak

utrzymywał prokurator, doprowadził on do śmierci Neely'ego. Czy były żołnierz Piechoty Morskiej użył zbyt dużo siły, nieodpowiedniej do zagrożenia, czy zareagował tak, jak należało w zaistniałej sytuacji? Te dwie krańcowo różne wizje kreowane przez oskarżyciela i obronę miały rozstrzygnąć ławnicy. Pierwotnie nie byli w stanie wydać jednogłośniego werdyktu, morderstwa, więc sędzia zamienił go na nieumyślne spowodowanie śmierci. Tu już jurorzy - siedem kobiet i pięciu mężczyzn - nie mieli wątpliwości, uniewinniając 26-letniego weterana armii. Czym się kierowali? Nie ma żadnych przecieków ich decyzji, można tylko przypuszczać, co wzięli pod uwagę. Osobiście sędzę, że na śmierć bezdomnego nałożyło się

kilka czynników: schizofrenia, używanie narkotyków, genetyka i uchwyt duszący Peeny'ego. Czy, gdyby go popuścił wcześniej, uratowałyby to życie agresorowi? Uniewinniony i kilku świadków obrony, współpasażerów feralnego kursu kolejki podziemnej, byli przekonani, że gdyby nie jego akt odwagi, znaleźliby się w śmiertelnym niebezpieczeństwie. Nikt nie przywróci życia 30-letniemu Neely'emu i to jest największą tragedią w tej sprawie. Penny, składając raport na policji, twierdził, że nie chciał go uśmiercić, a tylko uniemożliwić mu atak na współpasażerów. Należy przypuszczać, że sędziowie przysięgli, którzy sami używają metra na co dzień, „wesli w skórę” oskarżonego oraz jego współpasażerów i to przeżyło o ich werdykcie.

Proces wywołał narodową debatę i podzielił nowojorczyków w kwestii bezdomnych i bezpieczeństwa w środkach masowej komunikacji. W przywoływanym tu przypadku życie stracił bezdomny, ale często zdarza się, że ofiarą jest przypadkowy podróżny, który na swoje nieszczęście natknął się na pozabawionego miejsca zamieszkania, z zaburzeniami psychicznymi i pod wpływem środków odurzających człowieka, który bez powodu spycha go pod nadjeżdżający pociąg. Ilu jeszcze ludzi zostanie rannych, czy zginie, zanim miejska administracja i władze stanowe coś zrobią z przestępczością i chorymi psychicznie? W marcu 2024 roku po kolejnej bezsensownej śmierci pasażera pod pociągiem metra, NYPD za-

powiedział, że asygnuje dodatkowo kilkuset policjantów w celu zwiększenia w nim bezpieczeństwa. Ale taki ruch nie rozwiąże istniejącego problemu. Jeszcze dwie kwestie muszą dojść do skutku: przestępczość musi być karana i poważnie chorzy umysłowo muszą być leczeni. Policja wykonuje swoją działkę. Oficerowie doprowadzają osobników z zaburzeniami psychicznymi do cel komisariatów i do szpitali i na tym ich zadanie się kończy. Nie mija wiele czasu, często raptem kilka godzin, kiedy zatrzymani bez żadnych konsekwencji są zwalniani i trafiają tam ponownie z tych samych powodów. Zamiast poddawać policję pod niekończący się cykl tych samych akcji, często z udziałem tych samych osobników, system opieki zdrowia psychicznego wi-

nien być odpowiedzialny za ich leczenie. Dalej, koniecznie należy odkręcić chybioną reformę systemu kaucji, która sprzyja przestępcom i przymusowo leczyć tych, którzy wykazują wyraźne objawy upośledzenia umysłowego. Niektórzy obrońcy praw psychicznie chorych potępiają leczenie, które nie jest dobrowolne. Jednak dla osób z najcięższymi chorobami, jak schizofrenia, jest ono konieczne, żeby mogli funkcjonować w społeczeństwie i nie zagrażać innym. Jeżeli nic w tym kierunku nie zostanie zrobione, nowojorczyki przestaną się martwić, czy przestępstwa dokona osoba z chorobą psychiczną, co byłoby okolicznością łagodzącą. Będą żądali ukarania jej, jak każdego innego kryminalisty zdrowego na umyśle. ■

W służbie
polskim
rodzinom
w 3 stanach:
Nowy York,
New Jersey
i Pensylwania.

1-800-458-5467

PSYCHIATRA

DAVID BROŻYNA, M.D.

Absolwent Akademii Medycznej w Krakowie

LECZENIE

- ADHD
- DEPRESJI • LĘKÓW
- NERWIC • UZALEŻNIEŃ

EKSPERTYZY SĄDOWE

tel: 201-939-5500

85 Orient Way, 1 Piętro
Rutherford, NJ 07070

MÓWIMY PO POLSKU

www.DavidBrozynaMD.com

REPORTAŻ

NIEZWYKŁY GIBRALTAR

Wiesław Cyprys

PODCZAS SWOICH LICZNYCH PODRÓŻY PO ŚWIECIE GRANICE PAŃSTWOWE PRZEKRACZAŁEM W RÓŻNYCH MIEJSCACH: NA LOTNISKACH, PRZEJŚCIACH PIESZYCH, KOLEJOWYCH, SAMOCHODOWYCH, NA PROMACH, STATKACH I MOTORÓWKACH, ALE DOPIERO TERAZ, ŻEBY PRZEJŚĆ Z TERYTORIUM JEDNEGO PAŃSTWA DO DRUGIEGO MUSIAŁEM PRZECINAĆ PAS STARTOWY LOTNISKA. GDZIE SIĘ ONO ZNAJDUJE? NA POŁUDNIOWYM CYPLU PÓŁWYSPU IBERYJSKIEGO. PRZEBIEGA TAM GRANICA HISZPANII Z GIBRALTAREM.

Dla nas, Polaków, ten mały skrawek ziemi zawsze kojarzy się z katastrofą lotniczą, w której zginął Naczelny Wódz Polskich Sił Zbrojnych i premier rządu Polski na uchodźstwie, generał Władysław Sikorski. Do katastrofy doszło 4 lipca 1943 roku. Dla Hiszpanów i Brytyjczyków to wielowiekowy i nie do końca rozwiązany spór, który to się zaostrza, to przegasa. W chwili obecnej stosunki między zwaśnionymi stronami pozostają w martwym punkcie, po tym, jak mieszkańcy Gibraltaru w referendum dotyczącym dalszego członkostwa Wielkiej Brytanii w Unii Europejskiej, które odbyło się w 2016 roku, opowiedzieli się w zdecydowanej większości za pozostaniem w jej strukturach (95 procent głosujących). Ponieważ Brytyjczycy zdecydowali się wyjść z Unii, Gibraltarczykowie musieli przystać na głos macierzy.

Ale nie tylko Hiszpania i Wielka Brytania uważają się za prawowitych władców Gibraltaru. Prawa do niego rości sobie również Maroko, ale jego głos wyciszają krzyki głównych stron i nie liczy się w grze.

Skąd się tam wziąłem? Grupa przyjaciół-żeglarzy,

Skala Gibraltarska. Na pierwszym planie płyta startowa lotniska i granica

z której znałem kilka osób, organizowała wypad, żeby trochę popływać. Andalużja wydawała się być dobrym wyborem, gdyż po sezonie wynajem żaglówki jest tańszy, nie ma tłoku, a pogoda w miarę przyzwoita. Nie znajdowałem się w składzie

załogi, ale z powodów rodzinnych wypadł z niej jeden członek. Zaproponowano mi jego miejsce i bez wahania zgodziłem się. Spakowałem potrzebne rzeczy i poleciałem.

Po wylądowaniu w Maladze i półtoragodzinnej jeździe minibusem, dojechaliśmy do mariny Alcadeisa w La Linea De La Cocepcion, leżącej u podnóża Gibraltaru. Od jurajskiej wapiennej góry oddziela ją jedynie parking lotniska i pas startowy. Wznosząca się na 426 m n.p.m. skała jest najbardziej charakterystycznym fenomenem cypla, skrywającym w swoim wnętrzu naturalne jaskinie, komory i tunele. W nich znajdowali schronienie cywile i żołnierze brytyjscy podczas oblężenia w XVIII w. i w czasie II Wojny Światowej. W 48 km ścieżek stworzono schrony i stanowiska artyleryjskie dla ochrony Gibraltaru z ziemi, morza i z powietrza. Były tam także magazyny i prowizoryczny szpital. Materiał skalny wydobyty podczas

budowy jednego z tuneleli został wykorzystany do budowy pasa startowego - tego samego, z którego wystartował w swój ostatni lot generał Sikorski.

Podstawa góry zajmuje obszar o powierzchni 6,5 km². Jej wschodnie zbocze ma postać stromego klifu. Zachodni stok jest o wiele łagodniejszy, a u jego podnóża znajduje się miasto. W wyższych partiach skały istnieje rezerwat, w którym żyje około 250 małp magotów z gatunku makaków. Są to jedyne żyjące na wolności małpy w Europie. Tutejsza fauna i flora jest zaskakująco bogata. Na skale obok magotów mieszkają góropatwy berberyjskie, a w wodach cieśniny spotkać można delfiny, orki, grindwale oraz kaszaloty.

Zanim postawiliśmy swoją stopę na tym zamorskim terytorium Wielkiej Brytanii, podziwialiśmy jego piękno z jachtu. Wypłynęliśmy z naszej mariny wkrótce po śniadaniu. Ponieważ dzień był pogod-

ZDJĘCIA: WIESŁAW CYPRYS

ny, świeciło słońce i lekko wiało, po Cieśninie Gibraltarskiej, która rozdziela Europę od Afryki i łączy Morze Śródziemne z Oceanem Atlantyckim, poruszało się sporo jednostek. Od małych żaglówek, łodzi motorowych, promów i kutrów rybackich, po ogromne statki han-

ki i blokami oraz port z ładunkowymi suwnicami. Przy niektórych cumowały statki, inne były wolne. Przy nabrzeżu cumował także wycieczkowiec. Po około dwóch godzinach pływania i zatoczeniu półkola, odpłynęliśmy bliżej środka Cieśniny. Tu co jakiś czas z wody wyska-

W Jaskini Św. Michała organizowane są koncerty muzyki klasycznej

dowe, jak kontenerowce, tankowce, statki ze zbożem i statki pasażerskie. Należało zachować szczególną ostrożność manewrowania w tym tłoku, z czym nie mieli problemu nasi dwaj wytrawni żeglarze - Wojtek i Jacek. Na dodatek na postaju, czyli na wodnym postoju, stało kilkanaście okrętów pod banderą państw z całego globu. Rozwinęliśmy żagle i szybko przesuwaliśmy się z południa na zachód. Po lewej burcie jak na dłoni oglądaliśmy mieszkalną część Gibraltaru z licznymi domami

kiwały delfiny i podplwały do naszej łodzi. To przecinały nam szlak, to płynęły tuż jednej albo drugiej burty. Wyglądało na to, że zjawily się, żeby dać nam przedstawienie. Zdażyliśmy uwiecznić ich popisy na telefonach komórkowych i wkrótce nam zniknęły. Gdy spokojnie sobie pływaliśmy, zachlystując się pięknem natury, nie mogłem przejść do porządku dziennego, że nie zgłębiłem wcześniej swojej wiedzy o tym zakątku świata, choć intrygował mnie od dzieciństwa. Wycią-

Małpy magoty, zamieszkujące szczytowe połacie Skały Gibraltarskiej, są jedynymi w Europie żyjącymi na wolności

Pomnik upamiętniający katastrofę lotniczą, w której zginął generał Władysław Sikorski

gnąłem z plecaka tabletki i wchłaniałem ciekawostki z nim związane. Chciałem się dowiedzieć, jak wielki tu panuje tłok, bowiem co chwilę na horyzoncie pojawiały się statki. Okazało się, że średnio dziennie Cieśniną przepływa ponad trzysta dużych i małych jednostek. W najgłębszym miejscu akwen ten sięga nawet tysiąca metrów, ale przeważnie ma głębokość trzystu metrów. Od brzegu Gibraltaru do Afryki jest 20 km, gdzie wybieraliśmy się następnego dnia. Nie mogliśmy tam płynąć wcześniej, bo w marinie w Ceucie nie było wolnych miejsc.

Tak, jak mały jest Gibraltar, tak bujna jest jego historia. W 711 roku przybył doń generał Iarika ibn Zijada, który od tego skrawka rozpoczął arabski podbój Hiszpanii i reszty półwyspu. Cypel pozostawał w rękach Arabów do XV wieku, kiedy to Hiszpanie podczas ósmego oblężenia odbili go i trzymali nad nim pieczę przez kolejne trzy stulecia.

Wszystko zmieniło się na początku XVIII wieku. Wielka Brytania potrzebowała bazy wojskowej, by swojego największego wroga, Francję, atakować również od południowej strony. W 1704 roku skorzystała z chwilowej słabości Hiszpanii i wraz z obecną Holandią podbiła Gibraltar. Po wieloletnich negocjacjach doszło do podpisania traktatu pokojowego w Utrechcie w 1713 roku, Gibraltar zo-

stał przekazany Wielkiej Brytanii jako wieczysta kolonia.

To jednak nie sprawiło, że Hiszpania pogodziła się z utratą tego skrawka ziemi, a raczej skały. Między obiema zwaśnionymi stronami dalej dochodziło do mniejszych, czy większych potyczek, a ostatnia wielka próba odbicia Gibraltaru została podjęta w 1779 roku, kiedy Hiszpanie chcieli wykorzystać angielskie zaangażowanie w wojnie ze zbuntowanymi koloniami w Ameryce. Tym razem oprócz blokady lądowej, odcięli miasto od morza.

Oblężenie zakończyło się w 1783 roku bez oczekiwanego przez Hiszpanów rezultatu. Brytyjczycy zdołali je przetrwać. Kwestia Gibraltaru została ostatecznie uregulowana Pokojem Wersalskim. Zgodnie z jego postanowieniami terytorium pozostało przy Wielkiej Brytanii.

Po kilkudniowych wjazdach po Cieśninie Gibraltarskiej i całodziennym pobycie w mieście Tetouan w Maroku, dokąd pieszo przeszliśmy granicę z hiszpańską Ceutą, leżącej w Afryce, wreszcie nadszedł czas na zwiedzanie Gibraltaru. Jak na tak mały obszar jest tu co oglądać. Jednak nie ma potrzeby, żeby na to poświęcać więcej, niż jeden dzień. Przeszliśmy wspomniany na początku pas startowy, który zamykany jest na czas startu lub lądowania samolotów, ale takiej operacji każdego dnia jest mniej

Przez Cieśninę Gibraltarską codziennie przepływa około 300 statków

niż tuzin, więc nie stanowi to szczególnej uciążliwości. Idąc w stronę miasta, szlaban był otwarty, wracając, zamknęli nam go przed nosem i musieliśmy czekać, aż wyląduje kursowy samolot z Londynu. Dokumenty sprawdzają zarówno Hiszpanie jak i Gibraltarczycy. Na podstawie porozumienia między państwami, obywatele krajów należących do Unii Europejskiej mogą przekraczać granicę za okazaniem dokumentu tożsamości (w przypadku Polaków - dowodu osobistego), spoza niej muszą posiadać paszport.

Idąc głównym deptakiem - Main Street - dochodzi się do kolejki prowadzącej prawie na szczyt Skały Gibraltarskiej, skąd podziwiać można piękną panoramę cypla i okrajających go wód przybrzeżnych. Zamierzaliśmy skorzystać z tej głównej atrakcji, ale zaczepił nas przewodnik oferujący przejażdżkę swoim nowym miniautobusem do wszystkich punktów godnych odwiedzenia, a dowiedziawszy się, że jesteśmy Polakami, do programu dorzucił zawieszenie do pomnika gen. Sikorskiego. Przyśladaliśmy na cenę i ruszyliśmy w drogę.

Szybko okazało się, że był to znakomity ruch, bo kierowca z pasją opowiadał ciekawostki praktyczne i historyczne. Wykazał się także dużą wiedzą o katastrofie samolotu z gen. Sikorskim na pokładzie. Byliśmy pełni podziwu jego umiejętnościami manewrowania wąskimi

uliczkami wcale nie małą Toyotą z trzema rzędami siedzeń. I tak podwoził nas do miejsc, które mieliśmy w planie zobaczyć: Groty Św. Michaela, zwisającego mostu Windsor, Zamku Moorisha i tuneli z okresu II Wojny Światowej. Każde z wymienionych tu miejsc zasługuje na kilka zdań prezentacji, ale z powodu ograniczeń druku nie uczynię tego. Jedną atrakcją utkwiała mi najbardziej w pamięci i o niej powiem dwa słowa. To Jaskinia Św. Michaela, gdzie formacje w jej wnętrzu podświetlono w ten sposób, że wydaje się, że stoi tam postać Chrystusa. W połączeniu z muzyką, całość daje niesamowity efekt. Dzięki wspaniałej akustyce organizowane są w niej koncerty muzyki klasycznej, a wykonana przez naturę aula pomieścić może 600 słuchaczy.

Żegnaliśmy Gibraltar, gdy było już ciemno. Do granicy zmierzali tłumy ludzi, w większości Hiszpanów, powracających z pracy do domu. Codziennie rano około 18 tys. z nich przechodzi pas lotniska w stronę cypla, a wieczorem wraca. Dla nich zarobki u sąsiada są wyższe, niż u siebie, dla Gibraltarczyków zatrudnianie Hiszpanów wiąże się z oszczędzaniem na ich pensjach. Myśleliśmy, że opuszczamy ten skrawek ziemi na dobre, ale następnego dnia z powodu sztormowej pogody i niemożliwości pływania żagłówką, wybraliśmy się tam jeszcze raz. Poszliśmy w kierunku wschodnim, gdzie

Na Gibraltarze wykorzystany jest każdy skrawek ziemi. Widok na zachodnie wybrzeże. Za pasem lotniska rozciąga się Hiszpania

Alcadeisa Marina tuż przy granicy z Gibraltarem, gdzie wypożyczyliśmy żagłówkę

jest kilka pięknych plaż - Catalina i Sandy. Jak było do przewidzenia, nie było tam prawie nikogo, z wyjątkiem kilku mieszkańców wyprowadzających swoje psy. Godzinami wałęsaliśmy się wąskimi uliczkami i Main Street, przy której znajduje się Katedra Najświętszej Maryi Panny Królowej, której budowę ukończono w 1462 roku. Zaczekaliśmy do wieczora, gdyż chcieliśmy oglądać mecz reprezentacji Anglii w Lidze Narodów, która mierzyła się z Grecją. Nie tyle interesowało nas samo spotkanie, co atmosfera w barze, gdzie mieli gro-

madzić się kibice Wyspiarzy, uchodzący za jednych z najgorszych na świecie. Jakiegóż doznaliśmy zawodu - bar świecił pustkami. Przy głównym blacie siedziało trzech, czy czterech mężczyzn z nierozłącznymi kufkami piwa przed sobą i bez emocji wpatrywało się w ekran zawieszzonego nad półkami z alkoholem telewizora. Zbliżała się północ, kiedy opuszczaliśmy lokal. Granica także była pusta. Na niebie świecił Księżyc, co było oznaką, że następnego dnia będzie słoneczna pogoda. Cieszyliśmy się, że będziemy mogli pływać. ■

KABARET MŁODYCH PANÓW

W NOWYM PROGRAMIE

CO SIĘ STAŁO?

10 stycznia

Polish Slavic Center
Nowy Jork, NY

11 stycznia

Felician University
Lodi, NJ

12 stycznia

New Britain High Sschool
New Britain, CT

Bilety: mojbilet.com

teatr **KWADRAT**

Godzinka spokoju

Florian Zeller

Philip - Paweł Wawrzecki

Natalia - Ewa Wencel

Elza - Lucyna Malec

Ludwik - Grzegorz Wons

Sebastian - Jan Butruk

Paweł - Andrzej Grabarczyk

Leo - Michał Lewandowski/Andrzej Andrzejewski

28 lutego - New Britain, CT

1 marca - Felician University, NJ

2 marca - Tribeca Performing Arts, NY

Bilety: mojbilet.com

jedno z imion Sztaudyn-gera	7			16		5			19		19		17		6				
4	9	11	7	19	6	16		11	7	4	18	1		1	4	7	1	20	
pręciak z lebkkiem																			
zdradziła Samsona	14			4	6	16	3	4	10	3		7	4	6	12	16		4	wybuch gniewu
gimnastyka z lotosem			16	19	7	19	16		czarna – to zakala	11	16	11	16		16	3	3	16	
				16		6	20	1	4		4	20	2	8		1			
taniec rodem z Kuby				5	16			13	7	15	7			12	1				
piknikowy rozen	mile kaca początki		np. poglą-dowa			jednostka ciśnienia w układzie SI			sześć zbój-ników							krepo-wały ruchy skazania		krótki kawałek filmu	
						obawa do kwa-dratu								plynie w Czarnkowie					
kształt cannelloni		wulkan na Sycylii daleko od Krymu						przyrząd geodety		zarobił na kostce np. „Spodek”							pakt z 1949 r.		dodatek do netto
						uszy zająca								truująca roślina					
metalowa część nart								korek drogowy								król z chochłą			
						władca państwa Hunów								program tekstowy					
duma labędzia	... Weresz-czakówka							kurtka jeźdźca											druga żona Mieszka I

UŚMIECHNIJ SIĘ

Rozmawia dwóch pijaków:
 - Ciekawe dlaczego dali mi ksywkę: Dżin? Pewnie dlatego, że wszystko mogę!
 - Nie, stary. Po prostu gdy tylko ktoś odkręca butelkę, ty od razu się pojawiaasz.

Rowerzysta zderzył się z krową. Na miejscu zjawili się policjant:
 - No, to komu mam wypisać mandacik?
 Na to krowa:
 - Muuuuu!

Dyrektor do pracownika:
 - Pan wszystko robi powoli! Powoli pan myśli, powoli pisze, powoli mówi, powoli się porusza! Czy jest coś, co robi pan szybko?
 - Owszem, szybko się męczę.

Leci Amerykanin rosyjskimi liniami lotniczymi. Podchodzi do niego stewardesa i pyta:
 - Życzy Pan sobie obiad?
 - A jaki jest wybór?
 - Tak lub nie.

- Wierzy pan w reinkarnację?
 - Nie bardzo mi się podoba początek tej rozmowy, panie doktorze...

Tu wpisz litery z pól oznaczonych cyframi

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

Rozwiązanie krzyżówki

11	1	12	16
3	16	6	16
19	1	4	9
10			

HOROSKOP TYGODNIOWY

Baran (21.03-19.04)

Osoby spod znaku Barana zaczną tydzień od ambitnych postanowień. W poniedziałek i wtorek Księżyc znajdzie się w ich znaku zodiaku i doda im energii. Od piątku zapowiada się także więcej towarzyskich atrakcji, możliwe inspirujące znajomości. Tydzień będzie udany, ale Mars radzi zadbać o zdrowie, żeby na wszystko mieć siły.

Byk (20.04-20.05)

Osoby spod znaku Byka będą miały więcej szczęścia do ludzi. W środę i czwartek szansa na sukces zawodowy. Księżyc zapowiada ważne spotkanie, decydującą rozmowę czy korzystną propozycję. Ktoś ważny pomoże, warto prosić o poradę. Będzie jednak sporo pracy i zamieszania, dopiero w niedzielę uda się znaleźć czas na przyjemności.

Bliźnięta (21.05-21.06)

Osoby spod znaku Bliźnięt wybiorą się na kawę ze znajomymi, będą zdobywać ciekawe informacje i planować różne wyjazdy. W piątek i sobotę Księżyc zapewni sympatię otoczenia, a to sprzyja stawianiu na swoim. Uda się też na czymś zaoszczędzić. W niedzielę lepiej jednak zwolnić tempa, zadbać o zdrowie i wygodę.

Rak (22.06-22.07)

Osoby spod znaku Raka czują przypływ odwagi. Postanowią nie odkładać na później ważnych zadań i uda im się szybko pozbyć zaległości. Od środy Merkury sprzyja udanym zakupom i szybkiemu załatwianiu służbowych spraw. W niedzielę Księżyc w znaku Raka pomoże zregenerować siły. Warto też zwracać uwagę na sny i przecucia.

Lew (23.07-22.08)

Osoby spod znaku Lwa będą dociekliwe i pomysłowe. W środę i czwartek nie pozwolą, aby ktoś wykorzystał ich pomysły. W piątek największe sukcesy. Sprawy, które się opóźniały, wreszcie ruszą do przodu. Weekend sprzyja zabawie. Zwłaszcza w sobotę zapowiada się więcej towarzyskich atrakcji i zaproszeń na różne imprezy.

Panna (23.08-22.09)

Osoby spod znaku Panny mają przed sobą bardzo ciekawy tydzień. Na zakupach mogą trafić się różne wspaniałe okazje. Wenus radzi inwestować w piękno i wygodę, sprzyja też naprawie różnych ważnych relacji. Od środy ktoś może potrzebować szybkiej porady, a osoby spod znaku Panny będą doskonale wiedziały, co trzeba zrobić.

Waga (23.09-22.10)

Osoby spod znaku Wagi będą podejmować szybkie decyzje. Tydzień będzie pełen zamieszania, ale Mars pokaże nowe cele. Niektóre plany rzeczywistość trzeba będzie zmienić na bardziej opłacalne. Lepiej jednak ostrożnie postępować z bardzo wrażliwymi osobami, bo kłótnia nie wyjdzie nikomu na dobre. Od piątku Księżyc uspokoi emocje.

Skorpion (23.10-21.11)

Osoby spod znaku Skorpiona będą szukać okazji do randek i imprez. Sporo się będzie działo, a od środy Merkury sprzyja ciekawym znajomościom. Różne wyjazdy także okażą się udane. W miłości powodzenie, a w weekend sztuka czy hobby dostarczą nowych inspiracji. Samotne osoby spod znaku Skorpiona będą miały powodzenie.

Strzelec (22.11-21.12)

Osoby spod znaku Strzelca będą podejmować odpowiedzialne decyzje, ale wskazówki intuicji też będą dla nich ważne. W środę Merkury opuści ich znak zodiaku i zrobi się spokojniej. W weekend osoby spod znaku Strzelca odpoczną od męczących spraw i zajmą się swoim hobby. Na zakupy czy imprezy może być trudno je wyciągnąć.

Koziorożec (22.12-19.01)

Osoby spod znaku Koziorożca będą dbać o otoczenie. Bezpieczeństwo i dobre emocje będą dla nich bardzo ważne. Od środy Merkury w ich znaku pomoże zażegnać konflikty i odnieść większy sukces w pracy. W niedzielę Księżyc przypomni, że trzeba zachować równowagę i bardziej zadbać o duchowe potrzeby.

Wodnik (20.01-18.02)

Osoby spod znaku Wodnika nabiorą większej ochoty na imprezy i wyjazdy. Jowisz sprzyja kupowaniu biletów na różne atrakcje, znajdowaniu niezwykłych spektakli czy koncertów. Przyjaciele chętnie się przyłączą do tych planów. W miłości ożywienie. Warto się z kimś umówić, tylko bez pośpiechu.

Ryby (19.02-20.03)

Osoby spod znaku Ryb będą w doskonałych humorach dzięki Wenus, która przemierza ich znak zodiaku i będzie sprzyjać zmianie spojrzenia na trudne sprawy. Uda się odpocząć od stresów. W środę i czwartek Księżyc przyniesie ambitniejsze pomysły. W weekend idealny czas na sztukę, relaks i udaną randkę.

MATERIAŁ SPONSOROWANY

WSPÓLNA INICJATYWA SPATA I POT W USA na rzecz promocji Polski

ZAGRANICZNY OŚRODEK POLSKIEJ ORGANIZACJI TURYSTYCZNEJ (ZOPOT) ORAZ SOCIETY OF POLISH AMERICAN TRAVEL AGENTS (SPATA) ŁĄCZA SIŁY, ABY WSPÓLNIE PROMOWAĆ POLSKĘ WŚRÓD POLONII W STANACH ZJEDNOCZONYCH.

Konwencja SPATA w Maroku

Już w pierwszym kwartale tego roku rozpocznie się nowa kampania skierowana do agentów turystycznych zrzeszonych w SPATA, których zadaniem będzie inspirowanie swoich klientów do odwiedzin ojczyzny.

SPATA JAKO KLUCZOWY PARTNER W PROMOCJI POLSKI

SPATA, czyli Society of Polish American Travel Agents, zrzesza agentów turystycznych pochodzenia polskiego, działających na terenie USA. Organizacja ta od lat odgrywa ważną rolę w promowaniu turystyki między Polską a Stanami Zjednoczonymi. „Polska to kraj o bogatej historii, kulturze i wspaniałych krajobrazach. Widzimy ogromny potencjał w popularyzacji podróży do Polski, szczególnie wśród Polonii, która często ma rodzinę i przyjaciół w ojczyźnie, ale potrzebuje dodatkowego

bodźca, aby odwiedzić te miejsca” - mówi Honorata Pierwola, President SPATA

WSPÓLNE DZIAŁANIA

Celem inicjatywy jest zaangażowanie członków SPATA do aktywnego promowania Polski wśród swoich klientów. W ramach kampanii agenci będą mieli dostęp m.in. do materiałów promocyjnych Polskiej Organizacji Turystycznej, takich jak broszury, filmy czy plakaty a także szkoleń i webinarów organizowanych przez ZOPOT, które będą dotyczyć najatrakcyjniejszych regionów turystycznych Polski. „SPATA będzie aktywnie zachęcać swoich członków do korzystania z tych narzędzi. To dla nas ogromna szansa, aby wspólnie z POT wzmacniać pozytywny wizerunek Polski jako destynacji turystycznej wśród amerykańskiej Polonii” - podkreśla Pierwola.

DLACZEGO POLONIA?

Według szacunków w Stanach Zjednoczonych mieszka około 10 milionów osób o polskich korzeniach. Choć wielu z nich odwiedza Polskę regularnie, nadal istnieje ogromna grupa, która jeszcze nigdy nie miała okazji wrócić do ojczyzny. Nowa kampania ma na celu zmotywowanie tych osób do odkrycia kraju przodków i poznania jego współczesnego oblicza.

PLANY NA PRZYSZŁOŚĆ

Nowa kampania jest dopiero początkiem szerszej współpracy między SPATA a ZOPOT. „Wierzymy, że ten projekt przyniesie wiele korzyści. Polonia amerykańska jest mostem między naszymi krajami, a turystyka to jeden z najlepszych sposobów na umacnianie tych więzi” - podsumowuje Honorata Pierwola. ■

Michał Fijoł, Prokurent LOT, Honorata Pierwola, President SPATA oraz Rafał Szmytko, Prezes Polskiej Organizacji Turystycznej w Warszawie

Klinika
Psychologiczna
NADZIEJA
zaprasza:

Licencjonowana psycholog **dr Monika Herrera**
oferuje konsultacje, serwisy pomocnicze, badania psychologiczne i terapie:

- w języku polskim, angielskim i hiszpańskim
- dla osób w każdym wieku (od 3 letnich dzieci do osób w sędziwym wieku)
- w szerokim zakresie schorzeń: zaburzenia neurorozwojowe, ruchowe, poznawcze, neurodegeneracyjne, udary, urazowe uszkodzenie mózgu (TBI), epilepsję, zaburzenia zachowania, zaburzenia psychologiczne/ psychiatryczne, trauma oraz opóźnienia rozwojowe.

Dr Monika Herrera jest certyfikowaną specjalistką w leczeniu demencji (ECDCS) i ADHD (ADHD-CCSP oraz w terapii dialektycznej (C-DBT)

Klinika NADZIEJA oferuje:

- terapie indywidualne, grupowe oraz rodzinne,
- badania psychologiczne oraz tzw. serwisy wspierające dla pacjentów oraz ich rodzin,
- trening dla rodziców,
- leczenie depresji i problemów z samooceną,
- testy osobowości, badanie inteligencji oraz funkcji mózgu,
- pomoc ofiarom molestowania seksualnego i przemocy w rodzinie,
- pomoc w leczeniu przewlekłego bólu

New York City – 90 Broad St, 10th Floor, # 1012, New York, NY 1000

Godziny pracy: **Poniedziałek-Piątek: 4pm – 9 pm**

Tel.: (347) 610 5535 • Biuro: (212) 710 2663 • Fax: (347) 763 2044
e-mail: monikaherrera@hope-psychology.com • drmonikaherrera@gmail.com
www.hope-psychology.com

Centrum Polsko-Słowiańskie
oraz Polska Szkoła Im. Marii Konopnickiej
na Greenpolcie zapraszają na

**Bal karnawałowy
dla dzieci**

176 Java St Brooklyn 11222
26 stycznia 2025 od 3:00 pm do 6:00 pm

W PROGRAMIE:
Zabawa z DJ Danielem, występ magika, wizyta popularnych postaci z bajek, klaun z balonami

DZIECI ZAPRASZAMY W STROJACH KARNAWAŁOWYCH

Bilety przedsprzedaż: Dzieci \$10, Dorosli \$20
Przy drzwiach w dniu zabawy: Dzieci \$15, Dorosli \$25

W cenie biletu zabawa oraz ciepły pasyfek, kawa, herbata i ciasto

BILETY MOŻNA KUPIĆ:

- w Centrum Polsko-Słowiańskim 176 Java St, 11222 Brooklyn, pokój 1
- w Polskiej Szkole Im. Marii Konopnickiej na Greenpolcie
- na stronie internetowej PSC <https://polishslaviccenter.us/shop/>

SPONSORZY:

- Polish & Slavic Federal Credit Union
- Sanocki Newman & Turret, LLP
- Broadway Stages
- Gregory Spektor & Associates P.C
- The Platta Law Firm
- DF Studio, Inc.
- Jepol Construction
- The Pulaski Association of Business and Professional Men
- Virginia & Ambinder, LLP
- Family Dental Care Dr Bożena Piekarcz-Leszczka, DDS
- Romuald P. Magda, Esq.
- Syrena Bakery - Ciasta
- Polish and Slavic Center

sling **NAJLEPSZA POLSKA TELEWIZJA
W AMERYCE!**

**PONAD 300 KANAŁÓW
TELEWIZJI POLSKIEJ I AMERYKAŃSKIEJ!**

za jedyne
**\$20
mies.**

**SLING wszędzie
i dla każdego**

Zadzwoń i zamów polską LEGALNĄ telewizję SLING

800-524-0101

Jasełka w Klubie Seniora Krakus na Greenpoincie

Zosia Zeleska-Bobrowski

WCZWARTEK 19 GRUDNIA CHÓR KRAKUS PROWADZONY PRZEZ KATARZYNĘ DRUCKER, A DZIAŁAJĄCY W CENTRUM POLSKO-SŁOWIAŃSKIM NA GREENPOINCIE, WPROWADZIŁ NAS W NASTRÓJ ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA WYSTAWIAJĄC JASEŁKA. DYREKTOR WYKONAWCZA AGNIESZKA GRANATOWSKA ZAPROSIŁA NA JASEŁKA WSZYSTKICH PRACOWNIKÓW CPS. BYLI WIĘC: PREZES CPS, PAWEŁ PACHACZ, DYREKTOR PROGRAMU KRAKUS, ARTUR PUSTUŁA, KIEROWNIK PROGRAMOWY, URSZULA GALEJ, PRACOWNIK SOCJALNY AGATA FORYS, DYREKTORZY CPS: KS. JÓZEF SZPILSKI, CM, KS. GRZEGORZ MARKULAK, CM, BOŻENA KONKIEL, DYREKTOR PRACOWNICY PROGRAMU USŁUG SOCJALNYCH, DYREKTOR DOROTA PASTUŁA I BOŻENA NOWAK ORAZ RED. NACZELNA KURIERA PLUS, ZOFIA DOKTOROWICZ-KŁOPOTOWSKA.

Chór Krakus, Dyrektor CP-S ks. proboszcz Grzegorz Markulak oraz Dyrektor CP-S ks. Józef Szpilski

Seniorzy bardzo ciężko pracowali na próbach, a rezultat tego można było obejrzeć podczas niezwykle udanego przedstawienia. Aktorzy świetnie zagraли swoje role. Akcja sztuki trochę humorystyczna, czasem poważna, przeplatana kolędami, trzymała nas cały czas w napięciu. Całości dopełniały piękne kolorowe kostiumy. Wystąpili: kronikarz, Maryja, Św. Józef, anioł, 7 pasterzy, trzej

królowie, herod, śmierć, diabeł, gospodarz i żołnierz - razem 19 osób.

Jasełka składają się z sześciu scen: Maryja i Józef przed gospodą i w stajence, w towarzystwie Anioła, pastuszkowie przy ognisku, pasterze składają dary dzieciątka w żłobku, przybywają trzej królowie i składają dary, Herod i rzeź niewińców, ucieczka do Egiptu, śmierć Heroda. Całość prowadzi kronikarz, zapowiadając poszczególne sceny. Jaseł-

ka zakończyły się korowodem wykonawców po sali między stolikami, śpiewającymi kolędy, których poprowadził żołnierz z piękną obracającą się gwiazdą wykonaną przez Bertę i Krzysztofa Zielińskich.

Szczególne podziękowania za sukces należą się Katarzynie Drucker za scenariusz, reżyserię oraz przygotowanie chóralne. Tekst opracowali: Katarzyna Drucker i Waldemar Ostrowski, przepiękne kostiu-

Scena „Rzeź Niewińców”. Od lewej: Herod - Tadeusz Nowak, Matka Boska - Jadwiga Szalyga, Żołnierz - Waldemar Ostrowski, Anioł - Anna Kucay

my i rekwizyty były dziełem Stanisławy Krzyś, pomysłowe dekoracje przygotowali Waldemar Ostrowski, Krzysztof Zieliński i Tadeusz Nowak, a akompaniament i oprawę muzyczną Ola Watras. Nad dźwiękiem czuwał Artur Pustula. Na zakończenie Katarzyna Drucker przedstawiła wszystkich wykonawców:

KRONIKARZ:

Grażyna Ostrowska

PASTERZ KUBA:

Janina Radziejowska

PASTERZ SZYMEK:

Halina Jaworska

PASTERZ JASIO:

Małgorzata Posłuszna

PASTERZ STASZEK:

Genowefa Równicka

PASTERZ ANTEK:

Zosia Wiszniewska

PASTERZ FRANEK:

Marianna Prusaczyk

PASTERZ FILIP:

Mieczysława Jaksik

ANIOŁ: **Anna Kucay**

MARYJA: **Jadwiga Szalyga**

ŚW. JÓZEF: **Krzysztof Zieliński**

KRÓL MELCHIOR:

Alojzy Jaksik (złoto)

KRÓL BALTAZAR:

Stanisław Kulczycki (kadzidło)

KRÓL KACPER:

Stanisław Piekut (mirra)

HEROD: **Tadeusz Nowak**

ŚMIERĆ: **Jadwiga Biedrzycka**

DIABEŁ: **Wojciech Żebrowski**

GOSPODARZ:

Krystyna Krudysz

ŻOŁNIERZ:

Waldemar Ostrowski

SUFLER:

Stanisława Krzyś i Julia Garbacz

Od lewej: Dyrygent i Reżyser Kasia Drucker, Pracownik Klubu Seniora Krakus Agata Forys, Dyrektor Klubu Seniora Krakus Artur Pustula, Dyrektor Wykonawcza CP-S Agnieszka Granatowska, Prezes CP-S Paweł Pachacz, Pracownik Usług Socjalnych Bożena Nowak, Aktor-Herod Tadeusz Nowak

Rada Dyrektorów i Pracownicy CP-S. Od Lewej: Dyrektor Usług Socjalnych Dorota Pastula, Prezes CP-S Paweł Pachacz, Dyrektor Wykonawcza CP-S Agnieszka Granatowska, Dyrektor CP-S Bożena Konkiel, Dyrektor Klubu Seniora Krakus Artur Pustula, Dyrektor CP-S ks. proboszcz Grzegorz Markulak, Dyrektor CP-S ks. Józef Szpilski oraz Pracownik Usług Socjalnych Bożena Nowak

Od lewej: Prezes CP-S Paweł Pachacz grający na trąbce, Dyrygent i Reżyser Kasia Drucker, Aktorka - Anioł Anna Kucay, Aktorka - Kronikarz Grażyna Ostrowska

Od lewej: Dyrygent i Reżyser Kasia Drucker, Aktorka - Anioł Anna Kucay, Dyrektor CP-S ks. proboszcz Grzegorz Markulak grający na gitarze, Aktorka - Kronikarz - Grażyna Ostrowska

Po Jasełkach nastąpiła niespodzianka, krótki koncert. Prezes Centrum Polsko-Słowiańskiego, Paweł Pachacz, zagrał kilka utworów na trąbce, w tym kolędy, a dyrektor CPS, proboszcz parafii Kościoła Św. Stanisława Kostki, Grzegorz Markulak zagrał kilka kolęd na gitarze, seniorzy śpiewali.

Po koncercie ks. Grzegorz poprowadził wspólną modlitwę.

Na zakończenie głos zabrała Agnieszka Granatowska - Dyrektor Wykonawcza CPS oraz Artur Pustula, Dyrektor Programu Klubu Krakus dziękując za piękny występ oraz składając wszystkim życzenia świąteczne. Każdy z seniorów otrzymał też świąteczny prezent. ■

NOWOCZESNA KLINIKA CHIRURGICZNO-ORTOPEDYCZNA
ZLOKALIZOWANA W ZABYTKOWYM ŚWIDERMAJERZE

MIRA CLINIC

ORTOPEDIA • REHABILITACJA • DIAGNOSTYKA

OPERACJE • ZABIEGI • TURNUSY REHABILITACYJNE
KONSULTACJE SPECJALISTÓW
TOMOGRAFIA • REZONANS • USG • RTG
CHIRURGIA PLASTYCZNA

OTWOCK • POLSKA
Armii Krajowej 8
+48 576 778 826

medical.tourism@miraclinic.pl

miraclinic.pl

UTRWALIĆ EMIGRACYJNE OPOWIEŚCI. JEŚLI NIE MY, TO KTO?

Eliza Sarnacka-Mahoney

Z MAŁGORZATĄ BŁASZCZUK I EWĄ FIGURSKI Z WYDAWNICTWA EVERGREEN W CHICAGO ROZMAWIA ELIZA SARNACKA-MAHONEY

Jako dziecko z kluczem na szyi w schyłkowym PTR-u kochałam radio. Było najlepszym przyjaciąłem w deszczowe popołudnia, gdy aura zatrzymywała mnie w domu i musiałam w nim samotnie przetrwać do powrotu rodziców z pracy. Kochałam twórcze projekty, zajęcie zawsze więc dla siebie znalazłam, jednak nie znosiłam robić niczego w ciszy. Rodzice to rozumieli i dlatego radiodbiorniki mieliśmy w każdym pomieszczeniu. Pamiętam ciężki tydzień, ponure przełomy listopada i grudnia, gdy spędzałam w towarzystwie radia po kilka godzin dziennie, słuchając wszystkiego „jak leci”, choć z największą niecierpliwością czekając zawsze na wywiady i słuchowiska. Korzyści z takiego obrotu sprawy było więcej niż myślałam, bo szybko okazało się, że nie miałam w gronie znajomych nikogo innego tak dobrze poinformowanego o tym, co działo się w kraju i na świecie. Do dziś też zastanawiam się, czy to nie tamte chwile spędzone w towarzystwie radia sprawiły, że pokochałam dziennikarskiego bakeyla.

Emigracja, styl mojej pracy i rytm dorosłego życia oderwały mnie od radia, szczególnie tego w języku polskim, ale polskojęzyczne słuchowiska dla dzieci podobne do tych, jakich sama słuchałam w dzieciństwie przez lata rozbrzmiewały i w moim emigracyjnym domu. Kupowałam je w wydaniu na płytach CD lub wyszukiwałam w internecie, by wykorzystywać jako jeszcze jedną formę wspierania dwujęzycznego wychowania moich córek.

Erę podcastów powitałam z poślizgiem, ale entuzjastycznie. Gdy w 2024 r. usłyszałam o słuchowisku „Na polskim trójkacie” natychmiast namierzyłam go na Spotify, a reszta, jak to mówią – to już była historia. Wydawnictwo Evergreen z Chicago, które stworzyły i prężnie rozwijają dwie wspólnie dziennikarki: Małgorzata Błaszczuk oraz Ewa Figurski zabrało mnie w podróż, której się szczerze mówiąc nie spodziewałam, a która uzależniła mnie od siebie w najlepszym tego słowa znaczeniu. Oby w naszym współczesnym, zwirowanym życiu bywały tylko takie uzależnienia.

Polecając Państwu słuchowisko, a poniżej wywiad z jego twórczyniami, chcę zwrócić uwagę na kilka istotnych spraw, których warto mieć świadomość. Audioserial „Na polskim trójkacie”

Ewa Figurski i Małgorzata Błaszczuk

jest jednym z pierwszych, jeśli w ogóle nie pierwszym (kto ma dostęp do archiwów polonijnych mediów, prosimy o sprawdzenie!) tego typu przedsięwzięciem, bowiem realizowany jest w całości przez twórców polonijnych. Obierając za bohaterów współczesnych Polaków mieszkających poza granicami Polski, głównie w Chicago, ale także i w innych zakątkach świata, oferuje swoisty «Polonii portret własny». Rzecz tym bardziej warta docenienia, że jest to portret nie tylko uaktualniony i odsyłający do lamusa sporo wciąż pokutujących, zwłaszcza nad Wisłą, stereotypów na temat współczesnej Polonii w USA, ale i konstruowany w sposób niezwykle efektywny i realistyczny - bowiem poprzez dynamiczne zderzanie ze sobą światów i światopoglądów: polonijnych z polskim. Po trzecie wreszcie i najważniejsze. Choć ze wszech miar „polonijne” słuchowisko doskonale broni się przed tym, by je w jakikolwiek sposób szufladkować, najmniej jako projekt realizowany wyłącznie pod potrzeby i gusta Polonii i stąd - co mogłoby być refleksją nasuwającą się w pierwszym odruchu - mniej, być może, interesujący dla polskojęzycznych odbiorców spoza USA. Nic bardziej mylnego i za to należą się jego twórczyniom największe brawa. Amerykańskie akcenty przydają słuchowisku kolorytu i tworzą dla niego ramy kulturowe, ale przede wszystkim jest ono opowieścią o ludziach

i zawiłościach ludzkiego życia. Bierze na warsztat i rozprawia się ze sprawami po ludzku uniwersalnymi: z uczuciami, z nadziejami, z zawodami, z istotnymi dla każdego pytaniami o to, co to znaczy być młodym i starym, rodzicem i dzieckiem, małżonkiem i kochankiem. Człowiekiem usiłującym efektywnie funkcjonować w danej mu współczesności, ale przecież zawsze i nieuchronnie obciążonym też bagażem przeszłości, tej bliższej, bo własnej i dalszej, należącej do naszych przodków. Utwór muzyczny otwierający każdy odcinek zapowiada, że „każdy znajdzie tu coś dla siebie”. Nie są to słowa na wyrost, a obietnica, z której twórczynie słuchowiska i jego aktorzy rzetelnie się wywiązują. Na koniec jeszcze jedno odkrycie, którym, nim przejdziemy do wywiadu, chcę się z Państwem podzielić. Miałam ogromną przyjemność uczestniczyć w jednej z prób przednagraniowych audioserialu „Na polskim trójkacie”. Przyszłam niemal niezapowiedziana, a mimo to z miejsca otoczyła mnie serdeczna, rodzinna atmosfera. Znalazłam się w gronie bliskich sobie ludzi, którzy świetnie czują się w swoim towarzystwie, a temu co robią oddają całe serce. Czy można się więc dziwić, że udaje im się trafić do naszych?

ESM: Jak wpada się na pomysł, żeby napisać słuchowisko?

MB i EW: Tak samo jak się w Polsce wpadało na kawę do kole-

ma czegoś takiego jak słuchowisko, które dziś nazywamy podcastem, z Polakami emigrantami w rolach głównych! Na co więc było czekać? Burza dwóch mózgów, konspekt, portrety pierwszych bohaterów i... zaczęłyśmy pisać scenariusz audioserialu „Na polskim Trójkacie”. Jego tytuł ma podwójne dno. Przede wszystkim nawiązuje do historycznej nazwy polskiej dzielnicy w Chicago, natomiast to drugie dno jest... obyczajowe.

Czym się inspirowałyście i z czego czerpałyście wskazówki zasiadając do pisania scenariusza?

Obie jesteśmy dziennikarkami i mamy za sobą wiele lat doświadczenia prasowego, telewizyjnego i radiowego, co nam bardzo zaprocentowało przy realizacji tego pomysłu. Obie współtworzymy scenariusz, więc korygujemy się nawzajem. Staramy się pilnować realiów ponglishu oraz reagujemy

Ewa Figurski

zanki. Trochę po drodze, bez planu, a trochę z potrzeby przegadania najnowszych zdarzeń w życiu.

Czyli generalnie na spontanie. A bardziej serio: trzy lata temu założyłyśmy prywatną i niezależną oficynę wydawniczą pod nazwą Wydawnictwo Evergreen. Po pandemii chyba wszyscy byliśmy głodni spotkania z drugim człowiekiem oko w oko, więc w ramach działań wydawniczych zorganizowałyśmy spotkania zatytułowane „Opowiedz nam swoją historię”. Okazało się, że ludzie chcą się łamać tymi historiami jak opłatkami, potrzebują je z siebie wydobyć, a więc w pewnym sensie nadać im materię istnienia. Miałyśmy po jednym z takich spotkań „eureka moment”, że przecież na żadnym polonijnym rynku na świecie nie

na bieżące wydarzenia. Ewa zajmuje się reżyserią całości, Małgorzata realizuje nagrania. Później ścieżki trafiają do profesjonalnych montażystów, a my siadamy do kolejnych wątków. Premiera słuchowiska odbyła się 11 lutego 2023. Polonijnego audioserialu można słuchać za darmo na YouTube, na FB, na stronie internetowej wydawnictwa pod zakładką podcasty (www.WydawnictwoEvergreen.com) oraz na wszystkich dostępnych platformach podcastowych. Premierowe odcinki pojawiają się co niedzielę. Jest więc ogromna dyscyplina planu produkcyjnego, by nie zawieść słuchaczy.

Co okazało się największym wyzwaniem, by doprowadzić projekt do realizacji?

Od początku towarzyszył nam

twórczy entuzjazm, którym zaraziłyśmy naszych aktorów. To z kolei nas poniosło do realizacji pierwszych odcinków. Wyzwania zaczęły się pojawiać później i były i są związane przede wszystkim z czasem. Najpierw musimy wymyślić wątki, później napisać scenariusz najczęściej czterech odcinków, co wymaga sporego wysiłku, przeprowadzić próby i w końcu nagrać. A proszę pamiętać, że wszyscy pracujemy, więc zgromadzenie 10-15 osób w jednym czasie jest nie lada wyzwaniem. Ale jak do tej pory nasi aktorzy nas nie zawiedli i - jak nam mówią - mają z udziału w tym projekcie równie dużą frajdę jak i my.

Co was motywuje do dalszego pisania, nagrywania i przecież także tradycyjnego wydawania książek?

Prosty fakt, że jesteście stuknięte. A mówiąc poważnie - puchniemy od pomysłów, z których przynajmniej część musimy zrealizować. Amen.

Czy tworząc Wydawnictwo Evergreen miałyście skrytą wizję tego, co będziecie oferować, czy jest wizja, która wciąż się rozwija?

Zakładałyśmy Evergreen z założeniem, by utrwalić jak najwięcej emigracyjnych opowieści. Mamy głębokie przekonanie, że jeśli nie nasze wydawnictwo, to kto? Swego rodzaju sportretowanie naszego momentu na tej długiej i bogatej linii czasu, którą rozpoczęli w XIX w. polscy emigranci przypluwający do USA, jest naszym leitmotywem we wszystkim, co w ramach działalności wydawniczej robimy. A więc: Kierunek Ameryka. Antologia opowieści emigracyjnych (osiemnastu autorów), Kalendarz emigracyjny ze zdjęciami polonijnych arty-

stów fotografików. Ona po prostu zniknęła. Niewysłane listy do córki autorstwa Małgorzaty Palki, dwujęzyczny album fotograficzny Polskie Chicago. Kultowe miejsca chicagowskiej Polonii, wystawa „My emigranci@2024.Na polskim Trójkącie”, film (na podstawie słuchowiska) „Na polskim Trójkącie” przyjęty na Festiwal Filmu Polskiego w Los Angeles i nominowany do Hollywood Eagle Award, i tak dalej, i tak dalej.

Jakie plany na najbliższą przyszłość?

Mysząc o najbliższej przyszłości, myślimy o ramie nowego roku. Najważniejszą pozycją roku 2025 jest historia pierwszej powojennej miss Polonia. Ta książka o Alicji Bobrowskiej, emigrantce mieszkającej w Los Angeles, to kawał historii Polski i nasz jęczyczek u wagi w planach wydawniczych.

Jakie macie oczekiwania w związku z działalnością wydawnictwa?

Oczekiwania wobec wydawnictwa, to tak naprawdę oczekiwania wobec nas samych. Chcemy zatem konsekwentnie tworzyć naszą emigrologiczną opowieść rozpiętą na wiele głosów. Mamy nadzieję, że nie zabraknie nam energii do jej snucia, bo że nie zabraknie nam pomysłów i tematów - tego jesteśmy pewne.

Czy kultura stworzona przez środowisko polonijne ma szansę wyjść poza to środowisko i dlaczego?

To bardzo dobre pytanie. Bo niby co jest gorszego w polonijnej kulturze, by nie miała szansy na zaistnienie na przykład w Polsce? Ale życie pokazuje, że jednak nie ma. W dużej mierze winę za to ponoszą stereotypy rodem z „Samych

Małgorzata Błaszczuk

swoich”. Tylko że od tego czasu zmieniło się wszystko z Polonią jako taką. Stereotyp jednak nadal w Polsce funkcjonuje i ma się zupełnie dobrze, niestety. Potrzeba organicznej pracy, ogromnej determinacji z naszej strony i pieniędzy, żeby przebić się z nową wizją o nas i naszą ofertą. Na szczęście ten proces już trwa i nieskromnie powiemy, że - wydając książki na światowym poziomie i realizując projekty z dbałością o ich estetykę, jakość - jesteśmy jego

częścią; w tej nowej fali jest też chicagowski Teatr Nasz Andrzeja Krukowskiego, który w tym roku objechał pół Europy, by pokazać swój eksperymentalny teatr tworzony przez polskich emigrantów w Chicago.

Jakie są największe przeszkody?

Każdy, kto dotknął jakiegokolwiek działalności kulturalnej bez dofinansowania i grantów (które często są mitem - to zresztą temat na osobną rozmowę) wie dokładnie, jakie są przeszkody. Rzecz w tym, by nie robić z siebie ofiary, tylko szukać sposobów i koniec końców robić swoje. Więc nie będziemy narzekać, bowiem to nic nie zmienia.

Gdybyście mogły wypowiedzieć trzy życzenia na nadchodzący nowy rok, co by to było?

Wydłużenie doby. A z życzeń bardziej realnych: by Polonia nowojorska przywiązała się do naszego audioserialu tak samo, jak chicagowska, i to trzecie życzenie - ostatnie - to należyte i należne docenienie działań kulturalnych i artystycznych tworzonych przez polskich emigrantów. To przecież także część polskiej kultury, dziś traktowanej po macoszemu lub z przymrużeniem oka. A przecież my jesteśmy serio.

CO O SŁUCHOWISKU MYŚLĄ TWORZĄCY JE AKTORZY?

Ania Włoch gra jedną z głównych bohaterek słuchowiska - Agnieszkę Jackowską, agent-

kę obrotu nieruchomościami, żonę Krzysztofa.

Ania Włoch: Dostając propozycję wzięcia udziału w słuchowisku nie miałam pojęcia z czym będę się mierzyć, bo przecież nie mam szlifów aktorskich. Po pół roku twierdzą, że to jest absolutnie dla mnie!

Ciekawym doświadczeniem jest wchodzenie w buty i świat Agnieszki, który przecież zna wiele kobiet, bo historie zawarte w scenariuszu nie biorą się tylko z wyobraźni scenarzystek, ale przede wszystkim z życia.

Moim zdaniem historie, które przynosi każdy odcinek są uniwersalne; zdarzają się w życiu emigrantów, ale i rodaków w kraju i dotyczą kobiet i mężczyzn, bo przecież miłość, zdrada, zazdrość, choroba, cierpienie są znane ludziom pod każdą szerokością geograficzną. Ale są też wątki właściwe dla nas, Polaków żyjących w Ameryce. Siłą słuchowiska „Na polskim Trójkącie” jest to, że scenariusz jest pisany na bieżąco, reagujemy na to co dzieje się w naszym sąsiedztwie, ale także u rodzin w Polsce. Każdego miesiąca dostajemy około stu stron tekstu. Za każdym razem podekscytowana czekam, co się u nas wydarzy, u nas, czyli u Agnieszki i Krzysztofa Jackowskich.

Piotr Kukula w słuchowisku gra Krzysztofa Jackowskiego, muzyka z Polski, w USA pracującego jako trucker.

Piotr Kukula: Scenariusz słuchowiska jest naprawdę dobry. Kiedy zostałem zaproszony do tego projektu nie wiedziałem czego się spodziewać. Z początku starałem się zrozumieć, w którą stronę idziemy i czego tak naprawdę oczekują ode mnie scenarzystki. W rezultacie słuchowisko przerosło moje oczekiwania. Oddaje bowiem atmosferę życia w naszym polonijnym środowisku tu i teraz. Przyznam, że niejednokrotnie zaskoczyły mnie zwroty akcji, nowe epizody, postacie kreowane przez naszą tak zwaną radiową, ciągle powiększającą się rodzinę. Słuchowisko to ciekawa forma splotu ludzkich losów z ciągle zmieniającą się rzeczywistością. Prawdopodobnie takich Krzysiów Jackowskich, jak postać, którą gram w słuchowisku, jest wielu. Ludzi dających sobie pozornie radę w otaczającym ich świecie. Posiadających obywatelstwo, pracę, rodzinę, przyjaciół, czyli żyjących jakby normalnie, a jednak... niekoniecznie do końca szczęśliwych. Nie jestem zawodowym aktorem, dlatego początkowo zderzyłem się z pewną trudnością odtwarzania postaci z cechami, których sam nie mam i niekoniecznie lubię u innych. Ale po pół roku od premiery naprawdę polubiłem Krzysztofa, który mierzy się z amerykańską rzeczywistością w polskim wydaniu. ■

Ekipa NPT

POLISH CULTURAL FOUNDATION

est. 1973 a nonprofit 501(c)(3) organization

177 BROADWAY ▪ CLARK ▪ NEW JERSEY 07066 ▪ USA

PCF@PCFNJ.ORG ▪ T: 732-382-7197 ▪ WWW.PCFNJ.ORG

FACEBOOK.COM/POLISHCULTURALFOUNDATION

Zapraszamy do przyłączenia się do akcji:

"OBUDŹ W SOBIE POLSKOŚĆ - KOCHAM POLSKĘ"

Jeżeli jesteś dumna/dumny z bycia Polką/Polakiem lub z Twojego polskiego pochodzenia lub po prostu lubisz Polskę i Polaków - zapraszamy do umieszczenia naklejek Kocham Polskę na samochodzie oraz do noszenia znaczków Kocham Polskę przypiętych do ubrań, plecaków itp.

Naklejki oraz znaczki można otrzymać bezpłatnie (choć donacje oczywiście są mile widziane) -- prosimy o kontakt: info@pcfnj.org

We invite you to joining the campaign:

"AWAKEN YOUR POLISH PRIDE - I LOVE POLAND"

If you are proud of being Polish, your Polish heritage or simply like Poland and Polish people - we invite you to show your support by placing an "I love Poland" sticker on your car and wearing a button on your clothes, backpack, etc.

Stickers and buttons can be obtained for free (although donations are of course welcome) please contact us: info@pcfnj.org

ELECTRICIANS WITH
EXPERIENCE WANTED

Please call 347-283-1711

26/04/25

EXPERIENCED ELECTRICIANS
WITH DRIVERS LICENSE

Please call 917-807-2527

26/04/25

EXPERIENCED
ELECTRICIANS WITH DRIVERS
LICENSE NEEDED.

Please call 917-939-5999

26/04/25

Firma dachowo - elewacyjna

poszukuje osoby na stanowisko
kosztorysanta/ estimator.

Mile widziane doświadczenie w branży
ogólnobudowlanej oraz znajomość czytania
rysunków technicznych oraz wszelkiej dokumentacji
budowlanej - przeszkolimy.
Wymagane: język angielski
i prawo jazdy

Telefon 973-575-5200

31/01/25

COPPER ROOFING MECHANIC WANTED

914-309-7236

10/01/25

PRENUMERATA nowego dziennika

ZAMAWIAM PRENUMERATĘ,
ZAŁĄCZAM:

- CZEK
 MONEY ORDER
 KARTA KREDYTOWA:
 VISA
 MASTER CARD
 AMEX

NUMER KARTY:

EXP. DATE:

/

SECURITY CODE:

IMIĘ:

NAZWISKO:

ADRES:

ADRES:

MIASTO:

STAN:

ZIP CODE:

EMAIL:

Tony's Mufflers

Ogólna mechanika samochodowa

- Zbieżność • Hamulce • Elektronika samochodowa
- Amortyzatory • Opony • Układy wydechowe
- Spawanie SAMOCHODY AMERYKAŃSKIE I ZAGRANICZNE

201.893.1507 lub 973.471.8133

465 Main Ave • Wallington, NJ 07057

nowy dziennik

POLISH WEEKLY

ZAMÓW PRENUMERATĘ!

- bądź na bieżąco - czytaj Nowy Dziennik
- wersja elektroniczna i papierowa
- czytasz bez wychodzenia z domu
- najlepsze ceny

Wersja pdf

Tylko \$50/rok

Wersja papierowa

Tylko \$120/rok

Napisz do nas: prenumerata@dziennik.com

Zadzwoń: 732-943-0223

Dostępna także

PRENUMERATA WERSJI elektronicznej

(PDF – cały świat). Wysyłamy na wskazany
adres e-mail link do pobrania wersji w PDF.

ROZNA (52 wydania): \$50

1/2 ROKU (26 wydań): \$30

KWARTALNA (13 wydań): \$20

napisz do nas: prenumerata@dziennik.com

PROSZĘ ZAKREŚLIĆ WŁAŚCIWE POLE:

PAPIEROWA ROCZNA \$120 PÓŁROCZNA \$75 KWARTALNA \$60

ELEKTRONICZNA ROCZNA \$50 PÓŁROCZNA \$30 KWARTALNA \$20

KUPON PROSIMY WYŚLAĆ NA ADRES: **NOWY DZIENNIK**
10 Schindler Road
Clark, NJ 07066

W dniu publikacji w gazecie ogłoszenia umieszczone są na naszej stronie internetowej www.dziennik.com

OGŁOSZENIA DO NOWEGO DZIENNIKA PRZYJMOWANE SĄ RÓWNIEŻ:

SIEDZIBA GŁÓWNA CLARK
10 Schindler Road
Clark, NJ 07066
• daily: 9 AM – 2 PM

Dział Ogłoszeń i Reklamy:
advertising@dziennik.com
tel. 212-594-2266

Elżbieta Popławska
Tel. (347) 341-2217

Wojciech Maślanka
Tel.: (347) 602-3622
e-mail: wm@dziennik.com

Zbigniew Semczyk
Greenpoint 67 West St.,
pokój 47 B (blisko Greenpoint Ave.)
tel. (718) 389-6117
(proszę umawiać się telefonicznie)

DISCLAIMER: „Nowy Dziennik” assumes the statements made in classified advertisements are accurate, but cannot investigate them and assumes no responsibility or liability concerning their content. The Publisher reserves the right to decline, withdraw, or edit advertisements. Every effort will be made to avoid mistakes, but responsibility cannot be accepted for clerical or printing errors.

ZRZECZENIE SIĘ ODPOWIEDZIALNOŚCI: „Nowy Dziennik” zakłada, że informacje podane w ogłoszeniach są zgodne z prawdą. Jednak nie jest w stanie sprawdzać ich prawdziwości i brać odpowiedzialności za ich treść. Wydawca ma prawo do odmówienia, wycofania lub przeredagowania treści ogłoszenia. Wydawca dochowa wszelkich starań, by uniknąć pomyłek, ale nie ponosi odpowiedzialności za błędy w druku.

Czy człowiek jest najwyższą wartością?

Rozmowa ND z Katarzyną Drucker reżyserką przedstawienia

WE WTOREK, 17 GRUDNIA 2024 R., THEOS – THEATRE AND OPERA SOCIETY WYSTAWIŁO W CENTRUM POLSKO-SŁOWIAŃSKIM NA GREENPOINCIE KOLEJNE PRZEDSTAWIENIE, „NOC WIGILIJNEJ MIŁOŚCI” TYM RAZEM UPAMIĘTNIAJĄCE WIGILIĘ - DZIEŃ PRZED NARODZINAMI JEZUSA CHRYSZTUSA. PRZEDSTAWIENIE ZOSTAŁO OBJĘTE PATRONATEM KONSULA GENERALNEGO RP W NOWYM JORKU. TO WYJĄTKOWE TEATRALNE WYDARZENIE WG SCENARIUSZA I REŻYSERII KASI DRUCKER ZASKOCZYŁO WIDZÓW, GDYŻ ZAMIAST RADOSNYCH NUT ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA, POJAWIŁY SIĘ DYWAGACJE O ŻYCIU CZŁOWIEKA.

O czym jest to przedstawienie?

Przede wszystkim o człowieku i jego rozterkach i o Bogu - człowieku, który narodził się w ubogim żłobie. To opowieść o tym, że zawsze jest Nadzieja na lepsze jutro, żeby nie tracić Wiary, że życie ma sens, że w Wigilię przychodzi Miłość, która łączy wszystkie serca poprzez Oplątek - Chleb Miłości. O wzajemnym wybaczeniu krzywd i żalów. Porusza historie tych ludzi, którzy czują się samotni w dniu Wigilii, bo kogoś zabrakło tego wieczoru przy świątecznym stole. I ukazuje, że choć tych Nieobecnych nie widzimy, to tak naprawdę są tuż obok i zawsze nas wspierają i że „gdziekolwiek są - dobrze im jest, bo są z nami, choć w innej postaci”. Zagrałam Córkę, która samotnie spędza Wigilię otoczona fotografiami swoich bliskich, którzy odeszli, matki, ojca i syna i wspomnieniami wspólnych Wigilii. Poprzez wiersze prowadzi ona duchowe rozmowy z Duchem Matki, w tej roli wspaniała aktorka Anna Kucay oraz Duchem Ojca, którego zagrał z wielką autentycznością Tadeusz Nowak. Akompaniował nam ze świetnym poetyckim wyczuciem David Alan Jaymes.

Ten utwór pokazuje również, że są dusze, które tęsknią również po tamtej stronie, Duch Ojca tęskniący za córką. W ostatniej części Duch Ojca i Matki z żalem zauważają, że „świat dzisiejszy, który w nic nie wierzy, co nie jest złotem, bogactwem, dostatkiem”, „nie mówi pacierzy, gardzi oplątkiem”, który przecież jest „prastarym symbolem braterstwa, miłości i wiary”. Córka zaś łączy się z nimi podkreślając, że to na nas żyjących spoczywa obowiązek utrzymania tej tradycji, na pamięć tych, co odeszli.

To nie jest sztuka radosna, ale głęboko poruszająca i nostalgiczna.

Co skłoniło reżyserkę do takiego wysele-

Od lewej: Anna Kucay, Kasia Drucker, Tadeusz Nowak

ojonowania Wigilii?

Wigilia zawsze nam się kojarzy z ciepłem rodzinnym i radością, bombkami na choince św. Mikołajem i prezentami, śmiechem dzieci, kołędami, ale to tylko jeden aspekt Wigilii. Jest jeszcze jeden, o którym się nie mówi albo czasem zapomina, lub wręcz odrzuca, to samotność i opuszczenie, które wielu ludzi czuje tego dnia. A we współczesnym świecie chyba bardziej, niż kiedykolwiek, samotność jest odczuwalna nawet przy suto zastawionym stole. Moje „przypadkowe” spotkanie i rozmowa z człowiekiem na Greenpoincie o tym, że Wigilia to najcięższy okres dla niektórych osób, kiedy biorą Oplątek do ręki i nie mają się, z kim podzielić uzmysłowilo mi, że przedstawienie „Noc Wigilijnej Miłości” musi powstać, że właśnie dziś jest potrzebne człowiekowi najbardziej, gdy na świecie jest tyle cierpienia i bólu. Jest poświęcone ludziom zapomnianym, czasem odrzuconym i bardzo zranionym. Ale także tym, którzy tracą swoich najbliższych na wojnie, stracili ich podczas pandemii, rodziców i dzieci i czują wielki ból, żal i samotność. W komercji i chaosie ży-

cia zatraciły się Wiara, nadzieja i Miłość, a co za tym idzie duchowość Świąt Bożego Narodzenia i o tym trzeba mówić.

Skąd narodziła się koncepcja rozmowy pomiędzy Duchami Rodziców a córką?

Wielu z nas przecież często rozmawia z tymi, którzy odeszli, patrząc na ich fotografie. Nawet czasem wydaje nam się, że czujemy ich obecność, czasem słyszymy w radiu muzykę, której lubili słuchać, czasem widzimy kogoś podobnego na ulicy. Stąd właśnie pomysł samotnej córki, fotografii na stole wigilijnym i duchowa rozmowa pomiędzy nimi, połączenie świata zmarłych ze światem żywych i wiara w siłę miłości. To jest też trochę przedstawienie bardzo osobiste.

Dlaczego nie ukazujesz radości z Narodzin Jezusa, Zbawiciela dla chrześcijan?

To przedstawienie jest inne, może nie w tak radosnym, amerykańskim klimacie, ale ukazuje bardzo głębokie przeżycie duchowe z przyjścia Jezusa na świat. Jezus narodził się przede wszystkim dla ludzi samotnych i opuszczonych, pogrążonych w bólu

i rozpacz, nie przyszedł, aby rozdawać zabawki pod choinkę, pić gorącą czekoladę czy lepić bałwana. On przynosi nam siebie, jako ofiarę za nas. Bóg zsyła na Ziemię „Małerką Miłość” (kołęda, która śpiewała Eleni), swego Syna by ludziom „każdej żywej perle troskliwie ocierał i pociechę strumieniem lał w jej duszę, żeby nędzy nie było tylko - miłość i miłość...”. „Noc Wigilijnej Miłości” pokazuje tę radość inaczej, głębiej. Jest ona bardziej jak przytulenie zranionej duszy przez Boga, gdy człowiek czuje się bezpieczny w jego ra-

zdolność do poświęcenia, praca, kultura czynią człowieka cudem, dlatego Bóg zesłał swego Syna, aby stał się człowiekiem - cudem. Oddał życie za każdego z nas, tego, który w niego wierzył i nie wierzył, bo każdy człowiek był dla niego ważny. Nawet Judasz, który go zdradził. Sokrates, filozoficzny ojciec pojęcia „dusza-psyche” stwierdził, że to dusza jest właściwym człowiekiem, jego „ja”. Człowiek powinien dbać nie tylko o dobro materialne, ale przede wszystkim o cnotę i dobro duszy. Wiara, Nadzieja i Miłość to właśnie naj-

Podstawę naszego teatru tworzyło trio. Początkowo współpracował z nami David Alan James - muzyk, kompozytor i producent oraz Tadeusz Turkowski - wyróżniający się aktor z teatru Hybrydy. Wspólnie zrobiliśmy 20 przedstawień. Po śmierci Tadeusza, nastąpiły zmiany, dołączyła do zespołu Anna Kucay, znakomita aktorka, piosenkarka, poetka, występowała w Operze i Operetce Szczecińskiej. Aktualnie akompaniowała w zespole jest również Ola Watras z chóru Krakus. Nowym członkiem zespołu jest

Na scenie od lewej: Kasia Drucker, Anna Kucay i Tadeusz Nowak

mionach, wtedy czuje radość w sercu. Każdy z nas pamięta to uczucie, gdy jako splakane i zranione dziecko mama przytulała nas do siebie. Na końcu córka odkrywa prawdziwe znaczenie Świąt i poprzez rozmowy duchowe z Duchem Matki i Ojca odkrywa Wiare, Nadzieję i Miłość, sens życia, że nawet w samotności znajduje światło ich obecności, otuchę. Odkrywa właśnie to uczucie głębokiej dziecięcej radości z Miłości w swoim sercu i duszy. Jak w wierszu Lucyny Krzemienieckiej - „Wieczór Wigilijny. „To właśnie tego wieczoru, gdy wiatr zimny śniegiem dmucha, w serca złamane i smutne po cichu wstępuje otucha”.

Nasz rozum, wolna wola, umiejętność kochania,

ważniejsze uniwersalne wartości w życiu człowieka, które od wieków dbają o światło naszej duszy bez względu na to, w co wierzymy, w jakim kraju żyjemy, jakim językiem mówimy. Tak więc największą wartością jest Dusza człowieka, to o nią zawsze toczy się odwieczna bitwa, pomiędzy dobrem a złem.

Kiedy założyłaś THEOS?

THEOS - Theatre and Opera Society - powstał, jako grupa teatralna we wrześniu, 2018 roku.

Katarzyna Drucker

- sopranistka, założycielka THEOS

Pochodzę z muzycznej rodziny, tato grał na akordeonie i tym samym muzykę mam w duszy od dzieciństwa, a nawet wcześniej, bo dziadek też miał wspaniały głos. Ukończyłam Prywatne Policealne Studium Sztuki Wokalnej w Poznaniu, występowałam w Europie w kilku znaczących przedstawieniach i teatrach. Od 2000 r mieszkam w USA.

Rozmawiała
Elżbieta Popławska

dompak

PACZKI DO POLSKI ORAZ DO EUROPY

nasze usługi

- ✓ Serwis od drzwi do drzwi
- ✓ Wysyłka statkiem oraz samolotem
- ✓ Wysyłka pojazdów: samochody, motocykle i quady
- ✓ Przesyłki częściowo i całokontenerowe
- ✓ Serwisy celne oraz mienie przemieszczalne

lokalizacje

Dompak Warehouse
201 Hartle St. Suite A
Sayreville, NJ 08872
732.325.3322

Dompak Travel
25 Locust Ave.
Wallington, NJ 07057
201.706.9812

Dompak Shipping & Travel
61-65 56th Rd.
Maspeth, NY 11378
718.705.0070

www.dompak.us

February 2025
Melrose Ballroom • New York

Info: mojbilet.com

KOLEĐOWANIE ZE STANEM BORYSEM

Zosia Zeleska-Bobrowski

W SOBOTE, 14 GRUDNIA W PARAFII ŚW. STANISŁAWA KOSTKI ODBYŁ SIĘ KONCERT KOŁĘD I PASTORAŁEK PT. „CHWALCIE DZIECINĘ”, KTÓRY ZAINICJOWANY BYŁ W RAMACH PROMOWANIA KULTURY I TRADYCJI ŚWIĄTECZNYCH Z OKAZJI ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA.

Wszyscy wykonawcy

Organizatorzy koncertu tym razem nawiązali współpracę z polonijnym zespołem Krakowianki i Górale i chórem dziecięcym z Parafii Św. Róży z Limy, które bardzo chętnie przyłączyły się do wspólnego projektu realizując piękne układy muzyczne, wprowadzając publiczność w nastrój Bożego Narodzenia. Świąteczną uroczystość w kościele rozpoczął znany Polonii nowojorskiej ośmioletni Andrzejek Michoń, który przywitał ze swadą licznie zgromadzoną publiczność.

Na początek Małgorzata Staniszevska zaprezentowała dwie premierowe koledy przy akompaniamentem kompozytora muzyki Jakuba Polaczyka pt „Wigilijna Noc”, „Chrystus Pan narodził się”.

Potem solowo dzieci z Parafii Św. Róży z Limy zaśpiewały pastorałki w języku hiszpańskim i angielskim: Maria Roldan - „Mi Burrito Sabanero”, Ruby Roldan - „The First Noel in spanish” Gabriela Roldan - „The First Noel in english” oraz Rafael Roldan - „Noche de Paz”.

Następnie dzieci z zespołu Krakowianki i Górale wystąpiły z utworami pt. „Śliczna paniątka”, „Oj małuśki małuśki”, „Dzisiaj w Betlejem” oraz Andrzejek Michoń - „Dnia jednego o północy”, Monica Chibowski - „Mary did you know”, „Gdy śliczna Panna Syna kołysała”, „Zaśnij dziecino”, Emilia Idec razem z zespołem - „Od serca do ucha”.

Finalem koncertu był występ legendarnego Stana Borysa i Małgorzaty Staniszevskiej, którzy wspólnie z dziećmi z Krakowia-

niek i Górali oraz Chórem dziecięcym z Parafii Św. Róży z Limy zaśpiewali pastorałki z repertuaru Stana Borysa: „Wesołych Świąt Wam Życzę” „Chwalcie Dziecinę” i „Koleduje niebo ziemi”. Dzieci miały możliwość zacytowania pierwszych zwrotek z każdej z pastorałki i przedstawić legendę polskiej piosenki publiczności, w ten sposób sprawdzając swoje możliwości recytatorskie. Akompaniament dla dzieci z Parafii Św. Róży z Limy i Małgorzaty Staniszevskiej zapewnił wielokrotnie nagradzany kompozytor muzyki klasycznej Jakub Polaczyk, natomiast dla zespołu Krakowianki i Górale zagrała wspólnie Halina Kalitka.

Kierownictwem muzycznym koncertu zajęła się znana wokalistka operowa i jazzowa Małgorzata Staniszevska, a menedżerką i reżyserką projektu znana wśród Polonii menadżerka Stana Borysa Anna Maleady. Organizatorzy wyrazili serdecz-

nie podziękowania Parafii Św. Stanisława Kostki i Księdzu Proboszczowi Grzegorzowi Markulakowi za udostępnienie Domu Pańskiego na to wydarzenie. Dodatkowo otrzymali podziękowania: Pani dyrektor i kierownicy zespołu Krakowianki Górale: Elżbieta Hetnar, Joanna Żuk i Maria Bielski, jak również wyrażono uznania dla rodziców, nauczycieli i parafian.

Organizatorzy, dzięki darczyńcom i sponsorom tego pięknego koncertu koled, mogli obdarować dzieci biorące udział w koncercie prezentami świątecznymi. To właśnie Anna Maleady zainspirowała pomysł do wspólnego śpiewania utworów Stana Borysa z młodzieżą i dziećmi, a celem tego przedsięwzięcia jest łączenie pokoleń w kulturze i sztuce, dzięki czemu mogą się wzajemnie inspirować oraz dzielić swoimi doświadczeniami.

Po koncercie wszyscy uczestnicy zgromadzili się w dolnej

części kościoła, gdzie czekała na nich gorąca czekolada, aromatyczne ciasta z Caffè Rivera oraz inne smakołyki. Atmosfera była pełna radości i ciepła, a wszyscy mieli okazję spędzić czas na rozmowach i dzieleniu się wrażeniami z koncertu.

Artyści i goście, w tym legenda polskiej muzyki, Stan Borys, byli otoczeni przez tłum zainteresowanych, którzy chcieli porozmawiać z nimi, zrobić zdjęcia lub poprosić o autografy. Była to niepowtarzalna okazja dla wszyst-

kich obecnych, aby spotkać się z tak wyjątkowymi osobami i podzielić się swoją pasją do muzyki. Tego wieczoru wszyscy razem cieszyli się magią świąt, muzyką i wspólną świąteczną atmosferą, tworząc niepowtarzalną i serdeczną wspólnotę. Był to wyjątkowy wieczór, pełen wzruszeń i radości, który na długo zostanie w sercach wszystkich uczestników.

Koncert zorganizowany był pro bono przy wsparciu darczyńców. ■

Dzieci z Parafii Św. Róży z Limy

Krakowianki i Górale

Andrzejek Michoń

Małgorzata Staniszevska

Monica Chibowski

Stan Borys

Przełom w leczeniu raka?

DZIĘKI GENETYCZNEJ MANIPULACJI KOREAŃSKIM NAUKOWCOM UDAŁO SIĘ „UZDROWIĆ” KOMÓRKI RAKA JELITA GRUBEGO, POBUDZAJĄC ICH RÓŻNICOWANIE W STRONĘ KOMÓREK JELITA I TLUMIĄC PROCESY PROWADZĄCE DO UZŁOŚLIWIENIA – INFORMUJE PISMO „ADVANCED SCIENCE”.

FOTO: PIXABAY

Większość obecnie prowadzonych badań i metod leczenia nowotworów dotyczy sposobów na zabicie obecnych w organizmie nieprawidłowych komórek. Udało się zresztą poczynić znaczące postępy w tej dziedzinie.

Te tradycyjne metody leczenia w większości przypadków wiążą się jednak z poważnymi skutkami ubocznymi – oprócz chorych komórek obumierają również zdrowe komórki i tkanki. Szkody te uważane są zwykle za dające się usprawiedliwić – dzięki agresywnemu leczeniu pacjent zyskuje szansę na przeżycie.

Teraz naukowcy z Korei Advanced Institute of Science and Technology (KAIST) opracowali całkiem odmiennie podejście do leczenia nowotworów. Pracując z linią komórek raka jelita grubego, odkryli sposób na włączenie kilku genetycznych przełączników, aby komórki jelita powróciły do normalnego, zdrowego stanu.

Wykorzystując cyfrowy model sieci genów normalnego rozwoju komórek, autorzy odkryli kilka cząsteczek znanych jako „główne regulatory”, które biorą udział w procesie różnicowania komórek wyściełających ściany jelit. Stłumienie działania regulatorów znanych jako MYB, HDAC2 i FOXA2 w komórkach raka jelita grubego sprawiło, że powróciły one do stanu podobnego do normalnego, usuwając zagrożenie nowotworem bez niszczenia jakichkolwiek komórek.

Testy przeprowadzono najpierw na cyfrowym modelu, później za pomocą eksperymentów molekularnych, a w końcu na myszach.

„Fakt, że komórki nowotworowe mogą zostać przekształcone z powrotem w normalne komórki, jest zdumiewającym zjawiskiem” – powiedział profesor KAIS Kwang-Hyun Cho, który kierował badaniami. „To badanie dowodzi, że takie odwrócenie można systema-

tycznie wywołać” – dodał. Oprócz badań nad komórkami nowotworowymi jelita grubego, naukowcy wykorzystali również swój program do modelowania cyfrowego, aby odkryć cztery główne regulatory działające w regionie hipokampa mózgu myszy. Odkrycie może zostać wykorzystane do badania i potencjalnego odwrócenia rozprzestrzeniania się raka mózgu, podczas gdy narzędzie do modelowania cyfrowego może stać się sposobem na walkę z innymi nowotworami w całym ciele.

„Te badania wprowadzają nową koncepcję odwracalnej terapii nowotworowej poprzez przekształcenie komórek nowotworowych w normalne komórki. Pozwalają opracować również podstawową technologię identyfikacji celów dla odwrócenia nowotworu poprzez systematyczną analizę trajektorii różnicowania normalnych komórek” – podsumował Cho.

Paweł Wernicki (PAP)

TOREBKI OD HERBATY

w czasie parzenia emitują mikroplastik

TYPOWE TOREBKI Z HERBATĄ, W CZASIE PARZENIA WYDZIAŁAJĄ NAWET MILIARDY CZĄSTEK MIKROPLASTIKU – POKAZAŁO SZCZEGÓLNE BADANIE. KOMÓRKI W JELITACH JE POCHŁANIAJĄ, WPUSZCZAJĄC NAWET DO KOMÓRKOWEGO JĄDRA.

Naukowcy z Uniwersytatu Autonomicznego de Barcelony (Hiszpania) przypominają, że zanieczyszczenie środowiska plastikiem to poważne wyzwanie ekologiczne, które ma coraz większy wpływ także na zdrowie ludzi, w tym przyszłych pokoleń. Opakowania żywności są głównym źródłem zanieczyszczenia mikro- i nanoplastikiem, a główną drogą narażenia człowieka jest inhalacja i spożycie.

Hiszpański zespół z pomocą różnorodnych zaawansowanych technik analitycznych dokładnie scharakteryzował mikro- i nanoplastik, który uwalnia się z różnych rodzajów dostępnych w sklepach saszetek z herbatą.

Jak alarmują eksperci, ilość uwalnianych cząstek jest olbrzymia. Przebadane torebki wykonane były z różnych tworzyw – nylonu, polipropylenu i celulozy.

W czasie parzenia herbaty, polipropylen uwalniał 1,2 miliarda cząstek

na mililitr. Celuloza już dużo mniej, ale wciąż dużo, bo 135 milionów cząstek na mililitr, a nylon – nieco ponad 8 milionów.

„Udało nam się w innowacyjny sposób scharakteryzować te zanieczyszczenia za pomocą zestawu najnowocześniejszych technik. Stanowi to bardzo ważne narzędzie w rozwoju badań nad potencjalnym wpływem tych substancji na zdrowie człowieka” – mówi Alba Garcia, autorka badania opisanego w magazynie „Chemosphere”.

Naukowcy poszli także o krok dalej, co doprowadziło do niepokojących obserwacji.

Cząstki plastiku zostały specjalnie zabarwione, po czym ekspozycji na nie poddano różne typy ludzkich komórek jelitowych.

Eksperymenty wykazały, że komórki jelitowe produkujące śluz miały najwyższy poziom wchłaniania mikro- i nanoplastiku, przy czym cząstki te przenikały

nawet do jądra komórkowego zawierającego materiał genetyczny.

Wyniki sugerują więc kluczową rolę śluzu jelitowego w procesie wchłaniania tych cząstek i podkreślają konieczność prowadzenia dalszych badań nad skutkami przewlekłej ekspozycji na ich działanie.

„Kluczowe jest opracowanie znormalizowanych metod testowych do oceny zanieczyszczenia mikro- i nanoplastikiem uwalnianym z plastikowych materiałów mających kontakt z żywnością oraz stworzenie regulacji prawnych skutecznie ograniczających i minimalizujących to zanieczyszczenie. W obliczu ciągłego wzrostu wykorzystania plastiku w opakowaniach żywności konieczne jest podjęcie działań w celu przeciwdziałania temu zanieczyszczeniu, aby zapewnić bezpieczeństwo żywności i chronić zdrowie publiczne” – podkreślają naukowcy.

Marek Matacz (PAP)

FOTO: PIXABAY

W wieku 116 lat zmarła najstarsza osoba na świecie

W WIEKU 116 LAT ZMARŁA NAJSTARSZA JAPONKA I ZARAZEM NAJSTARSZA OSOBA NA ŚWIECIE, TOMIKO ITOOKA - PODAŁY W SOBOTĘ WŁADZE MIASTA ASHIYA W ŚRODKOWEJ JAPONII, GDZIE KOBIETA MIESZKAŁA PRZEZ OSTATNICH 30 LAT. LICZBA STULATKÓW W JAPONII ROŚNIE NIEPRZERWANIE OD PONAD PIĘCIU DEKAD.

Urodzona w Osace 23 maja 1908 r. Itooka została nestorką ludzkości zaledwie pod koniec sierpnia br. Zmarła 29 grudnia w domu spokojnej starości w mieście Ashiya w prefekturze Hyogo. Mieszkała tam od 2019 r. ciesząc się - jak na swój wiek - dobrym zdrowiem - przekazał japoński nadawca NHK. Burmistrz miasta, 27-letni Ry-

osuke Takashima, składając kondolencje rodzinie i bliskim, podkreślił, że "pani Itooka dodawała nam wielkiej odwagi i nadziei przez całe długie życie". W sobotę 4 stycznia odbył się pogrzeb kobiety. Seniorka miała dwoje młodszego rodzeństwa. Jak podają media, przez całe życie była osobą aktywną fizycznie - w młodości grała w siatkówkę

i chodziła po górach, dwukrotnie wspięła się na mierzającą przeszło 3 tys. m n.p.m górę Ontake. Nawet po ukończeniu 100 lat często spacerowała do miejscowych świątyń. W jej menu stałe miejsce miały banany i podobny do jogurtu napój z kwasem mlekowym o nazwie Calpis, który piła do późnej starości. Za mąż wyszła w wieku 20 lat.

Z mężem, który zmarł niemal pół wieku temu, miała dwie córki i dwóch synów. Zostawiła po sobie syna i córkę oraz pięcioro wnucząt. Agencja AP podaje, że obecnie najstarszą mieszkanką świata jest pochodząca z Brazylii 116-letnia zakonnica Inah Canabarro Lucas, która urodziła się 16 dni po Itooce. Miano najstarszej Japonki Ito-

oka nosiła od grudnia 2023 r. Jej poprzedniczka, Fusa Tatumi również dożyła 116 lat. We wrześniu władze Japonii informowały, że w kraju żyło 95119 osób, które ukończyły 100 lat. Ich liczba rośnie nieprzerwanie od 54 lat. Aż 88 proc. liczących co najmniej 100 lat seniorów to kobiety (83 958).

Krzysztof Pawliszak (PAP)

"Przekażmy sobie znak pokoju"

Elżbieta Popławska

JASEŁKA W POLSKIEJ SZKOLE DOKSZTAŁCAJĄCEJ IM. ŚW. JADWIGI WE FLORAL PARK NY.

Zycie Polonii tworzą przede wszystkim rodziny z polskim rodowodem, które kontynuują i przekazują polskie tradycje swoich rodziców kolejnemu pokoleniu rodaków, które już wychowało się w USA. Każda polonijna szkoła jest liderem, który dba o serca i umysły polsko-amerykańskich dzieci, wspierając tradycję i kulturę praociców. Polskie szkoły powstawały przy polskich parafiach lub okolicznych polskich domach narodowych, pobudowanych przez przybyłych Polaków do USA. Rola rodziców emigrantów jest wyjątkowo ważna w tym zakresie, nawet najważniejsza, przekonać swoje dzieci do zdobywania nauki, nie tylko na platformie amerykańskiej, ale aby tworzyli polskie lobby, mające wpływ na rozwój społeczny i intelektualnych rodaków.

ZDJEŃCJA: ELŻBIETA POPŁAWSKA

JASEŁKA W POLSKIEJ SZKOLE DOKSZTAŁCAJĄCEJ IM. ŚW. JADWIGI WE FLORAL PARK

Wspólne przygotowania do świąt, historycznych jubileuszy, nauka polskich piosenek i wierszy to „najciekawsze lekcje języka polskiego, historii, tradycji i kultury naszego kraju w polskich szkołach poza granicami Polski. Jeśli dołączy do tego wspólne spotkania uczniów ich rodziców, całych niemal rodzin, to bez wątplenia możemy stwierdzić, że to rodzinne spotkanie Polaków!

Jasełka 2024 r. w PSD we Floral Park ukazały wspaniałą współpracę dyrektora z ks. proboszczem i wyjątkową współpracę rodziców - Rady Rodziców. Przedstawienie to niemal Broadwayowski spektakl przygotowany przez kadrę pedagogiczną, a świąteczne specjalne polskiej kuchni, desery, napoje, przygotowali rodzice. Tradycyjnie w przedstawieniu Jasełkowym uczest-

niczyli wszyscy uczniowie szkoły. Każda z klas ze swoją wychowawczynią przedstawiła własną składową część przedstawienia. Telebim, przesyłane SMS, to elementy łączące dwa różne światy, czasy narodzin Jezusa i współczesny świat, w którym przyszło nam żyć. Jednak niezmiennie pozostały spotkania świąteczne, tradycje, ludzka miłość i życzliwość.

Swoją obecnością wydarzenie zaszczytli: ks. Bp Andrzej Zglejszewski, ks. prof. Marcin Wysocki, ks. Ryszarda Koper, ulubiony proboszcz ks. Marcin Nabożny, przyjaciel Szkoły - prezes Kongresu Polonii Amerykańskiej z Long Island Ryszard Brzozowski, wieloletnia wicedyrektor Szkoły p. Maria Bak, emerytowana nauczycielka Elżbieta Laszewska. Wyjątkowe słowa podziękowania, pełne wdzięczności, przekazała zebrany dyrektor Szkoły Emilia Boguszewska, czyli liderka z liderem w polonijnej społeczności.

Do siego roku!

Każde dziecko otrzymało prezent od Świętego Mikołaja

Polski nie było na mapie świata niemal 123 lata i przetrwaliśmy, jako Polski naród i Polskie państwo, właśnie dzięki pokoleniowej kontynuacji. Parafia Św. Jadwigi we Floral Park wraz z Polską Szko-

łą Doksztalającą im. św. Jadwigi działającą przy tej parafii, są najlepszym przykładem współpracy z lokalnym środowiskiem polsko-amerykańskim i polską grupą etniczną w USA.

KRÓTKA HISTORIA

„Szkoła powstała przy parafii św. Jadwigi we Floral Park z inicjatywy inżyniera Leona Younga i kilku zaangażowanych parafian, którzy rozumieli jak ważne jest zachowanie polskiej kultury i języka wśród najmłodszego pokolenia Polonii Amerykańskiej. Centrala Polskich Szkół Doksztalających pod przewodnictwem inżyniera Younga zarejestrowała Polską Szkołę Doksztalającą im. Św. Jadwigi w poczet polskich szkół w Metropoli Nowy Jork, realizujących program nauczania dla szkół polonijnych.

Obecnym dyrektorem szkoły jest pani mgr Emilia Boguszewska. Opiekę duchową sprawuje ksiądz administrator Marcin Nabożny. Uczniowie zdobywają wiedzę pod okiem wykwalifikowanej kadry pedagogicznej.

Kadra Pedagogiczna, od lewej: Małgorzata Łukaszevska, Aleksandra Mróz, Katarzyna Romero, Agata Romanowski, Maria Skrodzki, Święty Mikołaj, Ligia Kuźmicka-Bus, Anna Milano, Emilia Boguszewska, Beata Laskowski, Marta Pycia

Zdjęcie zbiorowe, z lewej dyrektor szkoły Emilia Boguszewska składa życzenia i podziękowania

Klasa przedszkolna i 0, wych. Małgorzata Łukaszevska

Klasy 7 i 8, wych. Ligia Kuźmicka-Bus

Klasa 2, wych. Beata Laskowski

SPORT

ciąg dalszy ze strony 33

z nich w piątym gemie, w którym został przełamany. Podobny przebieg miała druga partia, ale w niej na kilka minut poziom obniżył Fritz. Hurkacz zdołał go przełamać w gemie 12., jednocześnie wyrównując stan meczu.

W trzecim secie żaden z tenisistów nie miał nawet okazji do przełamania i potrzebny był tie-break. Hurkacz zaczął go od prowadzenia 2:0, potem wygrywał jeszcze 3:2. Od tego momentu trzy punkty z rzędu zdobył jednak Amerykanin. Powstałej wówczas straty 27-letni wrocławianin nie zdołał zniwelować.

Gdyby Hurkacz pokonał Fritza, o tytule zdecydowałby mecz par mieszanych.

"Dzisiaj nie byłam w stanie dać z siebie 100 procent. Coco zagrała niesamowicie i z pewnością robi postępy. Ale ogólnie jestem naprawdę zadowolona z minionego tygodnia. Czuję, że rzeczy, nad którymi pracowałam, naprawdę się poprawiły" - powiedziała cytowana na stronie WTA Świątek, która po drodze do finału odniosła cztery zwycięstwa, w tym "intensywne, fizyczne" nad Czeszką Karoliną Muchową, Brytyjką Katie Boulter i reprezentantką Kazachstanu Jeleną Rybakina.

W dwóch pojedynkach - z Boulter i Gauff - polska tenisistka skończyła z przerwy medycznej. Jak wynika jednak z jej słów, nie ma się czego obawiać, jeśli chodzi o stan zdrowia przez rozpoczynającym się 12 stycznia wielkoszlemowym Australian Open. "Intensywność na początku turnieju była szczególnie duża, ale - szczerze mówiąc - wszystko jest w porządku" - przyznała Świątek. Polski zespół świetnie radził sobie na przestrzeni całego turnieju, a sukcesom sprzyjała znakomita atmosfera w zespole. "To była wielka przyjemność grać tutaj. Czuliśmy ogromne wsparcie, za co bardzo dziękuję. Chcę też podziękować mojemu zespołowi. Jak widzieliście, nasza ławka tworzyła niesamowitą atmosferę i w rywalizacji tak wyczerpującej jak ta, dodała wiele energii" - podkreśliła Świątek.

Porażka z USA choć bolesna, nie podcina skrzydeł polskim tenisistom. "Gratulacje dla drużyny USA. Wygrywacie z nami w tych rozgrywkach po raz drugi, ale postaramy się, żeby to był ostatni raz" - dodała wiceliderka rankingu WTA.

Kadrę Biało-Czerwonych uzupełniali: Kamil Majchrzak, Maja Chwalińska, Jan Zieliński i Alicja Rosolska. Kapitanem był Mateusz Terczyński, na co dzień członek sztabu trenerskiego Hurkacza.

United Cup był ostatnim sprawdzianem przed Australian Open. Do zdobycia było maksymalnie po 500 punktów do rankingów ATP i WTA, a pula nagród wynosiła 10 milionów dolarów.

To była trzecia edycja United Cup. Przed rokiem Polacy dotarli do finału, w którym przegrali z Niemcami. Przed dwoma laty polski zespół odpadł w półfinale, po porażce z USA. Biało-Czerwoni jako jedyni dotarli do najlepszej czwórki w każdej odsłonie imprezy. ■

Austriacka dominacja w 73. edycji Turnieju Czterech Skoczni • Wąsek ósmy w końcowej klasyfikacji

Złoty Orzeł dla Tschofeniga

OD 2006 ROKU NIE BYŁO TAK ZACIĘTEJ WALKI O TRIUMF W TURNIEJU CZTERECH SKOCZNI. JEGO LOSY NA KORZYŚĆ DANIELA TSCHOFENIGA ROZSTRZYGNĘŁA OSTATNIA PRÓBA DOTYCHCZASOWEGO LIDERA STEFANA KRAFTA. CAŁE PODIUM ZAJĘLI AUSTRIACY, ALE ICH RADOŚĆ NIE BYŁA PEŁNA. NAJLEPSZY Z POLAKÓW PAWEŁ WĄSEK ZAKOŃCZYŁ 73. EDYCJĘ TCS NA ÓSMEJ POZYCJI.

WIELKA TRÓJKA

Paweł Wąsek był 10., Jakub Wolny - 30., Aleksander Zniszczoł - 36., a Piotr Żyła - 41. w otwierającym 73. edycję Turnieju Czterech Skoczni konkursie w niemieckim Oberstdorfie. Triumfował Austriak Stefan Kraft, przed swoimi rodakami Janem Hoerlem i Danielem Tschofenigem.

Najlepszy z Polaków uzyskał 137 m i 130 m, co dało mu notę łączną 297,8 pkt, natomiast Wolny skoczył 121 m i 129 m - 252,4 pkt.

W pierwszej serii - rozgrywanej systemem KO - Wąsek wygrał rywalizację z Niemcem Karlem Geigerem, Wolny wyeliminował Finą Antiego Aalto, Zniszczoł uległ Niemcowi Andresowi Wellingerowi, a Żyła przegrał z Estończykiem Arttim Aigro.

"Na pewno te skoki wyglądały dziś lepiej, ale nic konkretnego nie zmieniliśmy. Miałem tą samą wizję. Po prostu wczoraj to nie był mój dzień. Musiałem się obudzić i dość do siebie po świętach, trochę się rozruszać i to zaczęło funkcjonować" - powiedział Wąsek na antenie Eurosportu, nawiązując do nieudanego skoku w kwalifikacjach (42. wynik). Kraft triumfował notą 335,1 pkt po skokach na 138 m i 135,5 m. To jego pierwsze w sezonie i 44. w karierze zwycięstwo w indywidualnym konkursie Pucharu Świata. Ostatni raz wygrał 17 marca w norweskim Vikersund.

"To był idealny moment na odniesienie zwycięstwa przed tą wspaniałą publicznością. To zdecydowanie były moje najlepsze skoki w sezonie" - powiedział triumfator. Kraft wygrał Turniej Czterech Skoczni w sezonie 2014/15. Później równie udanie jak teraz zaczął zmagania w 2016 roku, kiedy też zwyciężył w Oberstdorfie, ale ostatecznie zajął szóstą lokatę. "Długo czekamy już na to zwycięstwo. Cieszymy się chwilą. Nie zapeszajmy" - dodał Kraft.

Drugi Hoerl stracił do triumfatora 3,5 pkt, a trzeci Tschofenig - 11,5 pkt.

Tuż za podium uplasował się lider klasyfikacji generalnej Pius Paschke. Ubiegłoroczny zwycięzca turnieju Japończyk Ryoyu Kobayashi zajął 18. miejsce.

PREZENT NOWOROCZNY

Drugim przystankiem Turnieju Czterech Skoczni było Garmisch-Partenkirchen, gdzie we wtorek odbyły się kwalifikacje, a w środę - tradycyjny konkurs noworoczny. Zwyciężył Daniel Tschofenig i został liderem klasyfikacji generalnej TCS oraz Pucharu Świata. Drugi był Szwajcar Gregor Deschwangen, a trzeci Austriak Michael Hayboeck, który w pierwszej serii skacząc 145 m ustanowił rekord obiektu w Ga-Pa. Poprzedni był o metr gorszy i należał

FOTO: EPANNA SZILAGYI

Najlepsi skoczkowie 73. Turnieju Czterech Skoczni. Daniel Tschofenig (w środku) w towarzystwie swoich rodaków Jana Hoerla (z lewej) i Stefana Krafta

do Dawida Kubackiego. Najlepszy z Polaków Paweł Wąsek zajął 16. miejsce, wygrywając w parze z Japończykiem Naokim Nakamura. Na 29. pozycji został sklasyfikowany Piotr Żyła.

Awansu do serii finałowej nie wywalczyli pozostali Polacy. Aleksander Zniszczoł osiągnął 125,5 m, ale przegrał w rywalizacji KO z Niemcem Felixem Hoffmannem - 124 m. Do tego Polak został zdyskwalifikowany za niezgodny z przepisami kombinezon. Start w Ga-Pa w pierwszej serii zakończył także Jakub Wolny, łącząc na 114. metr. Przegrał w parze z Żyłą, który miał 120 m. Z finałem pożegnał się także Kubacki - 121,5 m. Pokonał go w parze Hayboeck. Druga seria była wyłącznie popisem rywali Biało-Czerwonych. Pius Paschke, który w pierwszej uzyskał 129 m i był 16., w drugiej osiągnął 143,5 i awansował na 9. lokatę. Tschofenig wyładował na 143 m, Deschwangen miał 140,5 m, a Hayboeck - 137,5 m. Zwycięzca pierwszego konkursu w Oberstdorfie Stefan Kraft także nie zawiodł. W pierwszej serii miał tylko 131,5 m i był 14., w drugiej doleciał do 140,5 m i awansował na ósmą pozycję.

Po dwóch konkursach na obiektach w Niemczech liderem klasyfikacji generalnej Pucharu Świata został Tschofenig - 796 pkt, mający 2 pkt przewagi nad Paschke. W klasyfikacji 73. TCS prowadził także Tschofenig (622,5 pkt), który w Ga-Pa odniósł trzecie w karierze zwycięstwo w konkursie PŚ, a kolejne miejsca zajmowali jego rodacy Jan Hoerl (614,6) i Kraft (613,8)

Wąsek z łączną notą 561,4 plasował się na półmetku na 11. pozycji (przed rokiem taki wynik dałby

siódma), ale kolejny z Biało-Czerwonych - Wolny - miał tylko 356 pkt, co wystarczało do 30. lokaty.

NAJLEPSZY WYNIK W KARIERZE WĄSKA

Przenosiny na dwa kolejne konkursy do Austrii wyraźnie posłużyły Pawłowi Wąskowi, który na skoczni Bergisel w Innsbrucku był piąty. To jego najlepszy wynik w karierze i najwyższa pozycja Polaka w tym sezonie. Wygrał Stefan Kraft, który objął prowadzenie w imprezie, przed swoimi rodakami Janem Hoerlem i Danielem Tschofenigem.

Jakub Wolny zajął 24. miejsce, Dawid Kubacki był 26., Aleksander Zniszczoł - 32., a Piotr Żyła - 48. Wąsek, który drugi konkurs z rzędu trafił na Naokiego Nakamura, otrzymał notę 253,8 pkt po skokach na 129 m i 129,5 m, Wolny (rywalizował z Felixem Hoffmannem) uzyskał 120,5 m i 126,5 m - 223,8 pkt, natomiast Kubacki (w pierwszej serii poradził sobie ze Szwajcarem Killianem Peierem) skoczył 121,5 m i 122,5 m, co dało mu 220 pkt. Zniszczoł w pierwszej serii rozgrywanej systemem KO przegrał z Michałem Hayboeckiem, natomiast Żyła uległ Gregorowi Deschwandenowi.

Najlepszy w sobotę na Bergisel Kraft skoczył 131,5 m i 132,5 m. 31-letni Austriak otrzymał notę 273,3 pkt. Drugi Hoerl stracił do zwycięzcy 1,4 pkt, a trzeci Tschofenig był gorszy o 10 pkt.

Kraft odniósł 45. zwycięstwo w zawodach Pucharu Świata i 124. raz w karierze stanął na podium zawodów tej rangi. Został też liderem klasyfikacji TCS. Hoerla wyprzedzał o 0,6 pkt, a Tschofeniga o 1,3.

PODWÓJNY TRIUMF TSCHOFENIGA

Paweł Wąsek był ósmy w ostatnim konkursie w austriackim Bischofshofen i taką samą lokatę zajął w zakończonej w poniedziałek 73. edycji Turnieju Czterech Skoczni. Podwójny triumf odnotował reprezentant gospodarzy Daniel Tschofenig, który wygraną zapewnił sobie ostatnią próbą.

W Bischofshofen Dawid Kubacki zajął 28. miejsce, Aleksander Zniszczoł był 29., a Piotr Żyła - 48. Wąsek, którego rywalem w pierwszej serii był Amerykanin Kevin Bickner, uzyskał notę 294,1 pkt po skokach na 137,5 m i 139 m. Kubacki, rywalizujący w parze z Japończykiem Renem Nikaido, osiągnął 128,5 m i 124,5 m, co dało mu 261,6 pkt, natomiast Zniszczoł - 127,5 m i 134,5 m - w sumie uzbierał 258,3 pkt. Żyła odpadł w pierwszej serii, przegrywając w parze KO ze Zniszczołem.

Tschofenig skoczył 136 m i 140,5 m, triumfując notą 308,6 pkt. Drugi był Jan Hoerl - 306,5 pkt, a trzeci Stefan Kraft - 303,2 pkt.

Kraft mógł wygrać TCS drugi raz w karierze i powtórzyć sukces sprzed 10 lat, kiedy po raz ostatni Złoty Orzeł - nagroda za zwycięstwo w tym prestiżowym cyklu - został w Austrii. Był liderem po trzech zawodach, choć z minimalną przewagą nad swoimi rodakami, prowadził także na półmetku w Bischofshofen, ale przed finałową próbą z powodu wiatru dłużej czekał na swój skok. Osiągnął w nim 137,5 m i zabrakło mu 2,5-3 m, by pokonać swoich rodaków i zwyciężyć.

Wcześniej wszystko na jedną kartę postawił Hoerl, który uzyskał 143 m, ale miał problemy przy lądowaniu i niskimi notami za ten

Wypadek w pracy? Wpadka z adwokatem?

Po co?

**William Schwitzer
& Associates, PC**

PRZYKŁADOWE WYGRANE PROCESY NASZEJ KANCELARII

27 700 000 dol. – wyrok sądowy
za wypadek
samochodowy

19 800 000 dol. – wyrok sądowy
za wypadek
samochodowy

5 600 000 dol. – ugoda za wypadek
na budowie

5 500 000 dol. – ugoda dla pracownika

- Wypadki w pracy
- Wypadki komunikacyjne i drogowe
- Błędy lekarskie
- Urazy i szkody zadane przez policję
- Występujemy nawet w sprawach
zleconych przez innych prawników!

Voted Top Rated Lawyers

OGŁOSZENIE ADWOKACKIE

820 Second Avenue, 10th Floor, New York, NY 10017 • www.wsatlaw.com

Całodobowa polska linia: **(718) 275-2555, (646) 879-6490**

ODKRYJ POLSKĘ NA NOWO

Twoje korzenie,
Twoja historia,
Twoje wspomnienia

Zabierz rodzinę w podróż do kraju przodków: odwiedźcie miejsca, które na zawsze pozostaną częścią Twojej historii i stwórzcie nowe wspomnienia dla przyszłych pokoleń. Zeskanuj kod i przekonaj się:

Polska – więcej, niż myślisz

